

PLAN URBANISTIC GENERAL

U.A.T OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR

VOLUMUL I
MEMORIU GENERAL

BENEFICIAR
COMUNA OȘORHEI

NR. PROIECT
08/2020

FOAIE DE GARDĂ

PROIECTANT GENERAL

SC COLONNA PROIECT SRL

C.U.I. RO5231715; J05/620/1994

P-ta Bucuresti, nr. 4/A, ap. 22, loc. Oradea, jud. Bihor

E-mail: *letea_dorin@yahoo.com*

Tel: *0721 214 277*

TITLU PROIECT

REACTUALIZARE

PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI

REGULAMENT LOCAL DE URBANISM AL

COMUNEI OȘORHEI,

JUDEȚUL BIHOR

NR. PROIECT

08/2020

DATA ELABORĂRII

2026

BENEFICIAR

COMUNA OȘORHEI

COLECTIV DE ELABORARE

PROIECTANT GENERAL

SC COLONNA PROIECT SRL

PROIECTANTI

Şef proiect

Arh. Urb. LETEA Dorin-Florian

Amenajarea teritoriului

Arh. MATICA Şerban-Adrian

Elaborare planşe de
specialitate

Ing.

Ing.

Studii topografice şi cadastru

Căi de comunicaţie

Ing.

Echipare tehnico-edilitară

Ing.

Elaborare studii de
specialitate

Analist Ştiinţific

Studii geologice, zone de risc

Ing. Geolog

BORDEROU GENERAL P.U.G. COMUNA OȘORHEI

PIESE SCRISE

- VOLUMUL I MEMORIU GENERAL
- VOLUMUL II REGULAMENT LOCAL DE URBANISM
- VOLUMUL III STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

PIESE DESENATE

Nr. planșă:	Denumire planșă:	Scara:
1	Încadrare în teritoriu, com. Oșorhei, jud. Bihor	1:25 000
1.A	Zonificare la nivelul teritoriului administrativ	1:25 000
Situația existentă - disfuncționalități		
2.1	Situația existentă – disfuncționalități, sat Oșorhei – reședință de comună	1:5 000
2.2	Situația existentă – disfuncționalități, sat Fughiu – sat aparținător	1:5 000
2.3	Situația existentă – disfuncționalități, sat Alparea – sat aparținător	1:5 000
2.4	Situația existentă – disfuncționalități, sat Cheriu / sat Felcheriu	1:5 000
Reglementări urbanistice - Zonificare funcțională		
3.1	Reglementări urbanistice – zonificare, sat Oșorhei – reședință de comună	1:5 000
3.2	Reglementări urbanistice – zonificare, sat Fughiu – sat aparținător	1:5 000
3.3	Reglementări urbanistice – zonificare, sat Alparea – sat aparținător	1:5 000
3.4	Reglementări urbanistice – zonificare, sat Cheriu	1:5 000
3.5	Reglementări urbanistice – zonificare, sat Felcheriu	1:5 000
Reglementări – Echipare tehnico-edilitară		
4.1	Reglementări tehnico-edilitare, sat Oșorhei – reședință de comună	1:5 000
4.2	Reglementări tehnico-edilitare, sat Fughiu – sat aparținător	1:5 000
4.3	Reglementări tehnico-edilitare, sat Alparea – sat aparținător	1:5 000
4.4	Reglementări tehnico-edilitare, sat Cheriu	1:5 000
4.5	Reglementări tehnico-edilitare, sat Felcheriu	1:5 000
Proprietatea asupra terenurilor		
5.1	Proprietatea asupra terenurilor, sat Oșorhei – reședință de comună	1:5 000
5.2	Proprietatea asupra terenurilor, sat Fughiu – sat aparținător	1:5 000
5.3	Proprietatea asupra terenurilor, sat Alparea – sat aparținător	1:5 000
5.4	Proprietatea asupra terenurilor, sat Cheriu	1:5 000
5.5	Proprietatea asupra terenurilor, sat Felcheriu	1:5 000
Planșe reglementări unități teritoriale de referință		
6.1	Unități teritoriale de referință, sat Oșorhei – reședință de comună	1:5 000
6.2	Unități teritoriale de referință, sat Fughiu – sat aparținător	1:5 000
6.3	Unități teritoriale de referință, sat Alparea – sat aparținător	1:5 000
6.4	Unități teritoriale de referință, sat Cheriu	1:5 000

6.5	Unități teritoriale de referință, sat Felcheriu	1:5 000
Planșă Strategia de dezvoltare spațială a comunei		
7.	Strategia de dezvoltare spațială	1:25 000

Cuprins

1. Introducere	9
1.1. Date de recunoaștere a documentației	9
1.2. Obiectul lucrării	9
1.2.1. Solicitări ale temei program	10
1.2.2. Prevederi ale programului de dezvoltare al localităților, inițiat și aprobat de Consiliul Local . 11	
1.3. Surse documentare	12
1.4. Cadrul legislativ	13
2. Stadiul actual al dezvoltării	17
2.1. Evoluție	17
2.2. Elemente ale cadrului natural	19
2.3. Relații în teritoriu	21
2.3.1. Încadrarea în rețeaua de localități	21
2.3.2. Încadrarea în teritoriul administrativ al comunei	21
2.3.3. Relații funcționale și teritoriale în context județean și regional	22
2.3.4. Relații în teritoriu generate de documentațiile urbanistice situate în amonte – P.A.T.N., P.A.T.Z., P.A.T.J.	22
2.4. Activități economice	23
2.4.1. Activități agricole și zootehnice	23
2.4.2. Silvicultura și gospodărirea apelor	25
2.4.3. Industrie, comerț și servicii	25
2.4.4. Activități turistice	26
2.4.5. Activitatea culturală	26
2.5. Populația. Elemente demografice și sociale	26
2.6. Circulația	33
2.7. Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial	34
2.7.1. Intravilanul existent al reședinței de comună Oșorhei . Zone funcționale	34
2.7.2. Intravilanul existent al localității Fughiu. Zone funcționale	35
2.7.3. Intravilanul existent al localității Alparea. Zone funcționale	36
2.7.4. Intravilanul existent al localității Felcheriu. Zone funcționale	36
2.7.5. Intravilanul existent al localității Cheriu. Zone funcționale	37
2.8. Zone cu riscuri naturale	37
2.8.1. Zone de risc la cutremure	37
2.8.2. Zone de risc la alunecări de teren	38
2.9. Echipare tehnico-edilitară	39

2.9.1.	Gospodărirea apelor.....	39
2.9.2.	Alimentarea cu apă	39
2.9.3	Canalizare	39
2.9.4.	Alimentarea cu energie electrică.....	40
2.9.5.	Telefonie, internet.....	40
2.9.6.	Alimentarea cu gaze natural și căldură	40
2.9.7.	Gospodăria comunală	41
2.10.	Probleme de mediu	41
2.11.	Disfuncționalități	47
2.11.1.	Analiza SWOT.....	49
2.12.	Necesități și opțiuni ale populației.....	54
3. Propuneri de dezvoltare urbanistică		55
3.1.	Studii de fundamentare.....	55
3.2.	Diagnostic general și prospectiv	68
3.3.	Evoluție posibilă, priorități.....	68
3.4.	Optimizarea relațiilor în teritoriu.....	69
3.5.	Dezvoltarea activităților	70
3.6.	Evoluția populației	71
3.7.	Organizarea circulației	72
3.8.	Intravilan propus. Zone funcționale. Bilanț teritorial	74
3.8.1.	Modificări propuse pentru intravilanele localităților.....	74
3.8.2.	Bilanțul teritorial și intervenții în zonele funcționale ale localităților.....	75
3.8.3.	Bilanțul teritorial al zonelor cuprinse în intravilan	75
3.9.	Măsuri în zonele cu riscuri naturale	82
3.9.1.	Zone afectate de cutremure.....	82
3.9.2.	Zone afectate de alunecări de teren.....	82
3.10.	Dezvoltarea echipării tehnico-edilitare.....	83
3.10.1.	Gospodărirea apelor.....	83
3.10.2.	Alimentarea cu apă	83
3.10.3.	Canalizarea	84
3.10.4.	Alimentarea cu energie electrică.....	84
3.10.5.	Telefonie, internet.....	84
3.10.6.	Alimentarea cu gaze și căldură	85
3.10.7.	Gospodăria comunală	85
3.11.	Protecția mediului	86
3.12.	Reglementări urbanistice	87

3.13.	Obiective de utilitate publică.....	93
3.13.1.	Proprietatea asupra terenurilor.....	93
3.13.2.	Obiective de utilitate publică.....	94
3.14.	Direcții de dezvoltare de la nivel suprateritorial.....	98
3.15.	Strategia de dezvoltare spațială a comunei Oșorhei.....	99
3.16.	Politici și programe de investiții publice necesare pentru implementare.....	100
3.16.1.	Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare. Direcții de acțiune.....	101
3.16.2.	Planul de acțiune pentru implementarea planului.....	103
4. Concluzii.....		111

Lista figurilor

<i>Figura 1</i>	<i>Localizarea comunei Oșorhei în județul Bihor.....</i>	<i>21</i>
<i>Figura 2</i>	<i>Teritoriul administrativ al comunei Oșorhei.....</i>	<i>21</i>
<i>Figura 3</i>	<i>Zonele cu risc la alunecări de teren.....</i>	<i>38</i>
<i>Figura 4</i>	<i>Temperatura medie lunară.....</i>	<i>43</i>
<i>Figura 5</i>	<i>Variația anuală a temperaturii.....</i>	<i>43</i>
<i>Figura 6</i>	<i>Precipitații medii anuale.....</i>	<i>44</i>
<i>Figura 7</i>	<i>Anomaliile lunare de temperatură și precipitații.....</i>	<i>44</i>
<i>Figura 8</i>	<i>Zile cu temperaturi maxime.....</i>	<i>45</i>
<i>Figura 9</i>	<i>Viteza vântului.....</i>	<i>45</i>

Lista tabelelor

Tabel 1.	Lista PUZ/PUD aprobate.....	11
Tabel 2.	Date de identificare.....	18
Tabel 3.	Localizarea geografică.....	18
Tabel 4.	Aspecte istorice.....	18
Tabel 5.	Situația fondului funciar – comuna Oșorhei.....	24
Tabel 6.	Suprafața agricolă utilizată a exploatațiilor agricole, pe categorii de folosință a terenului arabil (anul 2024).....	24
Tabel 7.	Efectivele de animale (capete)/familiile de albine (număr) a exploatațiilor agricole, pe principalele specii (anul 2020).....	25
Tabel 8.	Numărul și tipul exploatației agricole (anul 2020).....	25
Tabel 9.	Structura populației pe localități.....	27
Tabel 10.	Evoluția populației după domiciliu 1992-2023, comuna Oșorhei.....	28
Tabel 11.	Evoluția populației în perioada 1992-2023 scădere/creștere procentuală a nr. de locuitori față de anul 1992.....	29
Tabel 12.	Populația rezidentă după etnie, comuna Oșorhei, 2021.....	29
Tabel 13.	Populația după domiciliu, pe sexe, comuna Oșorhei (1 ianuarie 2023).....	29
Tabel 14.	Populația rezidentă după religie, comuna Oșorhei, 2021.....	31
Tabel 15.	Numărul mediu al salariaților, comuna Oșorhei 2013-2023.....	31
Tabel 16.	Disfuncționalități la nivelul teritoriului comunei Oșorhei.....	47
Tabel 17.	Monumente istorice și situri arheologice.....	57
Tabel 18.	Bilanț existent/propus Oșorhei.....	76
Tabel 19.	Bilanț existent/propus Fughiu.....	77
Tabel 20.	Bilanț existent/propus Alparea.....	79
Tabel 21.	Bilanț existent/propus Cheriu.....	80

Tabel 22. Bilanț existent/propus Felcheriu	81
Tabel 23. Obiective de utilitate publică Oșorhei	95
Tabel 24. Obiective de utilitate publică Fughiu	95
Tabel 25. Obiective de utilitate publică Alparea	96
Tabel 26. Obiective de utilitate publică Felcheriu	96
Tabel 29. Obiective de utilitate publică Cheriu	97
Tabel 28. Proiecte de dezvoltare și restructurare	101
Tabel 29 Planul de acțiune pentru implementarea planului	109

Lista graficelor

Grafic 1 Distribuția populației pe localități în comuna Oșorhei.....	27
Grafic 2 Numărul și evoluția populației după domiciliu anii 1992-2023 (1 ianuarie).....	28
Grafic 3 Structura populației după domiciliu a comunei Oșorhei pe sexe și vârstă în 2023 (1 ianuarie)	30

MEMORIU GENERAL

1. Introducere

1.1. Date de recunoaștere a documentației

Denumirea lucrării:	REACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM AL COMUNEI OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR
Beneficiar:	COMUNA OȘORHEI
Număr proiect:	08/2020
Proiectant general:	SC COLONNA PROIECT SRL
Data elaborării:	2026

1.2. Obiectul lucrării

Prezenta lucrare reprezintă actualizarea Planului Urbanistic General al comunei Oșorhei, județul Bihor, elaborat anterior de către alte instituții de specialitate.

Conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu completările și modificările ulterioare, obiectivele lucrării sunt următoarele:

a. Planul Urbanistic General are atât caracter director, cât și de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare. Fiecare unitate administrativ-teritorială are obligația să întocmească și să aprobe Planul Urbanistic General, care se actualizează periodic, conform legii.

b. Planul Urbanistic General cuprinde reglementări pe termen scurt, la nivelul întregii unități

administrativ-teritoriale de bază, cu privire la:

- stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan și relațiile cu teritoriul administrativ al localității;

- stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;

- zonificarea funcțională în corelare cu organizarea rețelei de circulație;

- delimitarea zonelor afectate de servituți publice;

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;

- stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate;

- zonele care au instituite un regim special de protecție prevăzut în legislația în vigoare;

- formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;

- precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite, amenajate și plantate;

- zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone.

c. Planul Urbanistic General cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la evoluția în perspectivă a localității, referitoare la:

- direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;
- traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;
- zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare;
- stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire;
- delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni de urbanizare.

1.2.1. Solicitări ale temei program

Documentația are ca scop stabilirea direcțiilor de dezvoltare spațială durabilă a comunei Oșorhei, județul Bihor, prin reglementarea utilizării terenurilor, optimizarea organizării funcționale a teritoriului și fundamentarea investițiilor publice și private pentru perioada de valabilitate a Planului Urbanistic General.

În contextul tendințelor demografice și economice actuale, principalele obiective ale prezentei lucrări sunt:

- reevaluarea și redefinirea limitelor intravilanului localităților Oșorhei, Felcheriu, Alparea, Cheriu și Fughiu în funcție de extinderile reale ale zonelor construite și de necesitățile exprimate de populație;
- stabilirea condițiilor de construire și a destinației funcționale a terenurilor, în acord cu specificul rural al comunei și cu dinamica cererii locale;
- dezvoltarea coerentă a rețelei de circulație și a accesibilității între satele componente, în corelare cu amplasarea dotărilor și cu structura funcțională existentă;
- corelarea propunerilor urbanistice cu investițiile în infrastructura tehnico-edilitară aflate în diferite stadii de execuție sau planificare;
- identificarea zonelor cu valoare naturală, istorică sau peisagistică, în vederea instituirii unor regimuri de protecție și valorificare sustenabilă;
- stabilirea amplasamentelor necesare pentru funcțiuni publice și evidențierea eventualelor măsuri de restructurare sau de modificare a regimului juridic al terenurilor;
- elaborarea unui set de reglementări clare și aplicabile la nivel local, reunite în Regulamentul Local de Urbanism, care să sprijine procesul decizional și autorizarea construcțiilor.

Documentația oferă administrației publice locale un instrument de lucru necesar:

- pentru orientarea dezvoltării teritoriale a comunei;
- pentru fundamentarea cererilor de finanțare și a proiectelor de investiții;
- pentru emiterea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire;
- pentru inițierea de Planuri Urbanistice Zonale și de Detaliu, acolo unde este cazul.

1.2.2. Prevederi ale programului de dezvoltare al localităților, inițiat și aprobat de Consiliul Local

Conform Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Oșorhei (Zona Metropolitană Oradea) pentru perioada 2021-2027, programul de dezvoltare al localităților, inițiat și aprobat de Consiliul Local, cuprinde o serie de prevederi esențiale menite să răspundă nevoilor identificate în comunitate și să susțină obiectivele de creștere durabilă.

VIZIUNE

Comuna Oșorhei va deveni un centru industrial și comercial important la nivel zonal și va avea o contribuție semnificativă la dezvoltarea socio-economică și culturală a întregii Zone Metropolitane Oradea. Comuna Oșorhei va oferi locuitorilor săi acces la servicii publice de calitate, infrastructură tehnico-edilitară dezvoltată și locuri de muncă bine remunerate, prin valorificarea capitalului natural și antropic existent.

MISIUNE

Misiunea Primăriei Comunei Oșorhei este de a stimula creșterea prosperității comunei și a bunăstării cetățenilor, respectând trei principii importante ce conduc la dezvoltarea durabilă a localității:

- solidaritatea între generații
- participarea publică la proiectele comunitare
- prezervarea mediului înconjurător

OBIECTIV GENERAL

Îmbunătățirea calității vieții populației prin valorificarea resurselor existente în vederea dezvoltării și diversificării economiei locale.

OBIECTIVE STRATEGICE

- Dezvoltarea mediului de afaceri local prin creșterea competitivității economice, asigurarea unui mediu investițional propice și valorificarea într-un mod sustenabil a resurselor existente
- Creșterea gradului de atractivitate a comunei prin dezvoltarea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare
- Îmbunătățirea standardelor de viață ale populației prin investiții în infrastructură și servicii publice
- Îmbunătățirea calității factorilor de mediu pentru asigurarea unui mediu sănătos de viață
- Îmbunătățirea coeziunii sociale și creșterea gradului de implicare a populației în procesul decizional
- Dezvoltarea capacității administrative pentru utilizarea eficientă a capitalului public

1.2.3. Proiecte anterioare de urbanism și amenajarea teritoriului

Comuna Oșorhei a fost reglementată anterior printr-un Plan Urbanistic General (PUG) elaborat în anul 2010 de către SC COLONNA PROIECT SRL, Bihor, documentația fiind aprobată și avizată favorabil conform prevederilor Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul. Acest PUG a reprezentat o etapă importantă în dezvoltarea durabilă a comunei, oferind cadrul legal și tehnic necesar pentru planificarea utilizării terenurilor și organizarea funcțională a teritoriului local. Prin această documentație s-au stabilit reglementări clare pentru dezvoltarea urbană și amenajarea teritoriului, facilitând o gestionare coerentă și eficientă a spațiului în comună. În perioada următoare, pe baza acestui PUG, au fost inițiate și aprobate diverse Planuri Urbanistice Zonale (PUZ) pentru reglementarea unor funcțiuni specifice sau extinderea intravilanului, contribuind la dezvoltarea armonioasă și controlată a comunei Oșorhei.

Tabel 1. Lista PUZ/PUD aprobate

Nr. HCL	Data HCL	Beneficiar	Titlul Investitiei	Localizare
24	25-02-2021	S.C. ERPALCONS S.R.L.	P.U.Z. - SCHIMBARE DESTINATIE DIN ZONA MIXTA PENTRU SERVICII SI PRODUCTIE IN ZONA MIXTA SERVICII, PRODUCTIE SI AMENAJARE IAZ PISCICOL	FUGHIU, CF 61287, NR. CAD 61287
82	27-05-2021	BOLOS IOAN	P.U.Z. - PARCELARE TERENURI PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE SI ZONA MIXTA PENTRU SERVICII SI LOCUINTE	FUGHIU, CF 61877, NR. CAD 61877
105	22-07-2021	MARIN ION	P.U.Z. - REABILITARE CORPURI C1, C2, C3 SI SCHIMBARE DE DESTINATIE DIN ABATOR, GRAJD OVINE SI CLADIRE ADMINISTRATIVA IN SALA DE EVENIMENTE, SPATII PENTRU CAZARE SI AGREMENT	OSORHEI, CF 61055, NR. CAD 61055
111	31-08-2021	S.C. FOREST RESIDENCE S.R.L.	P.U.Z. - PARCELARE TERENURI PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	OSORHEI, CF 61892, 62023, NR. CAD 61892, 62023
112	31-08-2021	S.C. RDS RCS S.A.	P.U.Z. - CONSTRUIRE STATIE DE BAZA PENTRU COMUNICATII ELECTRONICE	FELCHERIU, CF 60515, NR. CAD 60515
127	28-09-2021	FLORUTA GHEORGHE	P.U.Z. - CONSTRUIRE HALA PENTRU DEPOZITARE SI SERVICII SI IMPREJMUIRE TEREN	CHERIU, CF 61152, NR. CAD 61152
155	24-11-2021	ABRUDAN HORIA MIHAI	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	OSORHEI, CF 59033, NR. CAD 59033
10	31-01-2022	BOCIA ILIE	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU AMPLASARE LOCUINTE	OSORHEI, CF 59945, NR. CAD 59945
38	31-03-2022	PASCA	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU	FUGHIU, CF

		NATALIA CRENGUTA	CONSTRUIRE LOCUINTE	59027, NR. CAD 59027
67	16-05-2022	URDA DORIN si JURCA IOAN	P.U.Z. - SCHIMBARE DESTINATIE TEREN DIN ZONA DE LOCUINTE IN ZONA MIXTA DE LOCUINTE SI SERVICII	OSORHEI, CF 61615, 61617, NR. CAD 61615, 61617
76	16-05-2022	ROMSILVA	P.U.Z. - CONSTRUIRE DOUA HALE PENTRU DEPOZITARE IN LOCALITATEA OSORHEI, STRADA 8, NUMARUL 5	OSORHEI, CF 61584, NR. CAD 61584
84	22-06-2022	NEGRAU IOAN SI NEGRAU ANCA	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE FAMILIALE	CHERIU, CF 62310, 61101, NR. CAD 62310, 61101
93	22-06-2022	SC ALB CONSTRUCT SRL	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 57596, NR. CAD 57596
104	27-07-2022	SC VICTANDE SRL	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 50830, NR. CAD 50830
105	27-07-2022	GHITEA-SZABO JOSZEF-LEVENTE	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE FAMILIALE	FUGHIU, CF 59677, NR. CAD 59677
123	31-08-2022	SZATMARI IRINA	P.U.Z. - SCHIMBARE ZONA FUNCTIONALA LOCUINTE IZOLATE, CUPLATE SAU INSIRUIE IN ZONA FUNCTIONALA SERVICII	FUGHIU, CF 59161, NR. CAD 59161
147	27-10-2022	CIOCA NICOLAE, CHEREJI FLORIN-MIHAI, PIRTEA SILVIA SI PIRTEA GHEORGHE	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE FAMILIALE	CHERIU, CF 63256, 62129, 62121, 63002, NR. CAD 63256, 62129, 62121, 63002
160	29-11-2022	PATCAS MARIOARA	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 59118, NR. CAD 59118
161	29-11-2022	SOLYOM TAMAS-GERGO	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 50669, NR. CAD 50669
104	29-06-2023	BOLDUT ADRIAN-NICOLAE si ZDRITE RADU-NICOLAE	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 50734, NR. CAD 50734
129	31-08-2023	BLAGA NORBERT, PUIA VLAD-MARIUS,	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 59576, 59575, 59578, 59571, NR. CAD 59576,

		KLEPP ILEANA		59757, 59578, 59571
130	31-08-2023	MALAN RADU-SORIN	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	OSORHEI, CF 62818, NR. CAD 62818
131	31-08-2023	S.C. DACRIDI INVEST S.R.L.	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE COLECTIVE, SEMICOLECTIVE (2 APT.), INDIVIDUALE IZOLATE SI PENTRU SERVICII SI DOTARI COMPLEMENTARE	CHERIU, CF 55855, 56873, 63887, 56901, 64002, NR. CAD 55855, 56873, 63887, 56901, 64002
140	25-09-2023	PUSCAS MIHAELA ELENA	PUZ - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	FUGHIU, CF 63313, NR. CAD 63313
171	22-11-2023	BIRTA MADALINA	PUZ - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 63745, NR. CAD 63745
127	23-10-2024	SC FOREST RESIDENCE SRL	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	OSORHEI, CF 63004, 62666, 59296, 63005, CAD. 63004, 62666, 59296, 63005
128	23-10-2024	MARIN ION	P.U.Z. - PARCELARE PENTRU LOCUINTE INDIVIDUALE SI COLECTIVE, SERVICII, COMERT, SPATII PENTRU SPORT SI AGREMENT, FUNCTIUNI SI DOTARI COMPLEMENTARE	OSORHEI, CF 61055, 64046, 64047, 64048, CAD. 61055, 64046, 64047, 64048
147	14-11-2024	DRUGAS COSMIN- VALENTIN	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	ALPAREA, CF 59850, CAD. 59850
148	14-11-2024	POP RAUL- DANIEL	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	OSORHEI, CF 65449, CAD. 65449
38	25-03-2025	TOCAI MIRCEA PETRE	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FELCHERIU, CF 50161, CAD. 50161
38	25-03-2025	TOCAI MIRCEA PETRE	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FELCHERIU, CF 50161, CAD. 50161
51	30-04-2025	CHISE LUCIAN ANDREI	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	CHERIU, CF 63281, CAD. 63281
52	30-04-2025	DARSTASI INVEST SRL	P.U.Z. - PARCELARE TEREN IN VEDEREA EDIFICARII DE LOCUINTE CU REGIM MIC DE INALTIME: INDIVIDUALE, SEMICOLECTIVE (2 UNITATI LOCATIVE), INSIRUITE SI SERVICII COMPLEMENTARE	CHERIU, CF 65828, CAD. 65828
53	30-04-2025	GAP METAL	P.U.Z. - SCHIMBARE ZONA	OSORHEI, CF

		SRL	FUNCTIONALA DIN ZONA MIXTA – LOCUIRE SI SERVICII IN ZONA MIXTA - INDUSTRIALA SI SERVICII - ETAPA I	65319, 63404, 63406, 63408, 63409, 63410, 63411, 63412, 63429, 63430, 63431, 63432, 63433, 63434, 63435, 63436, 63437, 63438, 63439, 63440, 63441, 63442, 63443, 63444, 63445, 63446, 63447, 64875, CAD. 65319, 63404, 63406, 63408, 63409, 63410, 63411, 63412, 63429, 63430, 63431, 63432, 63433, 63434, 63435, 63436, 63437, 63438, 63439, 63440, 63441, 63442, 63443, 63444, 63445, 63446, 63447, 64875
59	22-05-2025	S.C. INTERNATIO NAL LOGISTIC WORLD SERVICES S.R.L.	P.U.Z. – SCHIMBARE DE DESTINAȚIE DIN LOCUINȚĂ C1, ANEXE C2 ȘI C3 ÎN CLĂDIRE MIXTĂ CU SPAȚII COMERCIALE, LOCUINȚE COLECTIVE ȘI ÎMPREJMUIRE	OSORHEI, CF 54798, 61799 , CAD. 54798, 61799
81	26-06-2025	DEMIAN ZSOLT JOZSEF	P.U.Z. – PARCELARE SI REGLEMENTARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 50823, CAD. 50823
82	26-06-2025	MERCA FLORIAN	P.U.Z. – PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	OSORHEI, CF 52034, 52050, CAD. 52034,

				52050
83	26-06-2025	POPUTE MIRELA FLORENTINA	P.U.Z. – CONSTRUIRE HALĂ DEPOZITARE PIESE AUTO	CHERIU, CF 59563, CAD. 59563
84	26-06-2025	PRIALA GHEORGHE	P.U.Z. – PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE SI FUCTIUNI COMPLEMENTARE	CHERIU, CF 64212, 62244, CAD. 64212, 62244
85	26-06-2025	PUSCAS MIHAELA	P.U.Z. – SCHIMBAREA FUNCȚIUNII ZONEI DIN ZONĂ PENTRU LOCUIȚE ÎN ZONĂ CU FUNCȚIUNE MIXTĂ DEPOZITARE ȘI SERVICII	FUGHIU, CF 63312, CAD. 63312
86	26-06-2025	SATMARI ALIN VASILE	P.U.Z. – PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	OSORHEI, CF 56397, CAD. 56397
90	26-06-2025	RACOLTA DENISA TEODORA	P.U.Z. – PARCELARE TERENURI PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	FUGHIU, CF 56719, 56721, CAD. 56719, 56721
110	30-07-2025	IANOSI ALIN COSMIN	P.U.Z. – PARCELARE TERENURI PENTRU LOCUIȚE	FUGHIU, CF 54919, CAD. 54919
126	27-08-2025	HEGYI MAGDOLNA si KEPES MARGIT	P.U.Z. – PARCELARE TEREN INTRAVILAN NR. CAD. 63560 PENTRU AMPLASARE CONSTRUCȚII DE LOCUIȚE INDIVIDUALE ÎN REGIM D(S)+P+1E(M) SI PROPUNERE DRUM DE INCINTA CU ACCES LA DRUM PUBLIC	FUGHIU, CF 63560, CAD. 63560
164	27-11-2025	SC DARSTASI INVEST SRL	P.U.Z. – REGLEMENTARE TEREN IN VEDEREA EDIFICARII UNOR HALE DE DEPOZITARE	CHERIU, CF 65910, CAD. 65910
6	29-01-2026	ASOCIATIA ALPARENA 60	P.U.Z. - PARCELARE TEREN PENTRU CONSTRUIRE LOCUINTE	ALPAREA, CF 53565, 53568, 53595, CAD. 53565, 53568, 53595

Până la momentul actualizării prezentului PUG, **nu au mai fost identificate alte documentații urbanistice aprobate** (PUZ sau PUD), cu excepția cererilor punctuale soluționate prin certificate de urbanism și autorizații individuale.

1.3. Surse documentare

În scopul elaborării documentației de actualizare a Planului Urbanistic General al comunei Oșorhei, județul Bihor, au fost consultate următoarele surse documentare și instrumente de lucru:

A. Documentații de urbanism și amenajarea teritoriului:

- Planul Urbanistic General al comunei Oșorhei, elaborat de SC COLONNA PROIECT SRL Bihor;
- Planul de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.), secțiunile I–VI;
- Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Bihor (P.A.T.J.);
- Planul de dezvoltare regională Nord-Vest 2021–2027;
- Strategia de dezvoltare teritorială a României – România policentrică 2035;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă – Orizonturi 2030;
- Strategia de dezvoltare durabilă a Comunei Oșorhei 2021-2027, Zona Metropolitană Oradea
- Lista PUZ-urilor aprobate la nivelul comunei, întocmită de primărie.

B. Studii tematice și suport științific:

- Studiul pentru determinarea zonelor cu risc natural și tehnologic pentru județul Bihor;
- Recensământul populației și al locuințelor – ediția 2021;
- Date statistice furnizate de Institutul Național de Statistică – Baza Tempo Online.

C. Suport topografic și geospațial:

- Planuri cadastrale la scările 1:5000 și 1:25000, achiziționate de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor;
- Ortofotoplanuri și suport GIS pentru delimitarea intravilanului și analiza funcțională a teritoriului.

D. Alte surse:

- Consultări directe cu administrația locală privind direcțiile de dezvoltare și necesitățile de reglementare;
- Documentare pe teren realizată în toate localitățile componente: Oșorhei, Felcheriu, Alparea, Cheriș și Fughiu.

- HG nr. 525/1996, pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism republicat, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 350/2001, privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 233/2016, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- OUG nr. 51/2018 pentru modificarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și pentru programarea unor termene.

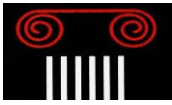
1.4. Cadrul legislativ

Planului de Amenajare a Teritoriului Național:

- Legea nr. 363/2006 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național, Secțiunea I, Rețele de transport, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de Amenajarea a Teritoriului Național, Secțiunea II, Apa, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 5/2000 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național, Secțiunea III, Zone protejate, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 351/2001 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național, Secțiunea IV, Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 575/2001 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național, Secțiunea V, Zone de risc natural;
- Legea nr. 190/2009 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național, Secțiunea VIII, Zone cu resurse turistice;
- HG nr. 382/2003, pentru aprobarea Normelor Metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- Ordinul nr. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 101/2010, pentru aprobarea regulamentului privind dobândirea dreptului de semnătură pentru documentațiile de amenajarea teritoriului și de urbanism și a Regulamentului referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbaniștilor din România;
- Ordinul nr. 34/N/7.11.1995 pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General, indicativ GP038/99 aprobat prin Ordinul Nr. 13/N/10.03.1999;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic Zonal, indicativ GM-010-2000 aprobat prin Ordinul Nr. 176/N/16.08.2000;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic de Detaliu, indicativ GM-009-2000 aprobat prin Ordinul Nr. 37/N/08.06.2000;
- Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism, indicativ GM- 007 2000 aprobat prin Ordinul Nr. 21/N/10.04.2000;
- Ordinul nr. 562/2003, pentru aprobarea Reglementării tehnice „Metodologie de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate (PUZ)".

Prevederile legislative referitoare la construcțiile:

- Legea nr. 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul nr. 839/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 10/1995, privind calitatea în construcții republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 153/2011 privind măsuri de creștere a calității în construcții arhitectural-ambientale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 184/ 2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Normele de aplicare;
- HG nr. 925/1995 pentru aprobarea Regulamentului privind verificarea și expertizarea tehnică a proiectelor, expertizarea tehnică a execuției lucrărilor și a construcțiilor, precum și verificare a calității lucrărilor executate.

Prevederi legislative în domeniul conexe urbanismului și amenajării teritoriului:

Transparență și informare

- Ordinul nr. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

Administrație, finanțare

- Constituția României;
- Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii 287/2009 privind Codul Civil, cu modificările și completările ulterioare; OUG nr. 7/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 870/2006 privind aprobarea strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Normele de aplicare;
- OUG nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat;
- HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice actualizată.

Proprietatea și evidența tehnică, economică și juridică a imobilelor:

- Legea nr. 255/2010, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Normele de aplicare;

- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, articolul 6 în vigoare;
- Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Normele de aplicare ale acesteia;
- Legea nr. 7/1996, cadastrului și a publicității imobiliare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Normele de aplicare ale acesteia;
- Ordinul nr. 700/2014 privind aprobarea Regulamentului de avizare, recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară cu modificările și completările ulterioare.

Protecția mediului, elemente de mediu, spații verzi

- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției Europene a Peisajului, Florența 20 octombrie 2000;
- HG nr. 1.076/2004, privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe actualizată;
- Ordinul nr. 995/21.09.2006 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 1.076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Legea nr. 46/2008 Codul Silvic republicat, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Normele de aplicare;
- Legea nr. 292/2018 privind impactul anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- OUG nr. 57/2007, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 196/ 2005 privind Fondul pentru mediu, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 1964/2007 al Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, privind instituirea regimului de Arie Naturală Protejată a siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;
- Legea nr. 24/2007, privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Ape

- Legea nr. 107/1995 Legea apelor, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică;
- HG nr. 846/2010 pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung.

Rețele edilitare

- OUG nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale actualizată;
- STAS 10859–Canalizare. Stații de epurare a apelor uzate din centrele populate;
- Legea nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- I 22/1999–Normativ de proiectare și executare a lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare a localităților;
- SR 1343-1/1995–Determinarea cantităților de apă potabilă pentru localități;
- Ordinul nr. 118/20.12.2013 privind aprobarea Normelor tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale;
- Legea nr. 6/1998–Normativ pentru proiectarea și executarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale;
- Legea nr. 123 / 2012 a energiei electrice și a gazelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 239/2019 pentru aprobarea Normei tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice;
- Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 1294/2017 pentru aprobare a Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale;
- SR 8591/ 1997–Rețele edilitare subterane. Condiții de amplasare;
- Ordinul nr. 25/2016 privind aprobarea Metodologiei pentru emitere a avizelor de amplasament de către operatorii de rețea.

Patrimoniul construit

- Legea nr. 41/1995 privind protejarea patrimoniului cultural național;
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 378/2001, pentru aprobarea OUG nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea siturilor arheologice ca zone de interes național republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin nr. 2260/18.04.2008, privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice;
- Ordinul nr. 2828/2015, pentru modificarea Anexei 1 la OM. Culturii și cultelor 2.314/2004, privind aprobarea Listei monumentelor istorice și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările și completările ulterioare.

Siguranța și sănătatea populației

- Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 307 /2006 privind apărarea împotriva incendiilor republicată;
- HG nr. 1.739/2006 pentru aprobarea categoriilor de construcții și amenajări care se supun avizării și/sau autorizării privind securitatea la incendiu actualizată;
- HG nr. 62 privind aprobarea Listei obiectivelor de investiții și de dezvoltare, precum și a criteriilor de realizare a acestora, pentru care este obligatoriu avizul Statului Major General actualizată.

Performanță energetică

- Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Signaletică și publicitate

- Legea nr. 85/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate republicată.

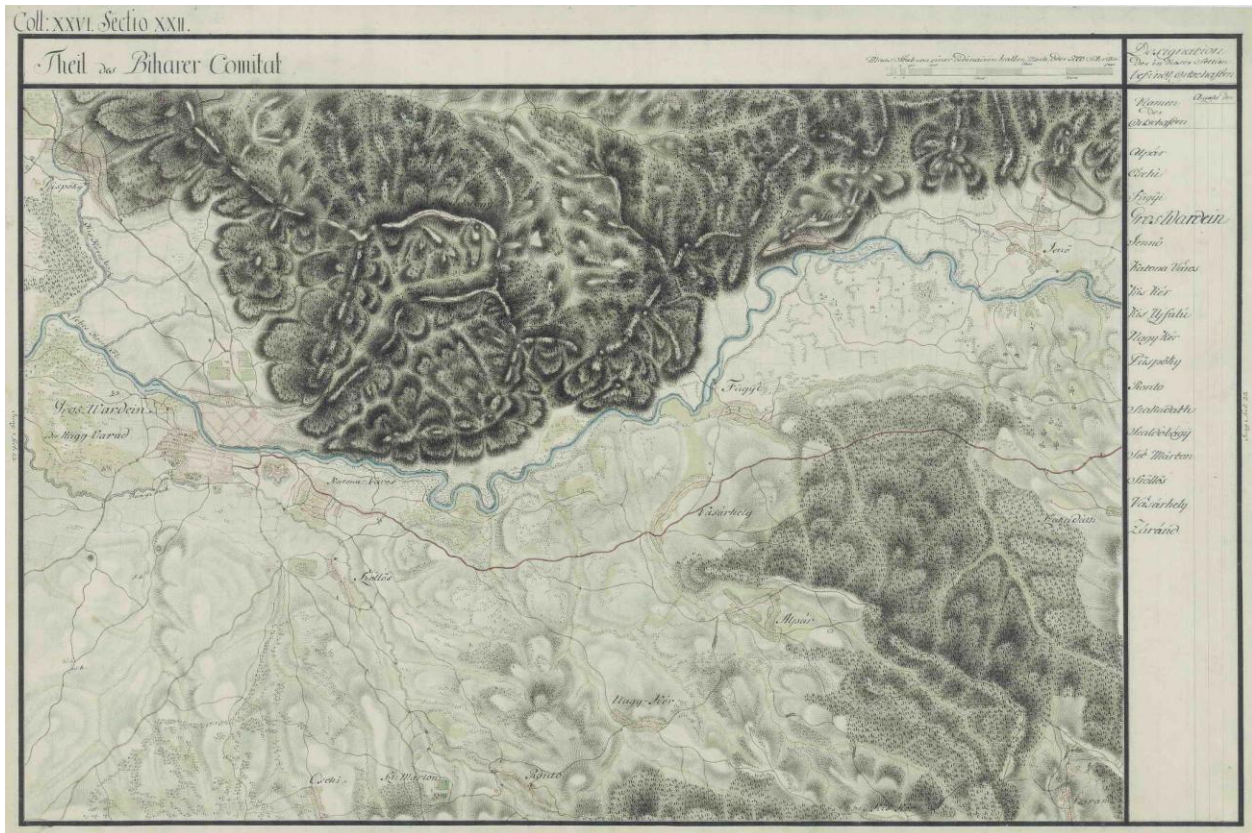
Căi de comunicație

- Ordonanța nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 50/27.01.1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale;
- HG nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 6/2003 privind măsuri pentru respectarea disciplinei în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului în scopul asigurării fluidizării traficului și a siguranței circulației pe drumurile publice de interes național și județean;
- Ordinul nr. 1295/2017 de aprobare a Normelor tehnice din 30 august 2017 privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 12/07.07.1998 republicată, privind transportul pe căile ferate și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române.

2. Stadiul actual al dezvoltării

2.1. Evoluție

Istoria comunei Oșorhei a fost influențată de așezarea acesteia în apropierea orașului Oradea. Primele atestări documentare ale satelor care alcătuiesc în prezent comuna Oșorhei datează din jurul anilor 1202-1203, făcând referire la Alparea, Cheriu și Felcheriu. Mai târziu, în anul 1236, apar în diverse documente și primele referințe la satele Oșorhei și Fughiu. În anul 1692, după înfrângerea turcilor, cetatea Oradea și satele înconjurătoare – inclusiv teritoriul Oșorhei – au fost înglobate în Imperiul Habsburgic.

Harta Iosefina la 1782-85

Tabel 2. Date de identificare

Denumire	UAT Oșorhei
Data înființării	1968
Suprafața	6492 ha
Populația totală stabilă	8.536 locuitori
Localitatea reședință	Oșorhei
Sate aparținătoare	Fughiu Alparea Cheriu Felcheriu
Număr localități	5
Cod SIRUTA	30283
Cod poștal	417360

Tabel 3. Localizarea geografică

Poziție (în județ)	sudică, a județului Bihor	
Coordonate geografice	Latitudine nordică 47° 01' 33" Longitudine estică 22° 04' 20"	
Altitudine medie	126 m	
Vecini	Nord	Comuna Paleu și Comuna Ineu
	Est	Comuna Săcădat și Comuna Copăcel
	Vest	Municipiu Oradea și Comuna Sânmartin
	Sud	Comuna Hidișelu de Sus

Tabel 4. Aspecte istorice

Localități-denumire actuală	Oșorhei
	Fughiu
	Alparea
	Cheriu
	Felcheriu
Atestare documentară	Oșorhei 1391 <i>Wasarhel</i>
	Fughiu 1236 <i>villa Fudy</i>
	Alparea 1279-1294 <i>Alpar</i>
	Cheriu 1202-1203
	Felcheriu 1236 <i>villa Felquery, Felquer</i>

2.2. Elemente ale cadrului natural

Generalități

Comuna Oșorhei este situată în partea centrală a județului Bihor, în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord – Vest. În Zona Metropolitană Oradea, comuna Oșorhei este amplasată în partea de sud-est, învecinându-se la nord cu comunele Ineu și Paleu, la vest cu municipiul Oradea și comuna Sînmartin, la sud cu comuna Hidișelu de Sus și la est cu comunele Copăcel și Săcădat.

Situată la o distanță de circa 9 km de Municipiul Oradea, comuna Oșorhei s-a dezvoltat de-a lungul drumului european E60 (DN1) și magistralei feroviare 300.

Comuna Oșorhei se compune din cinci sate: Oșorhei (reședința de comună), Fughiu, Alparea, Cheriu și Felcheriu.

Localitatea Oșorhei se situează de-a lungul drumului național DN1 Oradea – Cluj-Napoca, la 9 km Est de Municipiul Oradea și este localitatea reședința de comună.

Localitatea Fughiu s-a dezvoltat în zona râului Crișul Repede, pe drumul comunal DC 44 în imediata apropiere cu limita administrativă a localității Oșorhei, reședința de comună.

Coordonatele geografice ale comunei Oșorhei sunt:

- Latitudine nordică **47° 01' 33"**
- Longitudine estică **22° 04' 20"**

Accesul în comuna Oșorhei se poate realiza prin intermediul drumului european E60 București – Brașov – Sibiu – Cluj Napoca – Oradea – Borș. E60 (DN1) facilitează accesul în satul Oșorhei și Fughiu, pentru a ajunge în Cheriu, Alparea și Felcheriu fiind necesară urmarea altor trasee rutiere:

- DJ 767E Oșorhei – Alparea – Chijic – Copăcel;
- DC44 Fughiu – Husasău de Criș;
- DC 86 Alparea – Felcheriu;
- DC 54 Oradea – Cheriu – Felcheriu;
- DC 238 Rontău – Cheriu.

În comuna Oșorhei se poate ajunge și prin intermediul căilor feroviare, localitatea fiind traversată de Magistrala Feroviară 300 care leagă municipiul București de comuna Borș, prin Brașov, Mediaș, Cluj-Napoca. Distanța aproximativă până la Aeroportul Internațional Oradea este de 15,5 km.

Structura geologică și relieful

Suprafața totală a comunei Oșorhei este de 64,92 km², ocupând un procent de 8,6% din teritoriul Zonei Metropolitane Oradea. Cel mai întins sat de la nivel local este reședința comunei – satul Oșorhei, dezvoltarea acesteia fiind favorizată de accesul facil. Comuna Oșorhei ocupă o suprafață de 0,9% din teritoriul județului Bihor.

Comuna Oșorhei este situată pe cursul Crișului Repede, într-o zonă deluroasă, aflată în prelungirea Munților Apuseni. La o altitudine medie de 126 m deasupra nivelului mării, Oșorheiul se găsește la deschiderea Văii Crișului Repede spre câmpie, într-o zonă de contact între prelungirile Munților Apuseni și Câmpia Banato-Crișană, arie de trecere de la relieful deluros (Dealurile Vestice, Dealurile Oradiei) către cel de câmpie. Culoarul Crișului Repede face parte din Dealurile și Depresiunea Crișului Repede. Cu excepția măgurilor din fâșia îngustă de roci calcaroase triasice din marginea de Sud – Est, întreaga unitate este sculptată în roci sedimentare neogene și cuaternare (mai friabile).

Clima și Resurse naturale

Clima în comuna Oșorhei este determinată de Vânturile de Vest, fiind așadar o climă temperat continentală, cu o temperatură medie anuală de 10,3°C. Temperatura medie pentru luna iulie este de 21°C, în timp ce în ianuarie se înregistrează o medie de -1,7 °C. Precipitațiile înregistrează o medie anuală de 585,4 mm, destul de ridicată pentru o zonă de câmpie similară.

Fondul funciar din comuna Oșorhei are o utilizare preponderent agricolă, mai mult de jumătate din suprafața totală a comunei reprezentând terenuri agricole.

Rețeaua hidrografică

Din punct de vedere hidrografic, Comuna OȘORHEI este situată în BH Crișuri.

Comuna Oșorhei este situată într-o zonă în care straturile permeabile alternante – formate din praf nisipos, nisipuri cu pietrișuri și bolovani – permit variații rapide ale nivelului apelor subterane, în funcție de regimul precipitațiilor.

Acvifere și ape subterane

Principalele sisteme acvifere din subsolul regiunii sunt localizate în:

- depozitele Holocene și Pleistocene, care conțin ape reci, la adâncimi mici și medii;
- depozitele Pannoniene, Cretacice inferioare și Triasice, care adăpostesc ape termale, valorificate în special în zona Felix–1 Mai și în Oradea.

La nivel local, comuna Oșorhei exploatează cu precădere apele subterane freatice și de adâncime medie, cantonate în depozitele aluvionare cuaternare ale Crișului Repede. Pânza freatică este prezentă la adâncimi reduse, în special în lunca și terasele râului. Apele de adâncime medie, situate în Pleistocenul superior, se găsesc până la 300–400 m.

Un statut aparte îl au apele termale din zona Felix–1 Mai și Oradea, aflate în continuarea structurală a zonei Oșorhei, unde sistemul acvifer intersectează complexul calcaro-dolomitic triassic și cretacic inferior, la adâncimi de 2000–3000 m, cu temperaturi de 67–91°C și debite între 200 și 1100 m³/zi.

Din punct de vedere hidrografic, comuna Oșorhei face parte din bazinul Crișului Repede.

- Crișul Repede traversează zona sudică a comunei, reprezentând principalul curs de apă. Cu un bazin hidrografic de 2517 km² pe teritoriul României și o lungime de 150 km, Crișul Repede este al doilea ca importanță din bazinul Crișurilor.
- În dreptul comunei, râul prezintă terase și lunci aluvionare fertile, dar și potențial de inundații în perioade de topire bruscă a zăpezilor sau ploi abundente.
- Printre afluenții locali se numără pârâul Bonda, care se varsă în Crișul Repede în satul Fughiu.

Regimul hidrologic

- Regimul este pluvio-nival: debitele maxime se înregistrează primăvara (martie–mai), prin topirea zăpezilor suprapusă peste precipitații, și iarna (ianuarie–februarie), când încălziri bruște pot genera viituri.
- Volumul minim de scurgere este vara și începutul toamnei, când debitele pot scădea până la 7–14% din totalul anual.
- La stația hidrometrică Oradea (amonte de Oșorhei), debitul mediu multianual este de aproximativ 24,3 m³/s, cu maxime istorice de peste 500–800 m³/s și minime de sub 1 m³/s în anii secetoși.

Inundații și protecție

- Regiunea a fost supusă în trecut inundațiilor periodice, dar amenajările hidroenergetice de pe Crișul Repede (Tileagd, Lugaș) și de pe afluenți (barajele Drăgan și Valea Iadului) au redus considerabil riscul.

- Totuși, zonele de luncă din Oșorhei, Fughiu și Cheriu rămân vulnerabile la debite excepționale.

Corpurile de apă asociate

Conform Planului de Management Bazinal Crișuri, teritoriul comunei se suprapune cu următoarele corpuri de apă:

1. Crișul Repede – de la confluența Bonor până la frontieră (RW3.1.44_B7)
2. Acvifere freatice și de adâncime din Câmpia de Vest (ROCR01, ROCR07, ROCR08)

Comuna Oșorhei beneficiază de o resursă hidrografică și hidrogeologică diversă:

- Crișul Repede, care modelează relieful și asigură surse de apă de suprafață, dar și riscuri de inundații;
- acviferele cuaternare și panoniene, ce furnizează resurse de apă potabilă;
- continuitatea structurală spre zona Felix–1 Mai, cu potențial termal.

Solul

Situl este situat la capătul estic al Câmpiei Tisei, formată pe terasele Crișului Repede.

Conform regionalizării geomorfologice, pădurea face parte din Provincia Carpatică, Subprovincia Depresiunea Panonică, Regiunea Câmpia Banato-Crișană, Subregiunea Câmpia joasă, Țara Câmpiei Crișurilor, și Subregiunea Câmpia înaltă, Câmpia Miersig-Cermeu.

Substratul litologic pe care s-au format tipurile de sol de fond forestier este compus din depozite fluviale - depozite pietroase, nisipoase și argiloase de origine cuaternară, aparținând Holocenului.

Natura acestui substrat litologic face posibilă dezvoltarea unor tipuri de sol care favorizează instalarea și dezvoltarea vegetației forestiere aparținând formațiunilor forestiere querceline.

Apele subterane se află la o adâncime de aproximativ 0,8 m, în medie, datorită terenului plat, drenajul extern este scăzut, motiv pentru care fenomenele de pseudo-agregare sunt frecvente.

În Câmpia Crișurilor, solurile intrazonale (soluri aluvionare, soluri lacustre, soluri gleice și pseudogleice, solonoluri, vertisoluri și psamosoluri) predomină asupra solurilor zonale.

Soluri zonale

Solurile zonale sunt dispuse în benzi continue, alungite de la nord la sud și ordonate de la vest la est. Din clasa molisolurilor fac parte următoarele tipuri: cernoziom levigat, cernoziom argilos și cernoziom gleizat, care ocupă zona silvostepii, dar sunt dominate de soluri aluvionare, solonoluri, vertisoluri și lacustre.

Soluri intrazonale

Solurile intrazonale au o distribuție dispersată, în funcție de adâncimea pânzei freatice, topoclimat, salinitatea apei, intervenția omului. Clasa de soluri hidromorfe include următoarele tipuri: soluri lacustre, gleice și pseudogleice.

Zona studiată este caracterizată de soluri halomorfe, solurile dominante fiind solonolurile și vertisolurile, originea lor fiind legată de argilele fostelor lacuri sau de zonele mlăștinoase uscate.

Solurile aluvionare au o dezvoltare largă și se dezvoltă în această zonă într-o direcție descendentă de la nord-est la sud-vest.

Perimetrul studiat are o structură litologică uniformă în care găsim argile.

Parametrii geofizici ai terenului, conform P 100 -1/2006 sunt:

- zona seismică și valoarea coeficientului, $ag = 0,10$,
- perioada de colț $T_c = 0,7$ sec
- accelerația proiectată la sol $ag = 0,10g$ corespunzătoare gradului 7 pe scara de intensitate a

cutremurelor MSK (SR-11100-93)

Presiunea de bază convențională variază în funcție de structura litologică și este în medie de 310 kPa (argilă siltoasă catifoasă).

Vegetația și fauna

Vegetația din comuna Oșorhei este diversă, cu terenuri agricole cultivate cu cereale, legume și pomi fructiferi, iar în zonele neagricole predomină pădurile de foioase și conifere. Aceasta oferă un cadru natural propice pentru practicarea agriculturii și zootehniei tradiționale. Pășunile și fânețele găzduiesc plante ierboase și arbuști, esențiale pentru creșterea animalelor. Această combinație susține echilibrul ecologic și dezvoltarea durabilă a comunității.

Elemente naturale de interes deosebit

Pe teritoriul administrativ al comunei Oșorhei **sunt identificate mai multe situri Natura 2000**. Amplasamentul comunei este situat la aproximativ 0,78 km de aria naturală protejată situl Natura 2000 ROSPA 0103 Valea Alceului și include suprafețe din aria naturală protejată situl Natura 2000 ROSAC0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede.

Amplasamentul comunei include suprafețe din:

- aria naturală protejată **situl Natura 2000 ROSAC0145 Pădurea de la Alparea,**
- aria naturală protejată situl **Natura 2000 ROSAC0050** Crișul Repede amonte de Oradea
- aria naturală protejată **situl Natura 2000 ROSPA0123** Lacurile de acumulare de pe Crișul Repede.
- aria naturală protejată situl **Natura 2000 ROSAC0008 Betfia**
- aria naturală protejată situl **Natura 2000 ROSCI0267 Valea Roșie**

Suprafata intravilanului nu se va extinde pe suprafata zonelor protejate.

Riscuri naturale

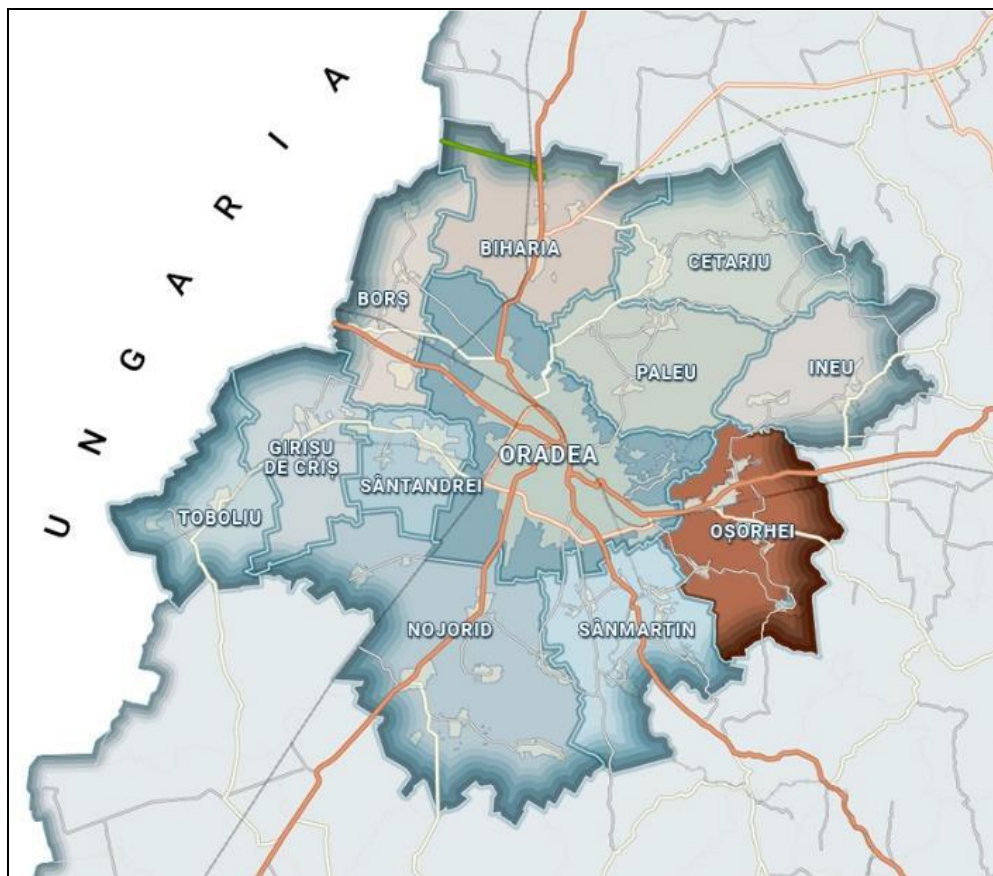
Riscurile naturale identificate în comuna Oșorhei sunt:

- Cutremurele
- Alunecările de teren

Aceste riscuri sunt detaliate în subcapitolul 2.8 – Zone cu riscuri naturale.

2.3. Relații în teritoriu

Extras din STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI OȘORHEI 2021-2027

2.3.1. Încadrarea în rețeaua de localități

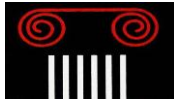
Comuna Oșorhei este situată în partea centrală a județului Bihor, în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord - Vest. În Zona Metropolitană Oradea, comuna Oșorhei este amplasată în partea de sud-est, învecinându-se la nord cu comunele Ineu și Paleu, la vest cu Municipiul Oradea și comuna Sânmartin, la sud cu comuna Hidișelu de Sus și la est cu comunele Copăcel și Săcădat.

Situată la o distanță de circa 9 km de Municipiul Oradea, comuna Oșorhei s-a dezvoltat de-a lungul drumului european E60 (DN1) și magistralei feroviare 300.

2.3.2. Încadrarea în teritoriul administrativ al comunei

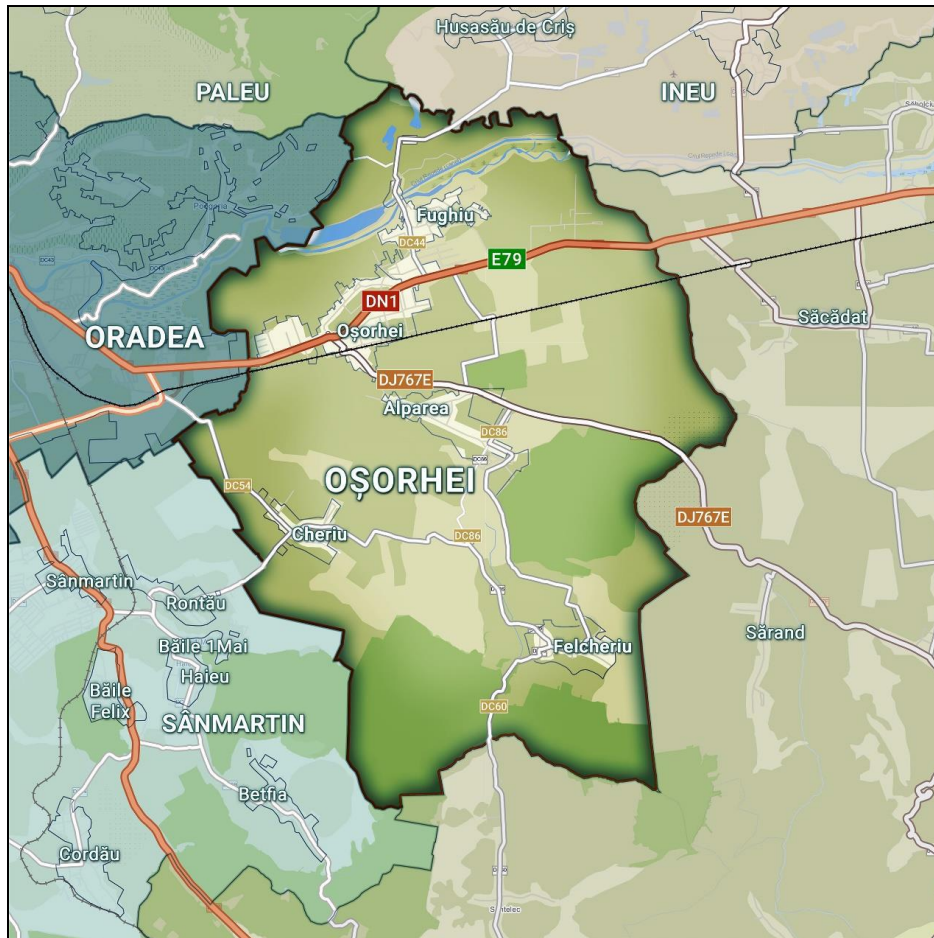
Comuna Oșorhei este formată din cinci sate componente:

- **Oșorhei** – reședința de comună (rang IV)
- **Fughiu** – sat component (rang V)
- **Alparea** – sat component (rang V)

- **Cheriu** – sat component (rang V)
- **Felcheriu** – sat component (rang V)

Accesul în comuna Oșorhei se poate realiza prin intermediul drumului european E60 București – Brașov – Sibiu – Cluj Napoca – Oradea – Borș. Drumul european E60 (DN1) facilitează accesul în satele Oșorhei și Fughiu, iar pentru a ajunge în Cheriu, Alparea și Felcheriu este necesară urmarea altor trasee, astfel:

Extras din STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI OȘORHEI 2021-2027

- DJ 767E Oșorhei – Alparea – Chijic – Copăcel
- DC 44 Fughiu – Husasău de Criș
- DC 86 Alparea – Felcheriu
- DC 54 Oradea – Cheriu – Felcheriu
- DC 238 Rontău – Cheriu

În comuna Oșorhei se poate ajunge și prin intermediul căii ferate, localitatea fiind traversată de Magistrala Feroviară 300 care leagă Municipiul București de comuna Borș, trecând prin Brașov, Mediaș, Cluj-Napoca, Oradea.

Distanța aproximativă până la Aeroportul Internațional Oradea este de 15,5 km.

2.3.3. Relații funcționale și teritoriale în context județean și regional

Comuna Oșorhei se integrează în structura teritorială a județului Bihor, fiind situată în partea de sud-vest, la granița cu județul Bihor. Această poziționare conferă comunei un rol important în relațiile interjudețene și în schimburile economice și sociale din regiune.

La nivel județean, comuna este conectată prin infrastructura rutieră existentă, inclusiv drumurile județene DJ 195D și DJ 191, care asigură legătura cu municipiul Bihor – centrul administrativ și economic al județului – precum și cu orașul Tășnad și alte localități importante. Aceste conexiuni facilitează accesul locuitorilor la servicii esențiale, piețe de desfacere și oportunități de angajare.

Funcțional, Oșorhei face parte din zona rurală a județului, unde agricultura rămâne activitatea dominantă, iar potențialul agricol și agroindustrial este susținut în cadrul strategiilor locale și regionale. Relațiile cu comunele învecinate, precum Pir, Santău, Cehal și Tășnad, favorizează cooperarea intercomunitară în domenii esențiale precum infrastructura, educația, sănătatea și protecția mediului.

Pe plan regional, comuna beneficiază de apropierea față de coridoarele de transport județene și regionale, precum și de accesul la fonduri europene pentru dezvoltare rurală și cooperare interregională. Această poziție oferă oportunități de integrare în proiecte de dezvoltare durabilă, sprijinind creșterea economică și coeziunea socială în zona de sud-vest a județului Bihor și a regiunii adiacente din județul Bihor.

Astfel, relațiile funcționale și teritoriale ale comunei Oșorhei se înscriu într-un cadru dinamic, ce combină caracteristici rurale, economice și de colaborare regională, generând premise solide pentru o dezvoltare durabilă și integrată în context județean și regional.

2.3.4. Relații în teritoriu generate de P.A.T.N., P.A.T.Z., P.A.T.J.

Relațiile în teritoriu ale comunei Oșorhei au fost fundamentate prin corelare cu documentațiile P.A.T.N., P.A.T.Z., P.A.T.J. și transpunerea lor în condiționări aplicabile la nivel local.

Din punct de vedere hidrografic, Comuna OȘORHEI este situată în BH Crișuri.

Comuna Oșorhei este situată într-o zonă în care straturile permeabile alternante – formate din praf nisipos, nisipuri cu pietrișuri și bolovani – permit variații rapide ale nivelului apelor subterane, în funcție de regimul precipitațiilor.

Acvifere și ape subterane

Principalele sisteme acvifere din subsolul regiunii sunt localizate în:

- depozitele Holocene și Pleistocene, care conțin ape reci, la adâncimi mici și medii;
- depozitele Pannoniene, Cretace inferioare și Triasice, care adăpostesc ape termale, valorificate în special în zona Felix–1 Mai și în Oradea.

La nivel local, comuna Oșorhei exploatează cu precădere apele subterane freatice și de adâncime medie, cantonate în depozitele aluvionare cuaternare ale Crișului Repede. Pânza freatică este prezentă la adâncimi reduse, în special în lunca și terasele râului. Apele de adâncime medie, situate în Pleistocenul superior, se găsesc până la 300–400 m.

Un statut aparte îl au apele termale din zona Felix–1 Mai și Oradea, aflate în continuarea structurală a zonei Oșorhei, unde sistemul acvifer intersectează complexul calcaro-dolomitic

triassic și cretacic inferior, la adâncimi de 2000–3000 m, cu temperaturi de 67–91°C și debite între 200 și 1100 m³/zi.

Hidrografie

Din punct de vedere hidrografic, comuna Oșorhei face parte din bazinul Crișului Repede.

- Crișul Repede traversează zona sudică a comunei, reprezentând principalul curs de apă. Cu un bazin hidrografic de 2517 km² pe teritoriul României și o lungime de 150 km, Crișul Repede este al doilea ca importanță din bazinul Crișurilor.
- În dreptul comunei, râul prezintă terase și lunci aluvionare fertile, dar și potențial de inundații în perioade de topire bruscă a zăpezilor sau ploii abundente.
- Printre afluenții locali se numără pârâul Bonda, care se varsă în Crișul Repede în satul Fughiu.

Regimul hidrologic

- Regimul este pluvio-nival: debitele maxime se înregistrează primăvara (martie–mai), prin topirea zăpezilor suprapusă peste precipitații, și iarna (ianuarie–februarie), când încălziri bruște pot genera viituri.
- Volumul minim de scurgere este vara și începutul toamnei, când debitele pot scădea până la 7–14% din totalul anual.
- La stația hidrometrică Oradea (amonte de Oșorhei), debitul mediu multianual este de aproximativ 24,3 m³/s, cu maxime istorice de peste 500–800 m³/s și minime de sub 1 m³/s în anii secetoși.

Inundații și protecție

- Regiunea a fost supusă în trecut inundațiilor periodice, dar amenajările hidroenergetice de pe Crișul Repede (Tileagd, Lugaș) și de pe afluenți (barajele Drăgan și Valea Iadului) au redus considerabil riscul.
- Totuși, zonele de luncă din Oșorhei, Fughiu și Cheriu rămân vulnerabile la debite excepționale.

Corpurile de apă asociate

Conform Planului de Management Bazinal Crișuri, teritoriul comunei se suprapune cu următoarele corpuri de apă:

3. Crișul Repede – de la confluența Bonor până la frontieră (RW3.1.44_B7)
4. Acvifere freatice și de adâncime din Câmpia de Vest (ROCR01, ROCR07, ROCR08)

Comuna Oșorhei beneficiază de o resursă hidrografică și hidrogeologică diversă:

- Crișul Repede, care modelează relieful și asigură surse de apă de suprafață, dar și riscuri de inundații;
- acviferele cuaternare și panoniene, ce furnizează resurse de apă potabilă;
- continuitatea structurală spre zona Felix–1 Mai, cu potențial termal.

Această poziționare conferă comunei avantaje economice (agricultură, apă potabilă, posibile valorificări turistice), dar și obligații de protecție (gestionarea poluărilor difuze, prevenirea inundațiilor și protejarea resurselor subterane).

2.4. Activități economice

În anul 2018, în comuna Oșorhei au fost active 221 de unități locale, reprezentând 1,63% din unitățile locale active din Zona Metropolitană Oradea și având următoarea distribuție:

Nr. unități locale active in servicii	58
Nr. unități locale active in comerț	61
Nr. unități locale active in industrie	26
Nr. unități locale active in construcții	31
Nr. unități locale active in agricultură	12
Nr. unități locale active in transport	33

2.4.1. Activități agricole și zootehnice

Cea mai mare parte a suprafeței comunei Oșorhei este ocupată de terenurile agricole (4.445 ha), utilizate în principal pentru cultivarea porumbului, grâului, plantelor de nutreț, ovăzului și orzului.

Legumicultura este o preocupare în continuă creștere pe raza comunei Oșorhei, dezvoltarea ei fiind chiar o preocupare a administrației locale.

Pomicultura ocupă și ea un loc important între activitățile agricole ale comunei Oșorhei, însă nu cu o pondere semnificativă.

Tabel 7. Efectivele de animale (capete)/familiile de albine (număr) a exploatațiilor agricole, pe principalele specii (anul 2020)

Efectiv animale pe categorii	2016	2020
Vaci	818	654
Juninci	89	77
Porci	910	778
Scroafe de prasila	119	96
Scrofite pentru reproducție	13	13
Oi	11.008	9.021
Capre	311	281
Cai	100	133
Pasari de curte	12.978	10.985
Familii de albine	5.803	4.944
Iepuri	13	114

2.4.2. Silvicultura

Fondul forestier este foarte redus, comuna fiind amplasată într-o zonă de șes, însă există suprafețe de pădure în vecinătatea localităților limitrofe.

2.4.3. Industrie, comerț și servicii

Situarea favorabilă pe granița de vest, dezvoltarea **industrială** a zonei, o infrastructură bine dezvoltată precum și forța de muncă disponibilă și calificată în ramuri diverse, sunt atribute specifice județului Bihor.

Cele 26 de unități locale active din sectorul industrie din comuna Oșorhei au realizat în anul 2018 o cifră de afaceri de 89.767.490 lei, reprezentând 0,74% din cifra de afaceri din sectorul industrial a unităților locale active la nivel județean și 1,01% din cifra de afaceri din sectorul industriei, la nivel metropolitan.

În comuna Oșorhei, există unități locale active atât din industria extractivă, cât și din industria prelucrătoare, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare. Cele mai reprezentative domenii din sectorul industrial sunt: tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice, industria alimentară, fabricarea băuturilor, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.

Sectorul de **construcții** este unul dintre sectoarele importante ale economiei județului Bihor, generând o cifră de afaceri de 2.121,63 milioane lei la nivelul anului 2018. În anul 2018, în sectorul de construcții au fost înregistrate 1.870 unități locale active la nivelul județului Bihor. În Zona Metropolitană Oradea funcționau 64,01% dintre unitățile locale active din județ, realizând 80,70% din cifra de afaceri județeană în cadrul sectorului de construcții.

Comuna Oșorhei deținea - în anul 2018, 31 unități locale active în sectorul construcții, cu o cifră de afaceri de 5.079.626 lei, reprezentând 0,30 % din cifra de afaceri a unităților locale active în acest sector la nivel metropolitan și 0,24% din cifra de afaceri pe sector la nivel județean.

Sectorul **comerțului** este primul sector economic la nivelul județului Bihor, având o contribuție de 40,3% din cifra totală de afaceri. În anul 2018, în sectorul de comerț au fost înregistrate 5.984 unități locale active lei. În Zona Metropolitană Oradea, unitățile locale active în domeniul comerțului au realizat 77,3% din cifra de afaceri la nivel județean.

În anul 2018, în comuna Oșorhei erau înregistrate 61 de unități locale active în **comerț**, reprezentând 1,02% din totalul de la nivel județean și cu o cifră de afaceri de 76,658 mil. lei, respectiv 0,48% din totalul la nivel de județ și 0,62% din cifra de afaceri realizată de sector la nivel metropolitan.

La nivelul județului Bihor, în anul 2018 numărul unităților locale active din sectorul de **servicii** a fost de 6.096 unități, unități ce au realizat o cifră de afaceri de 3.593,873 milioane de lei.

În comuna Oșorhei – pentru anul 2018, au fost înregistrate 58 de unități locale active în sectorul de **servicii** (raportat la 4.799 unități la nivel metropolitan și 6.096 la nivel județean), cu o cifră de afaceri de 9.741,812 mil. lei, valoare ce reprezintă 0,27 % din cifra de afaceri pe sector la nivel județean și 0,31 % la nivel metropolitan.

2.4.4. Activități turistice

Comuna Oșorhei beneficiază de un potențial turistic important, ancorat în patrimoniul cultural și

natural al zonei.

Resursele **turistice** de la nivel local sunt formate, în principal, din biserici:

- Biserica reformată care datează din secolul XIII, amplasată în satul Fughiu
- Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din satul Oșorhei, construită în anul 1710.

Un alt punct de interes turistic important la nivelul comunei Oșorhei este Poiana Narciselor, o arie protejată de interes național, care corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip botanic).

Rezervația este situată în pădurea Alparea, unde, pe o suprafață de 2 ha, trăiește narcisa sălbatică (*Narcissus angustifolius*), specie ocrotită de legislația română. Această rezervație naturală este acoperită cu pădure de foioase unde întâlnim specii de fag, stejar, mesteacăn, alun sau tei, printre care, în pâlcuri, vegetează specia protejată de narcisă sălbatică (*Narcissus angustifolius*).

Conform datelor statistice, la nivelul comunei Oșorhei, pentru anul 2020, numărul de structuri de primire turistică este de 4, cu o capacitate de cazare de 80 de locuri.

Dezvoltarea turismului în comună poate contribui la diversificarea economiei locale, generând noi surse de venit și locuri de muncă.

2.4.5. Activitatea culturală

În comuna Oșorhei funcționează 1 bibliotecă și 5 cămine culturale, situate în satele componente. Printre obiectivele culturale din comuna Oșorhei se numără Biserica reformată care datează din secolul XIII, amplasată în satul Fughiu și Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din satul Oșorhei (construită în anul 1710). Pe lângă acestea, există și o așezare în satul Fughiu (Râțul de Jos) care datează din Neolitic.

În comuna Oșorhei se organizează anual mai multe manifestări culturale, precum Zilele comunei Oșorhei sau Balul strugurilor. Zilele comunei Oșorhei se desfășoară anual, în a treia săptămână din luna iulie, manifestările cultural-artistice având loc în localitatea Alparea. Cu ocazia acestui eveniment în comună au loc mai multe activități precum: concursuri de atelaje, motocros, ATV-uri, concerte (muzica pop, disco, populară), jocuri sportive, târg de meșteșuguri tradiționale. Balul strugurilor este un eveniment popular cu influențe maghiare, organizat anual de etnicii maghiari din localitățile Fughiu și Oșorhei, pentru promovarea tradițiilor culturale și locale ale acestei etnii.

2.5. Populația. Elemente demografice și sociale

Pentru analiza populației comunei Oșorhei au fost utilizate două surse oficiale: **populația după domiciliu** (din baza Tempo – INSSE) și **populația rezidentă** (conform RPL 2021). Între cele două apar diferențe, deoarece **populația după domiciliu** include toate persoanele care au

adresa legală înregistrată în comună, chiar dacă nu locuiesc efectiv acolo, în timp ce **populația rezidentă** reflectă doar persoanele care trăiau fizic în localitate de cel puțin 12 luni la momentul recensământului.

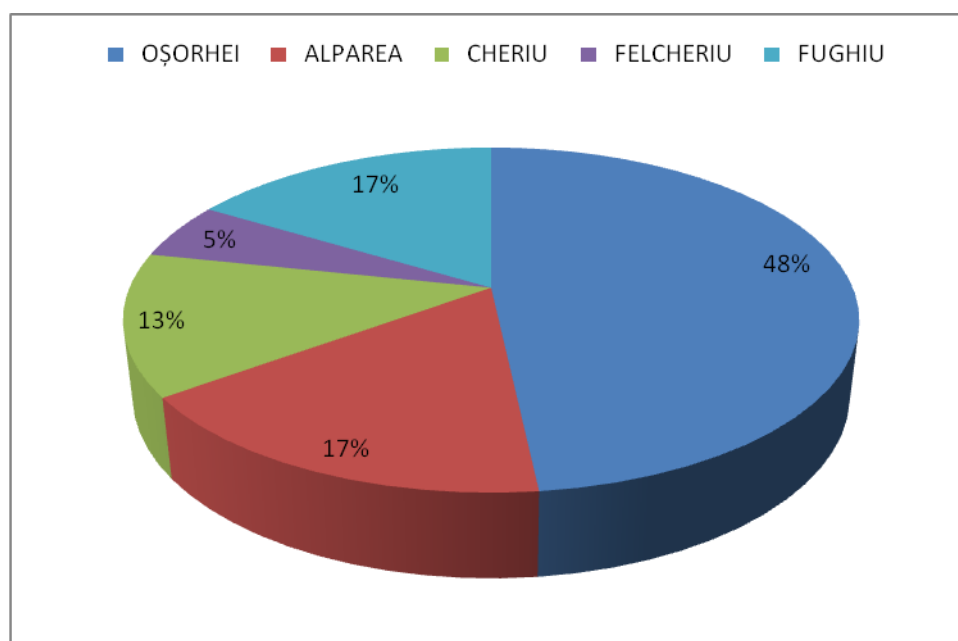
Structura populației pe localități

Ultimele date privind repartitia locuitorilor în cadrul localităților comunei Oșorhei sunt de la nivelul anului 2021 și sunt prezentate în Recensământul Populației și al Locuințelor, după cum urmează:

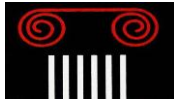
Tabel 9. Structura populației pe localități

Cod SIRUTA	Comuna, Sat	SEXE		Populația rezidențiala TOTAL	%
		Masculin	Feminin		
30283	Oșorhei	2067	2054	4121	48 %
30327	Fughiu	706	692	1398	17 %
30292	Alparea	727	699	1426	17 %
30309	Cheriu	578	560	1138	13 %
30318	Felcheriu	231	222	453	5 %
30274	Total UAT Oșorhei	4309	4227	8536	100%

Sursa: Institutul Național de Statistică – Recensământul Populației și Locuințelor

Grafic 1 Distribuția populației pe localități în comuna Oșorhei

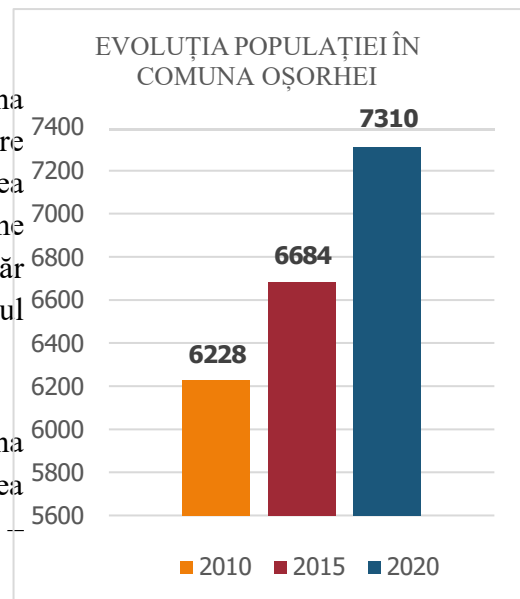
Evoluția populației

Comuna Oșorhei este una dintre localitățile cu populație numeroasă din Zona Metropolitană Oradea, în anul 2020 populația stabilă după domiciliu a comunei cifrându-se la 7.310 persoane, valoare în creștere cu un procent de 6,68% față de anul 2016, când au fost înregistrate 6.822 de persoane. Singurele localități la nivel metropolitan care înregistrează o populație stabilă mai numeroasă decât comuna Oșorhei sunt Municipiul Oradea (221.413 persoane) și comuna Sânmartin (12.137 persoane). Comuna Oșorhei ocupă o pondere de 2,61% din populația stabilă a Zonei Metropolitane Oradea.

Distribuția pe sexe a populației este foarte echilibrată în comună, în anul 2020, 51,35% dintre locuitori fiind de sex masculin și 48,65% de sex feminin. La nivel județean, structura pe sexe a populației din mediul urban, la 1 ianuarie 2020, indica o populație după domiciliu de sex masculin în proporție de 47,5% respectiv o proporție de 52,5% populație de sex feminin, raportul de masculinitate din mediul urban fiind de 90 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin. Față de total populație după domiciliu în mediul rural, 50,2% sunt bărbați și 49,8% femei, raportul de masculinitate din mediul rural fiind de 101 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin.

Alături de comunele Sântandrei și Sânmartin, comuna Oșorhei se numără printre localitățile care înregistrează o densitate a populației peste valoarea medie existentă în mediul rural al Zonei Metropolitane Oradea. Astfel, la 1 km² revine - în anul 2020, un număr de 112,60 persoane, față de 99,78 persoane, în anul 2015.

Pe de altă parte, densitatea populației din comuna Oșorhei este de peste 3 ori mai mică decât densitatea populației din întreaga Zonă Metropolitană Oradea urban și rural (aproximativ 368 locuitori/km²).

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în comuna Oșorhei 64,12% din populația este de etnie română, 17,79% de etnie maghiară, 10,55% de etnie rromă, 0,23% de etnie slovacă și 0,6% alte etnii. După Municipiul Oradea, comuna Oșorhei este localitatea cu cei mai numeroși evrei - atât din Zona Metropolitană Oradea, cât și de la nivelul întregului județ. De asemenea, în comparație cu situația din zona metropolitană, în comuna Oșorhei ponderea persoanelor de etnie rromă este de circa 5 ori mai mare (10,55% în comuna Oșorhei față de 2,34% în Zona Metropolitană Oradea).

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în comuna

Oșorhei 64,12% din populație este de etnie română, 17,79% de etnie maghiară, 10,55% de etnie rromă, 0,23% de etnie slovacă și 0,6% alte etnii. După Municipiul Oradea, comuna Oșorhei este localitatea cu cei mai numeroși evrei - atât din Zona Metropolitană Oradea, cât și de la nivelul întregului județ. De asemenea, în comparație cu situația din zona metropolitană, în comuna Oșorhei ponderea persoanelor de etnie rromă este de circa 5 ori mai mare (10,55% în comuna Oșorhei față de 2,34% în Zona Metropolitană Oradea).

Distribuția pe confesiuni religioase a populației din comuna Oșorhei este ușor diferită față de cea din Zona Metropolitană Oradea. Deși ponderea populației ortodoxe este aproximativ aceeași (53,25% în Oșorhei și 55,11% în ZMO), în comuna Oșorhei există un procent mai ridicat de penticostali (15,66% în Oșorhei față de 5,55% în ZMO). Potrivit Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, alte confesiuni religioase existente la nivel local, sunt romano-catolici – 4,94%, greco-catolici – 0,4%, reformați – 11,21% și bapțiști – 6,57%.

La 1 iulie 2020, 1.477 persoane din comuna Oșorhei aveau vârsta cuprinsă între 0 – 14 ani (20,21%), 4.829 persoane aveau vârsta între 15-64 ani (66,06%) și 1.004 persoane aveau vârsta peste 65 ani (13,73%). Populația comunei este în curs de întinerire, față de anii anteriori când ponderea tinerilor în populația totală avea valori mai reduse (21,1% în anul 1990, 19,55% în anul 2016, 20,05% în anul 2017).

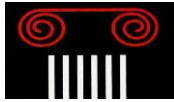
Din punctul de vedere al îmbătrânirii demografice, situația din comuna Oșorhei este mai bună decât media la nivelul Zonei Metropolitane Oradea. Populația este în curs de întinerire. Astfel, în prezent, la 1.000 de tineri cu vârsta de 0-14 ani revin 680 vârstnici, față de 720 vârstnici (65 ani și peste) în anul 2016. În Zona Metropolitană Oradea, la 1.000 de tineri revin cu 59% mai mulți vârstnici decât la nivelul comunei.

În ceea ce privește gradul de dependență demografică (raportul dintre numărul populației de 0-14 ani și peste 65 ani, pe de o parte, și numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani), în anul 2020, în comuna Oșorhei, la 1.000 persoane adulte au revenit 514 persoane tinere și vârstnice. Gradul ridicat de dependență demografică se datorează numărului mare de tineri. Atât rata de dependență demografică, cât și raportul de dependență a tinerilor din comuna Oșorhei sunt superioare mediilor din Zona Metropolitană Oradea, unde, pentru anul 2020, rata de dependență demografică la nivelul Zonei Metropolitane Oradea a fost de 434% iar cea de la nivel județean de 465%.

După comuna Ineu, comuna Oșorhei înregistrează cea mai mare rată de natalitate din Zona Metropolitană Oradea, la 1.000 de locuitori revenind, în anul 2020, 11,49 născuți vii, rată de natalitate superioară celei din Zona Metropolitană Oradea (9,24%), precum și celei de la nivelul județului Bihor, de (9,4%), dar în scădere față de anul 2016, când rata de natalitate din comuna Oșorhei a avut valoarea de 13,93%.

În anul 2020, rata mortalității este în creștere ușoară față de anul 2016, respectiv 11,72% față de 11,63%. Astfel, pentru anul 2020 rezultă un spor natural negativ (84 născuții vii și 85 persoane decedate), față de anul 2016, când la 95 de născuți vii, s-au înregistrat 80 de decese.

În ceea ce privește soldul schimbărilor de domiciliu și de reședință, pentru intervalul 2016 – 2019, datele înregistrate la nivelul comunei Oșorhei sunt:

INDICATOR / AN	2016	2019	VARIAȚIE
stabiliri cu domiciliu în localitate	250	246	-1,60 %
plecări cu domiciliu din localitate	117	150	+ 28,21 %
stabiliri de reședință	58	35	-39,66 %
plecări cu reședința	70	87	+ 24,29%

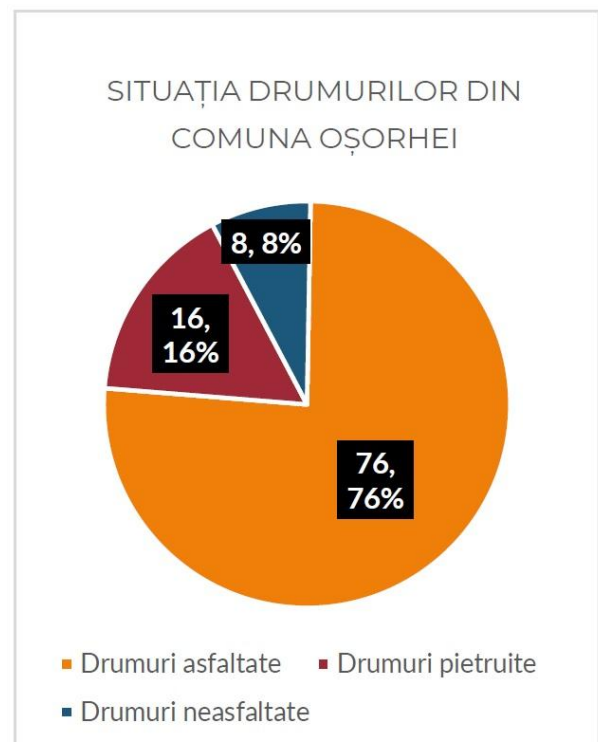
2.6. Circulația

Situându-se la distanță de 9 km de Municipiul Oradea, comuna (satul) Oșorhei este traversată de drumul european E60 (DN1). Astfel, teritoriul comunei Oșorhei este străbătut de drumuri de interes național (DN1 Oradea-București), județean (DJ 767E Oșorhei - Copăcel) și local.

În administrarea autorităților locale se află drumurile comunale DC 44 Fughiu - Husasău de Criș, DC 54 Oradea - Cheriu și DC 86 Alparea - Felcheriu.

Drumurile comunale au o lungime totală de aproximativ 20,23 km, dintre care:

- drumuri asfaltate – 15,27 km, stare tehnică bună;
- drumuri pietruite – 3,30 km, stare tehnică acceptabilă;
- Lungimea trotuarelor comunale amenajate este de 24,84 km – în creștere cu aproape 3 km față de anul 2016 și cu un necesar estimat pentru amenajare de minim 4 km.
- De asemenea, în momentul de față nu există amenajate piste de biciclete, necesarul estimat fiind de 6 km. La nivelul anului 2020, datele statistice arată astfel:
- drumurile de legătură cu localitățile învecinate, neasfaltate, au o lungime de 1,65 km
- lungimea totală a străzilor din comună este de 88,78 km – față de 56,40 km în anul 2016
- străzi în curs de asfaltare sunt pe 5,60 km
- lungimea străzilor de piatră este de 67,45 km față de anul 2016, când erau 40,68 km

În toate localitățile componente, circulația pietonală se desfășoară pe trotuare existente doar lângă garduri sau, în lipsa acestora, pe partea carosabilă, ceea ce poate reprezenta un risc pentru siguranța pietonilor. Evacuarea apelor pluviale nu este soluționată corespunzător, afectând circulația în perioadele de precipitații.

Rețeaua feroviară

Comuna Oșorhei este traversată de cale ferată - Magistrala Feroviară 300 care leagă municipiul București de comuna Borș. Comuna Oșorhei beneficiază de stație feroviară în localitatea Oșorhei. Limita intravilanului existent a fost modificată incluzând toate suprafețele ocupate de construcții și amenajări precum și suprafețele necesare dezvoltării localității în perspectiva.

2.7. Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial

Situația actuală a suprafețelor din intravilanul comunei Oșorhei se prezintă astfel suprafața totală a intravilanului existent **2763,63 ha**.

Oșorhei	862,49 ha
Fughiu	589,15 ha
Alparea	636,78 ha
Cheriu	507,42 ha
Felcheriu	167,79 ha

BILANȚUL TERITORIAL AL SUPRAFEȚELOR CUPRINSE ÎN LIMITA TERITORIULUI ADMINISTRATIV - EXISTENT

TERITORIU ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (ha) - Existent								
	Agricol			Neagricol				TOTAL	
	Arabil	Pășuni /fă nete	Vii /Livezi	Păduri	Ape	Drumuri/ Infrastructuri	Curți- Constr.		Neprod.
EXTRAVILAN	759	1,444	0	1,242	149	62	2	70	3728
INTRAVILAN	2,236	0	6	0	29	116	343	34	2764
TOTAL	2995	1444	6	1242	178	178	345	104	6492
% din total	68,47 %			31,53 %				100 %	

2.8. Zone cu riscuri naturale

Cutremure

Zona județului Bihor se încadrează în zona seismică D, macrozona seismică corespunzătoare gradului 7. Conform normativului P100/92 privind proiectarea antisismică a construcțiilor, localitatea OȘORHEI se află în zona seismică D- zona cu risc seismic mediu.

Inundații

Teritoriul comunei Oșorhei se află în bazinul hidrografic Crișuri, fiind traversat de cursuri de apă de interes local și de principalele văi secundare (Valea Tășad, Valea Bonor), care pot constitui factori de risc la inundații în condiții de precipitații intense.

Conform Planului de Management al Riscului la Inundații pentru bazinul hidrografic Crișuri (ciclul I), pe raza UAT Oșorhei au fost identificate următoarele zone cu risc potențial:

- Valea Tășad – lucrări propuse de decolmatare pe o lungime de cca. 2,7 km, cu volum de 6700 mc;
- Valea Bonor (zona Alparea – Oșorhei) – decolmatare pe o lungime de cca. 1,2 km, volum de 3000 mc;
- Crișul Repede – în scenariul de probabilitate 1 % (Q1%) zona inundabilă se extinde până la marginea zonei construite din Oșorhei, însă adâncimea apei nu depășește, în general, 40–45 cm, neafectând grav locuințele.

În „Obiective inundabile 2021 – județul Bihor” se menționează existența unei acumulări permanente pe teritoriul UAT, cu volum de 1,46 milioane mc și înălțime de 10,6 m, element relevant pentru gospodărirea apelor și prevenirea riscurilor.

Deși în PUG-ul anterior s-a precizat că pe teritoriul comunei nu există zone cu risc natural semnificativ, datele recente, corelate cu evenimentele istorice (precum viitura din iunie 2019 care a afectat localitățile Oșorhei și Cheriu), confirmă vulnerabilitatea unor sectoare joase și a zonelor agricole adiacente cursurilor de apă.

În acest context, pentru dezvoltarea durabilă a comunei și reducerea riscului de inundații, se impune:

- delimitarea strictă a zonelor inundabile conform hărților oficiale de hazard și risc;
- instituirea de zone de protecție în jurul cursurilor de apă și interzicerea construirii în banda inundabilă;
- întreținerea periodică a albiilor și executarea lucrărilor de declomerare prevăzute în planurile de management;
- integrarea măsurilor de adaptare la schimbări climatice (sisteme de drenaj pluvial, perdele forestiere, zone de retenție).

Astfel, includerea și respectarea acestor măsuri în cadrul PUG vor contribui la creșterea rezilienței locale la fenomene extreme și la asigurarea siguranței populației și a patrimoniului.

Tabel sinoptic – Zone cu risc de inundații în UAT Oșorhei

Curs de apă / zonă	Lungime / suprafață expusă	Observații privind riscul	Măsuri recomandate
Valea Tășad	~ 2,7 km (declomerare planificată), volum 6700 mc	Albia poate genera acumulări de aluviuni și debite mari în perioade ploioase	Lucrări de declomerare și întreținere periodică a albiei; restricții de construire în lunca albiei majore
Valea Bonor (zona Alparea – Oșorhei)	~ 1,2 km, volum 3 000 mc	Zone joase cu potențial de viituri locale; terenuri agricole expuse	Regularizare albie, perdele forestiere de protecție, drenaj corespunzător
Crișul Repede (zonă limitrofă comunei)	Zone inundabile în scenariul Q1% (probabilitate 1%)	Apa poate ajunge la marginea zonelor construite din Oșorhei; adâncime < 0,45 m	Delimitare zonă inundabilă, interdicție construcții în bandă, întreținerea malurilor
Zone agricole joase / extravilan	Suprafață variabilă, adiacentă cursurilor de apă	Afectate de bălțiri și viituri temporare	Sisteme de drenaj pluvial, canale de desecare, monitorizare periodică
Exemple de evenimente istorice	iunie 2019 (localitățile Oșorhei și Cheriu afectate)	Viiturile au produs pagube la gospodării și terenuri agricole	Creșterea capacității de retenție, planuri de intervenție rapidă, informarea populației

Figura 36 – Amplasamentul zonelor inundabile în raport cu teritoriul comunei OȘORHEI

Alunecări de teren

Teritoriul comunei Oșorhei este situat în partea de vest a județului Bihor, pe contactul dintre câmpia joasă a Crișului Repede și formațiunile deluroase spre sud-est. Din punct de vedere geomorfologic, zona prezintă un relief variat, alcătuit din câmpie ușor ondulată, terase și versanți deluroși cu pante moderate.

Conform studiilor geotehnice și documentațiilor regionale (Planul de amenajare a teritoriului județean Bihor, Planurile de prevenire a riscurilor naturale), pe teritoriul comunei nu au fost identificate alunecări de teren active majore. Totuși, există anumite zone cu potențial de instabilitate asociate versanților mai abrupti, în special:

- versanții sudici și estici ai satelor Felcheriu și Fughiu, unde pantele depășesc local 15–20%;
- zonele cu depozite argiloase sau marnoase, sensibile la umezeală și erodare;
- terenurile aflate în apropierea văilor torențiale, unde pot apărea alunecări superficiale sau ravene.

Factorii favorizanți pentru apariția fenomenelor de alunecare sunt: litologia argiloasă, pantele accentuate, defrișările și lucrările antropice (drumuri, fundații, săpături pentru construcții).

Deși nu s-au raportat evenimente majore recente, riscul local de alunecări de teren nu este nul, mai ales în contextul schimbărilor climatice, care aduc episoade de ploi torențiale ce pot destabiliza versanții.

Măsuri recomandate:

- monitorizarea permanentă a zonelor cu pantă și evidența zonelor instabile;
- interzicerea construirii în perimetrele cu risc potențial ridicat, conform reglementărilor de urbanism;
- împădurirea și menținerea vegetației pe versanți, pentru a reduce eroziunea;
- adoptarea unor soluții geotehnice adecvate (sprijiniri, drenaje) la construcții în zone cu pante;
- controlul scurgerilor pluviale și realizarea de șanțuri de gardă pentru protecția gospodăriilor.

Integrarea acestor măsuri în PUG și respectarea lor în fazele de autorizare a construcțiilor va contribui la reducerea vulnerabilității comunei la riscurile de instabilitate a terenurilor.

Furtuni și tornade

Se produc cu preponderență în perioada caldă a anului, pe spații destul de restrânse și produc pagube materiale nu foarte semnificative. Se manifestă prin cer înorat, ploi torențiale, descărcări electrice și intensificarea accentuată a vântului. Pagubele constau, în general, în acoperișuri afectate parțial, crengi ale copacilor rupte, rareori copaci smulși din rădăcină sau ruți. În funcție de locul de producere, pot fi afectate rețelele de alimentare cu energie electrică sau de telecomunicații. Datorită precipitațiilor abundente se pot produce inundații cauzate de torenți sau prin blocarea albiilor, ce afectează activitatea economico-socială, dar pe termen relativ scurt. Tornade nu au fost consemnate pe teritoriul județului Bihor însă reprezintă un risc ce se poate manifesta dacă se ține seama de manifestările meteorologice din ultima vreme.

Seceta

Se poate produce în perioada caldă a anului, dar pe arii restrânse și nu produc pagube materiale însemnate.

Înghițul

Înzăpezirile apar ca rezultat al căderilor abundente de zăpadă și viscozelor care pot dura de la câteva ore la câteva zile. Ele îngreunează funcționarea transportului și telecomunicațiilor, activitatea obiectivelor agricole, aprovizionările de materii prime, energie electrică și gaze pentru obiectivele economice, chiar încetarea activității productive.

Annual, pe teritoriul județului, ninge circa 80 de zile pe cele mai mari înălțimi muntoase, 40 de zile în zona piemontă și 20-30 de zile în depresiuni. Iarna ninge în depresiune până la 10 zile lunar. Ninsori frecvente se aștern, sub forma unui strat continuu de zăpadă cu precădere în decembrie și ianuarie în depresiune, unde se menține până în martie, pe munte stratul de zăpadă se depune chiar din septembrie, menținându-se uneori până la sfârșitul lunii mai.

Combinat cu intensificări puternice ale vântului, căderile mari de zăpadă pot produce mari pagube materiale, modificări ale configurației terenului.

Incendii de pădure

Comuna Oșorhei dispune de suprafețe împădurite relativ reduse, comparativ cu alte zone din județul Bihor, acestea fiind localizate preponderent în partea sudică și estică a UAT, pe versanții deluroși și în apropierea satelor Felcheriu și Fughiu. Vegetația forestieră este alcătuită din păduri de foioase (gorun, carpen, stejar, fag), cu rol important în stabilizarea solului și în menținerea echilibrului ecologic.

Conform planurilor județene de apărare împotriva incendiilor și datelor puse la dispoziție de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Crișana” Bihor, în UAT Oșorhei nu s-au înregistrat incendii forestiere majore în ultimii ani. Totuși, prin poziționarea sa în zona de contact câmpie–deal, cu terenuri agricole și fânețe intercalate cu trupuri de pădure, localitatea prezintă vulnerabilitate moderată la astfel de fenomene.

Factorii de risc specifici:

- perioadele de secetă și temperaturi ridicate din sezonul estival, care cresc inflamabilitatea vegetației;
- arderile necontrolate de miriști și resturi vegetale pe terenurile agricole, care pot degenera în incendii de pădure;
- accesul dificil în anumite zone forestiere pentru autospecialele de intervenție;

- lipsa perdelelor de protecție și a benzilor de izolare în zonele de contact pădure–teren agricol.

Măsuri recomandate pentru reducerea riscului:

- menținerea și întreținerea căilor de acces forestiere și a punctelor de alimentare cu apă;
- interzicerea arderilor necontrolate de miriști și sancționarea încălcărilor;
- realizarea de benzi izolatoare între păduri și terenurile agricole;
- campanii de informare a populației privind comportamentul preventiv în zonele cu vegetație uscată și împădurită;
- monitorizarea permanentă a zonelor forestiere de către ocoalele silvice și primăria;
- implicarea voluntarilor locali în acțiuni de patrulare preventivă în perioadele cu risc ridicat.

Astfel, deși riscul de incendii forestiere în comuna Oșorhei este apreciat ca redus spre moderat, includerea măsurilor preventive în documentațiile de urbanism și cooperarea permanentă cu autoritățile silvice și ISU contribuie la menținerea unui nivel scăzut de vulnerabilitate.

Riscuri antropice - Riscuri industriale

Activitatea industrială reprezintă o sursă importantă de presiune asupra mediului și poate constitui un factor de risc pentru sănătatea populației și pentru echilibrul natural, atât prin poluarea aerului și a apei, cât și prin generarea de zgomot, vibrații și deșeuri.

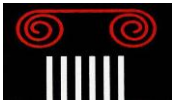
Pe teritoriul UAT Oșorhei, dezvoltarea industrială este concentrată de-a lungul DN1 și a căilor de acces locale, unde s-au amplasat unități cu profil de producție (materiale de construcții, prelucrarea lemnului, ambalaje, furaje, decoruri tematice etc.). Conform Inventarului local de emisii – 2024 (APM Bihor), principalele surse de poluanți atmosferici provin din:

- combustia staționară în industrie și construcții (76,44% din emisiile PM10 industriale la nivelul aglomerației Bihor);
- arderi în industrii de fabricații și construcții (17,03%);
- procese tehnologice specifice (ex. producția de aluminiu, 2,51%).

La nivel local, agenți economici precum stațiile de betoane și balastiere (ex. Erpal Cons SRL), producători de ambalaje (Romanbag Production SRL), unități de procesare hrană pentru animale (Profi Petfood SRL), spălătorii industriale (CPE Truck Wash SRL) sau unități de producție decoruri (TAA Industries) generează emisii în aer și ape uzate, cu potențial impact asupra mediului înconjurător.

Riscuri identificate:

- Poluarea aerului prin pulberi (PM10, PM2,5), compuși organici volatili, oxizi de azot, oxizi de sulf;
- Poluarea apei prin evacuarea neconformă a apelor reziduale industriale sau a apelor pluviale contaminate;
- Zgomot și vibrații produse de utilaje și instalații industriale;
- Accidente tehnologice (scurgeri de substanțe periculoase, incendii, explozii), cu impact punctual asupra comunității;
- Riscuri cumulative prin localizarea unităților în proximitatea locuințelor și a arterei principale (DN1).

Măsuri recomandate pentru diminuarea riscurilor:

- respectarea strictă a prevederilor autorizațiilor de mediu și de gospodărire a apelor;
- implementarea tehnologiilor mai curate și a echipamentelor moderne cu emisii reduse;
- instalarea și întreținerea sistemelor de captare și filtrare a emisiilor de pulberi și gaze;
- monitorizarea periodică a calității aerului și a apelor uzate industriale;
- elaborarea și aplicarea planurilor de prevenire și combatere a accidentelor tehnologice;
- crearea unor zone tampon verzi între platformele industriale și zonele rezidențiale;
- educarea și instruirea personalului privind procedurile de securitate și intervenție în caz de accident.

În concluzie, deși activitatea industrială din UAT Oșorhei nu are dimensiuni foarte mari, proximitatea față de zonele locuite și profilul activităților presupune existența unor riscuri antropice de tip industrial care trebuie integrate și gestionate prin reglementări urbanistice și măsuri preventive în cadrul PUG.

Radioactivitatea

Radioactivitatea mediului este supravegheată prin intermediul Rețelei Naționale de Supraveghere a Radioactivității Mediului (RNSRM) care face parte din Sistemul Integrat de Supraveghere a Poluării Mediului pe teritoriul României, din cadrul Ministerului Mediului.

La nivelul județului Bihor, în administrarea Agenției pentru Protecția Mediului, funcționează o stație automată de monitorizare a debitului dozei gamma absorbite în aer

Rezultatele obținute până în anul 2022 (ultimul Raport anual publicat pe site APM) arată ca indicatorii specifici determinați se situează în limitele normale ale radioactivității mediului natural.

Accidente majore pe caile feroviare și rutiere

Teritoriul comunei este tranzitat zilnic de cisterne CF sau autospeciale care transportă carburanți sau alte substanțe periculoase. Producerea unor accidente de circulație pot avea ca urmare eliberarea în mediu de substanțe periculoase.

Eșecul utilităților publice

Acest tip de risc se poate produce datorită avarierii grave a sistemelor de gospodărie comunală-rețele de apă, canalizare, electrice, gaze naturale, telefonie. În cazul avarierii acestor utilități publice se pot produce inundații, explozii, electrocutări și incendii. Eșecul utilităților publice poate duce la apariția de epidemii, epizootii, contaminări sau riscuri sociale.

2.9. Echipare tehnico-edilitară

2.9.1. Gospodărirea apelor

Gospodărirea apelor în comuna Oșorhei se bazează pe o rețea hidrografică compusă din râul râul Oșorhei și văile Felcheriu, Pelei, Râtu Bogdan, Dania, Dolina, Alparea, Gaița și Râtului, toate tributare râului Ier și parte a bazinului hidrografic al Crișurilor. Această rețea are o densitate redusă și un regim de scurgere temporar, specific zonelor de câmpie.

Din cauza drenajului de suprafață și subteran redus, precum și a pânzei freatice situate la adâncimi mici de 2-3 metri, pe teritoriul comunei apar frecvent suprafețe cu exces de umiditate și bălțiri, care pot afecta terenurile agricole și infrastructura locală. Pentru a controla aceste fenomene, pe râul Oșorhei au fost construite două baraje de pământ – unul etanșat cu mască amonte sau pereu și un altul omogen – care ajută la regularizarea debitului și la prevenirea inundațiilor.

De asemenea, comuna beneficiază de resurse hidrogeologice importante, cum este forajul de apă termală FB 1, situat la 2,8 km de localitatea Oșorhei. Apa extrasă este minerală, iodurată, bicarbonată, clorurată, sodică, hipermetală și hipotonă, având o temperatură de 65°C, ceea ce oferă potențial pentru utilizări balneare și energetice.

2.9.2. Alimentarea cu apă

Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile din comuna Oșorhei a fost, în anul 2020, de 58,43 km. În ceea ce privește gradul de conectare a populației la rețeaua de apă potabilă, dacă în anul 2016 erau 2.004 gospodării racordate, în anul 2020 sunt 2.177 gospodării conectate.

Cantitatea de apă potabilă distribuită către consumatori casnici, pe parcursul anului 2020 a fost de 185,79 mc (față de 86 mc în anul 2016), iar cantitatea totală de apă distribuită, la nivelul aceluiași an, a fost de 381,44 mc (față de 100 mc în anul 2016).

2.9.3 Canalizare

În Comuna Oșorhei, împreună cu alte localități din Zona Metropolitană Oradea, a beneficiat de lucrările de introducere a sistemului de apă și canalizare în mai multe sate componente ale comunei, în contextul proiectului major de investiție care a vizat extinderea și reabilitarea sistemului de apă și apă uzată în județul Bihor, proiect finanțat prin Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013.

Astfel, în intervalul 2012 - 2015, s-au realizat 23 km rețea de canalizare la nivelul comunei, prin care, în 2020, sunt înregistrate ca fiind racordate la sistem un număr de 785 de gospodării.

2.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea Comuna Oșorhei este alimentată cu energie electrică din stația de transformare Oradea est, echipată cu transformator de 2 x 16 MVA și 110/20 KV pe axul Oradea - Aștileu. Această linie este construită pe stâlpi din beton cu conductori de oțel aluminiu de 50 mp.

Alimentarea cu energie electrică se face cu ajutorul a 9 posturi de transformare și a unei linii de medie tensiune 20 kv.

Rețeaua de joasă tensiune este construită pe stâlpi de beton cu construcții de oțel-aluminiu cu secțiunea de 16-50 mmp.

2.9.5. Telefonie, internet

În comuna Oșorhei, serviciile de telecomunicații sunt bine dezvoltate, acoperind atât telefonie fixă, cât și cea mobilă. Acoperirea cu semnal mobil este asigurată de principalii operatori naționali – Orange, Vodafone și RCS- RDS (Digi Mobil) – care furnizează și servicii de internet mobil și fix, inclusiv prin fibră optică. Acoperirea rețelelor mobile este extinsă în toate localitățile comunei, iar în zonele în care semnalul este slab, există posibilitatea instalării de posturi de telefonie fixă, ceea ce elimină riscul de izolare comunicațională pentru populația din zonă.

Serviciile de televiziune și internet s-au extins semnificativ în ultimii ani, fiind oferite prin cablu și fibră optică de aceiași mari furnizori (Orange, Vodafone, RCS-RDS), care activează în județul Bihor. Astfel, comuna Oșorhei beneficiază de o infrastructură modernă de telecomunicații, adaptată nevoilor actuale ale locuitorilor.

2.9.6. Alimentarea cu gaze natural

În comuna Oșorhei,

2.9.7. Gospodăria comunală

La nivelul județului Bihor a fost adoptat Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor (SMID), proiect asumat de Consiliul Județean Bihor.

Categoriile principale de deseuri rezultate în urma activitatilor desfășurate pe cuprinsul zonei P.U.G. analizate, precum și modul de gestionare a acestora, sunt redate sintetic mai jos:

Deseuri de origine menajera

Provin din activitatea curenta, clasificându-se conform HG 856/2002 „privind evidenta gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deseurile, inclusiv deseurile periculoase” în Grupa 20- deseuri municipale și asimilabile din comerț, industrie, institutii, inclusiv fracțiuni colectate separat:

- din 20 01 fracțiuni colectate separat
- 20 01 01 hârtie și carton
- 20 01 02 sticla
- 20 01 08 deseuri biodegradabile de la bucatarii și cantine 20 01 11 textile (lavete, cârpe etc.)
- 20 01 39 materiale plastice (ex: PETuri, pungi etc.)
- 20 01 99 alte fracții, nespecificate

Deseuri rezultate din faza de construcție a obiectivelor propuse prin P.U.G.: Regimul gospodăririi deșeurilor produse în timpul execuției diferitelor proiecte propuse prin PUG va face obiectul organizării de șantier, în conformitate cu reglementările în vigoare. Aceste deșuri vor fi colectate, transportate și depuse la o stație de tratare, sau depozit autorizat în vederea neutralizării sau valorificării lor.

Deșuri de tip industrial- care sunt gestionate de societățile producătoare, în condițiile stabilite prin autorizațiile de mediu.

Colectarea și transportul deșeurilor de tip municipal

La nivelul UAT OȘORHEI, prin intermediul operatorului autorizat (RER Vest) se face colectarea selectivă a deșeurilor în 5 fracții- de tip menajer, plastic, hartie-carton, metal și deseuri biodegradabile, fiecare locuință sau de altă natură având încheiat un contract în acest sens. În plus, operatorul de salubritate organizează periodic campanii de colectare de sticlă, deșuri de echipamente electrice și electronice (DEEE), deșuri voluminoase (mobila, etc). În comuna există tot pentru aceste deșuri, de anul trecut, o platformă de colecție a acestor deșuri cu aport voluntar.

Există, de asemenea, și stradal câteva locații de colectare a deșeurilor, cu containere pe categorii de deșuri.

Colectarea deșeurilor se realizează în mediul rural din poartă în poartă. Gradul de acoperire cu servicii de salubritate este evaluat la aproape 100%.

Sortarea deșeurilor municipale

Deșurile reciclabile colectate separat, sunt transportate fie la operatori economici și autorizați în vederea valorificării, fie la stația de sortare Bihor. Din stația de sortare rezultă materiale reciclabile, valorificate de către operatorii valorificatori/reciclatori din județ sau din alte județe.

Eliminarea deșeurilor

Deșurile colectate sunt transportate la Depozitul ecologic Bihor de deșuri nepericuloase clasa „b” operat de ECOBIHOR. Depozitul ecologic funcționează autorizat din punct de vedere al mediului.

Pe teritoriul comunei nu există zone oficiale de depozitare a gunoierii deșeurilor.

Concluzii referitoare la gestiunea deșeurilor in comuna OȘORHEI. Propuneri

La nivelul comunei OȘORHEI este asigurată colectarea deșeurilor de tip menajer, fiind asigurată inclusiv colectarea selectivă a deșeurilor de hârtie-carton, sticlă, plastic, DEEE, deșeuri voluminoase, doze de Al, textile. Rata de conectare la serviciul de salubritate este apropiată de 100%.

Deșeurile colectate selectiv sunt transportate la stația de sortare din Bihor iar deșeurile nevalorificabile sunt transportate la depozitul de deșeuri din mun. Oradea.

Sunt semnalate situații când deșeurile sunt depozitate necorespunzător, în locuri neamenajate, pe malurile cursurilor de apă sau chiar în zonele protejate.

Pentru deșeurile generate de agenții economici sau sistemul sanitar de pe raza comunei managementul acestora este responsabilitatea celor care le-au generat. Producătorii de deșeuri își gestionează prin mijloace proprii colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor sau contractează serviciile respective cu firme specializate și autorizate conform legii.

Propuneri:

- Spațiile de colectare pentru deșeuri vor fi amenajate la distanță de minim 10 m de ferestrele locuințelor.
- Identificarea de locații pentru activități de picnic și dotarea acestora cu cosuri de gunoi, WC mobil, gratare
- Dezvoltarea sistemului de colectare al deșeurilor corelat cu dezvoltarea viitoare a comunei.
- Se vor prevedea prin RLU obligativitatea ca la realizarea/ modificarea fiecărei construcții să fie încheiat și contractul de valorificare deșeuri

2.10. Probleme de mediu

Probleme de mediu generate de surse antropice

Activitățile socio-economice desfășurate pe teritoriul comunei Oșorhei se realizează într-un cadru rural cu presiuni antropice moderate, însă cu efecte cumulative asupra factorilor de mediu. Interacțiunea dintre utilizările terenului, infrastructura existentă și practicile tradiționale generează o serie de disfuncționalități de mediu, identificate în urma analizei situației existente. Una dintre principalele probleme de mediu este **riscul de poluare a apelor de suprafață și subterane**, determinat de evacuarea apelor uzate menajere în lipsa unei rețele de canalizare complet funcționale, de scurgerile provenite din gospodăria și de activitățile agricole. Aceste surse pot conduce la contaminarea pânzei freatice și la degradarea calității apelor din rețeaua hidrografică locală.

Poluarea solului reprezintă o altă problemă relevantă, fiind asociată depozitării necontrolate a deșeurilor menajere, utilizării necorespunzătoare a îngrășămintelor chimice și pesticidelor în agricultură, precum și gestionării deficitare a deșeurilor provenite din gospodăria. Aceste practici pot favoriza degradarea terenurilor, pierderea fertilității solului și accentuarea proceselor de eroziune.

Calitatea aerului este afectată local de traficul rutier desfășurat pe drumurile naționale, județene și comunale, de activitatea unor agenți economici, în special din sectorul industrial, precum și de activitățile gospodărești (încălzire individuală, arderea resturilor vegetale). Emisiile de gaze cu efect de seră, pulberi și compuși organici volatili, precum și poluarea fonică asociată traficului constituie factori de disconfort pentru populație, cu impact punctual asupra calității vieții.

În ceea ce privește **gestionarea deșeurilor**, persistă riscul apariției unor depozități necontrolate, în special în zonele periferice ale localităților sau în apropierea căilor de comunicație, ceea ce afectează peisajul, solul și, indirect, resursele de apă.

Spațiile verzi și vegetația au un rol esențial în atenuarea impactului activităților antropice, contribuind la ameliorarea microclimatului, reducerea poluării și creșterea calității mediului. La nivelul comunei Oșorhei, acestea sunt reglementate prin Planul Urbanistic General prin delimitarea zonelor funcționale **V – zonă spații verzi, sport și agrement și VP – zonă verde de protecție**, conform planșei de reglementări urbanistice. În lipsa unui registru al spațiilor verzi, evaluarea acestora se realizează calitativ, prin rolul lor funcțional, de protecție și integrare în structura teritorială a localităților.

Probleme de mediu generate de schimbările climatice

Comuna Oșorhei, ca parte a regiunii temperate, resimte din ce în ce mai puternic efectele schimbărilor climatice, care generează o serie de probleme de mediu cu impact direct asupra ecosistemelor, agriculturii și calității vieții locuitorilor. Creșterea temperaturilor medii anuale și frecvența crescută a anomaliilor termice conduc la modificări în ciclurile vegetației, prelungirea sezonului de creștere, dar și la risc sporit de secetă și fenomene meteorologice extreme.

Variabilitatea precipitațiilor, cu alternanțe între perioade de deficit și surplus de apă, determină dezechilibre hidrologice, ce pot provoca atât inundații, cât și secete prelungite, afectând negativ producția agricolă și resursele de apă. Aceste fenomene cresc vulnerabilitatea comunității locale și impun adaptarea infrastructurii, practicilor agricole și managementului resurselor naturale.

Schimbările climatice accentuează și riscurile legate de eroziunea solului, degradarea habitatelor și reducerea biodiversității, ceea ce poate compromite echilibrul ecologic al zonei. Astfel, este necesară implementarea unor strategii locale integrate, care să includă măsuri de adaptare și atenuare a impactului climatic, pentru a proteja mediul și a susține dezvoltarea durabilă a comunei Oșorhei.

Temperatura medie lunară

Clima în comuna Oșorhei este determinată de Vânturile de Vest, fiind așadar o climă temperat continentală, cu o temperatură medie anuală de 10,3°C.

Temperatura medie pentru luna iulie este de 21°C, în timp ce în ianuarie se înregistrează o medie de -1,7 °C.

Precipitațiile medii anuale și variațiile lor (1979–2025)

Precipitațiile înregistrează o medie anuală de 585,4 mm, destul de ridicată pentru o zonă de câmpie similară.

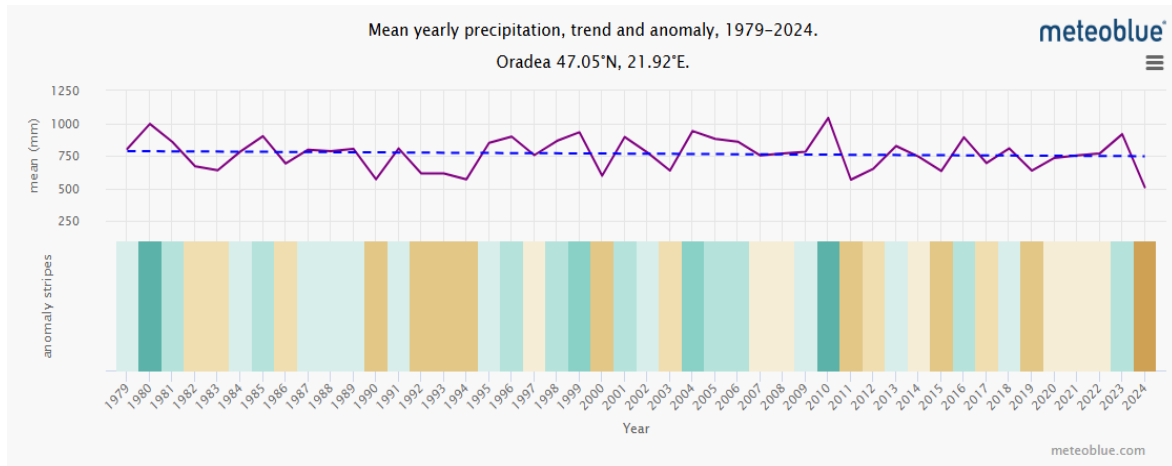

Figura 6 Precipitații medii anuale – Stația Meteorologică Oradea

Graficul de sus arată o estimare a precipitațiilor totale medii pentru regiunea Oradea. Linia albastră punctată reprezintă tendința liniară a schimbărilor climatice. Dacă linia de tendință este ascendentă de la stânga la dreapta, tendința precipitațiilor este pozitivă și umiditatea crește din ce în ce mai mult în Oradea din cauza schimbărilor climatice. Dacă linia este orizontală, nu se observă nicio tendință clară, iar dacă este descendentă, condițiile devin mai uscate în Oradea de-a lungul timpului.

În partea de jos, graficul arată așa-numitele benzi de precipitații. Fiecare bandă colorată reprezintă precipitațiile totale ale unui an - verde pentru anii cu precipitații ridicate și maro pentru anii mai secetoși.

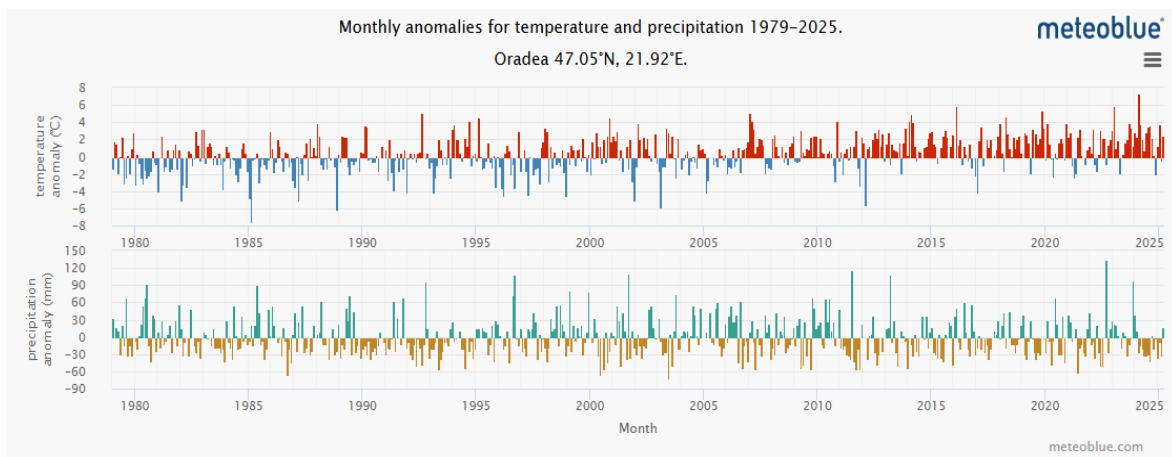

Figura 7 Anomalii lunare de temperatură și precipitații- Schimbări climatice Oradea

Graficul de sus arată anomalia de temperatură pentru fiecare lună din 1979 până în prezent. Anomalia vă indică cu cât a fost mai cald sau mai rece decât media climatică pentru 30 de ani din perioada 1980-2010. Astfel, lunile roșii au fost mai calde și lunile albastre au fost mai reci decât în mod normal. În majoritatea locațiilor, veți găsi o creștere a lunilor mai calde de-a lungul anilor, ceea ce reflectă încălzirea globală asociată cu schimbările climatice.

Graficul de jos arată anomalia precipitațiilor pentru fiecare lună din 1979 până în prezent. Anomalia ne arată dacă o lună a avut mai multe sau mai puține precipitații decât media climatică pe 30 de ani din perioada 1980-2010. Astfel, lunile verzi au fost avute mai multe precipitații, iar lunile maro au fost mai uscate decât în mod normal.

Zilele cu temperaturi maxime ridicate și zilele de îngheț

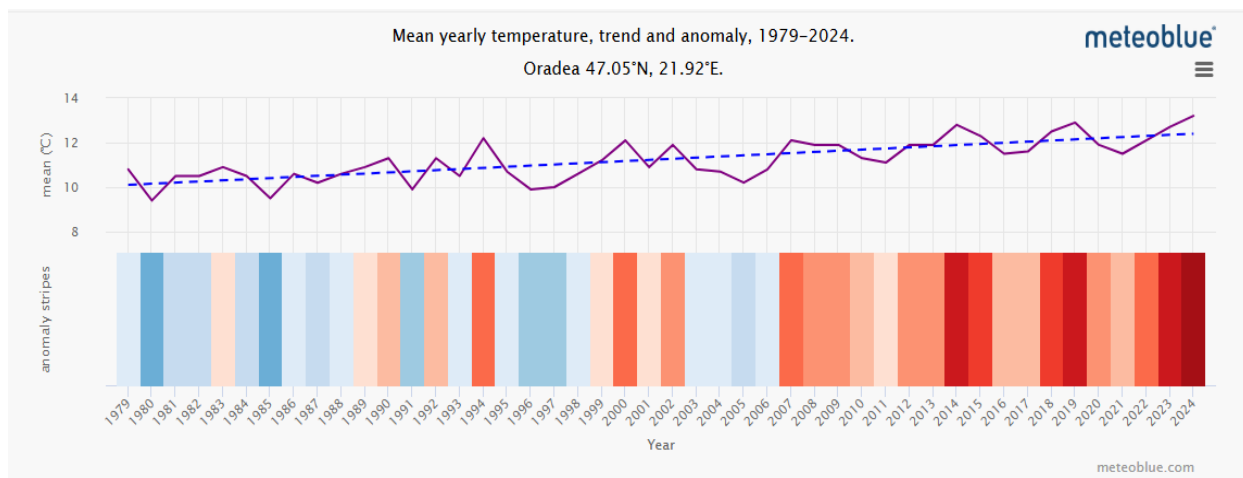

Figura 8 Variația anuală a temperaturii Stația Meteorologică Oradea

Graficul de sus arată o estimare a temperaturii medii anuale pentru regiunea Oradea. Linia albastră punctată reprezintă tendința liniară a schimbărilor climatice. Dacă linia de tendință este ascendentă de la stânga la dreapta, tendința temperaturii este pozitivă și se încălzește în Oradea din cauza schimbărilor climatice. Dacă este orizontală, nu se observă nicio tendință clară, iar dacă este descendentă, condițiile din Oradea se răcesc în timp.

În partea de jos, graficul arată așa-numitele dungi de încălzire. Fiecare bandă colorată reprezintă temperatura medie pentru un an - albastru pentru anii mai reci și roșu pentru anii mai calzi.

Viteza și variația vântului

Analiza datelor meteorologice - direcția predominantă a vântului de la stația meteo Oradea (cea mai apropiată de obiectiv și situată în condiții de relief similare), sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Perioada	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSV	SV	VSV	V	VNV	NV	NNV	adresă vânt variabil	calm
01.01.20 10 01.11.20 24,	12 .7 %	7.5 %	4.6 %	2.8 %	4.9 %	9.1 %	7.4 %	4.8 %	9.2 %	8.7 %	6.7 %	3.7 %	4.2 %	3.8 %	3.0 %	6.1 %	0 %	0.8 %

Figura 9 Direcția predominantă a vântului de la stația meteorologică Oradea

Figura de mai jos prezintă rezultatele obținute pentru medierea direcției vântului în intervalul 01.01.2012-31.12.2024.

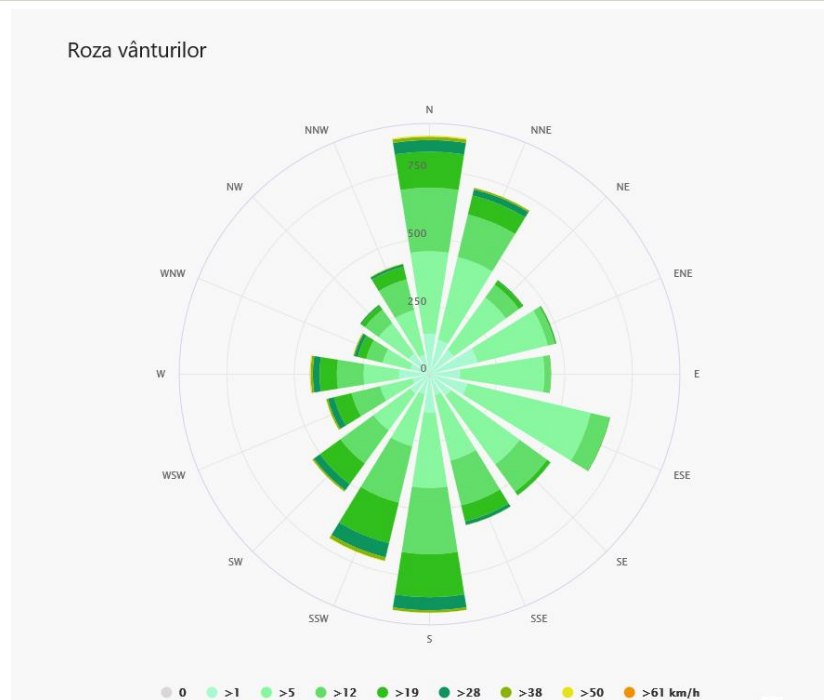

Figura 10 Direcția predominantă a vântului de la stația meteorologică Oradea, interval 01.01.2012-31.12.2024

Analiza datelor multianuale indică faptul că în aproximativ 20% din zilele anului vântul poate sufla din SE, ESE și în 7,5% din cazuri din NNE.

Factorii care influențează poluarea sunt viteza și direcția vântului, în corelație cu poziția centrelor industriale din apropiere.

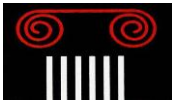
Analizând circulația atmosferică generală în raport cu configurația reliefului din zona depresionară Beiuș, observăm că *deplasarea maselor de aer* deasupra teritoriului se face predominant dinspre sud, ca urmare a influenței exercitate de relieful de relief.

Influența vântului asupra poluării este cea mai intensă, cu efecte atât pozitive, cât și negative. Cunoașterea frecvenței direcțiilor dominante ale vântului ajută la determinarea direcțiilor în care sunt susceptibile de a fi transportate cantități mari de impurități și, prin urmare, a sectoarelor cele mai expuse la poluare în funcție de sursele de emisie. Vântul transportă poluanții de la sursa de emisie, având un efect de împrăștiere și, odată cu acesta, un efect negativ prin faptul că impuritățile sunt răspândite pe suprafețe mai mult sau mai puțin mari, poluând astfel zonele prin care trece. Direcția vântului determină direcția de transport a poluanților. Penajul de poluanți va fi întotdeauna transportat într-o direcție diametral opusă direcției vântului, impunând axa în care se realizează cele mai mari concentrații de poluanți în penaj.

Distanța mare a aglomerărilor urbane care ar putea genera poluanți în corelație cu topoclimatul specific al zonei exclude existența unor condiții favorabile pentru un aport alogen semnificativ de poluanți în stratul atmosferic inferior, astfel încât, corelând direcțiile predominante ale vântului deasupra zonei cu dispunerea surselor externe de poluare, rezultă că *importul de poluanți este nesemnificativ*.

Viteza vântului este un alt element cu implicații în difuzarea poluanților și depinde de mărimea gradientilor barici orizontali și de forța de frecare. *Concentrația poluanților la sol* este invers proporțională cu intensitatea circulației aerului. În acest sens, există două praguri importante pentru poluarea aerului: unul de până la 2 m/s, care favorizează poluarea în regiunile adiacente sursei de emisie până la 3-4 km distanță, și altul de peste 3,5 m/s, care poluează intens zonele aflate la 3-6 km distanță de sursă.

Pentru zona de studiu, viteza vântului are o distribuție care conferă un caracter specific zonei. Viteza vântului prezintă valori relativ scăzute.

Probleme de mediu asociate riscurilor naturale

Comuna Oșorhei este expusă unor riscuri naturale specifice cadrului geomorfologic și geologic local, caracteristic zonelor de câmpie și piemont colinar. Aceste riscuri sunt determinate de structura terenului, de condițiile geotehnice și de regimul hidrologic, având un impact potențial asupra siguranței populației, a fondului construit și a infrastructurii tehnico-edilitare.

Principalele riscuri naturale identificate pe teritoriul comunei sunt cele de natură seismică și cele asociate instabilității versanților. Riscul seismic este moderat, conform încadrării în zona E, iar efectele unui eveniment seismic pot afecta construcțiile existente, în special pe cele realizate fără măsuri adecvate de protecție antisismică. În acest context, vulnerabilitatea fondului construit reprezintă un factor important de luat în considerare în procesul de planificare urbanistică.

De asemenea, riscul de alunecări de teren este prezent în anumite sectoare ale comunei, în special în zonele piemontane și în unele porțiuni ale intravilanelor localităților componente. Instabilitatea terenurilor este favorizată de caracteristicile geologice locale și de regimul apelor, afectând în principal terenurile agricole, zonele construite marginale și infrastructura locală.

Identificarea, delimitarea și reglementarea zonelor cu risc natural constituie o condiție esențială pentru orientarea dezvoltării teritoriale, prevenirea apariției disfuncționalităților și reducerea vulnerabilităților. În acest sens, Planul Urbanistic General instituie măsuri de restricționare și condiționare a construirii în zonele cu risc, corelate cu reglementările specifice privind siguranța construcțiilor și protecția mediului.

Patrimoniul natural

Pe teritoriul administrativ al comunei Oșorhei **sunt identificate mai multe situri Natura 2000**. Amplasamentul comunei este situat la aproximativ 0,78 km de aria naturală protejată situl Natura 2000 ROSPA 0103 Valea Alceului și include suprafețe din aria naturală protejată situl Natura 2000 ROSAC0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede.

Amplasamentul comunei include suprafețe din:

- aria naturală protejată **situl Natura 2000 ROSAC0145 Pădurea de la Alparea**,
- aria naturală protejată situl **Natura 2000 ROSAC0050** Crișul Repede amonte de Oradea
- aria naturală protejată **situl Natura 2000 ROSPA0123** Lacurile de acumulare de pe Crișul Repede.
- aria naturală protejată situl **Natura 2000 ROSAC0008 Betfia**
- aria naturală protejată situl **Natura 2000 ROSCI0267 Valea Roșie**

Suprafața intravilanului nu se va extinde pe suprafața zonelor protejate.

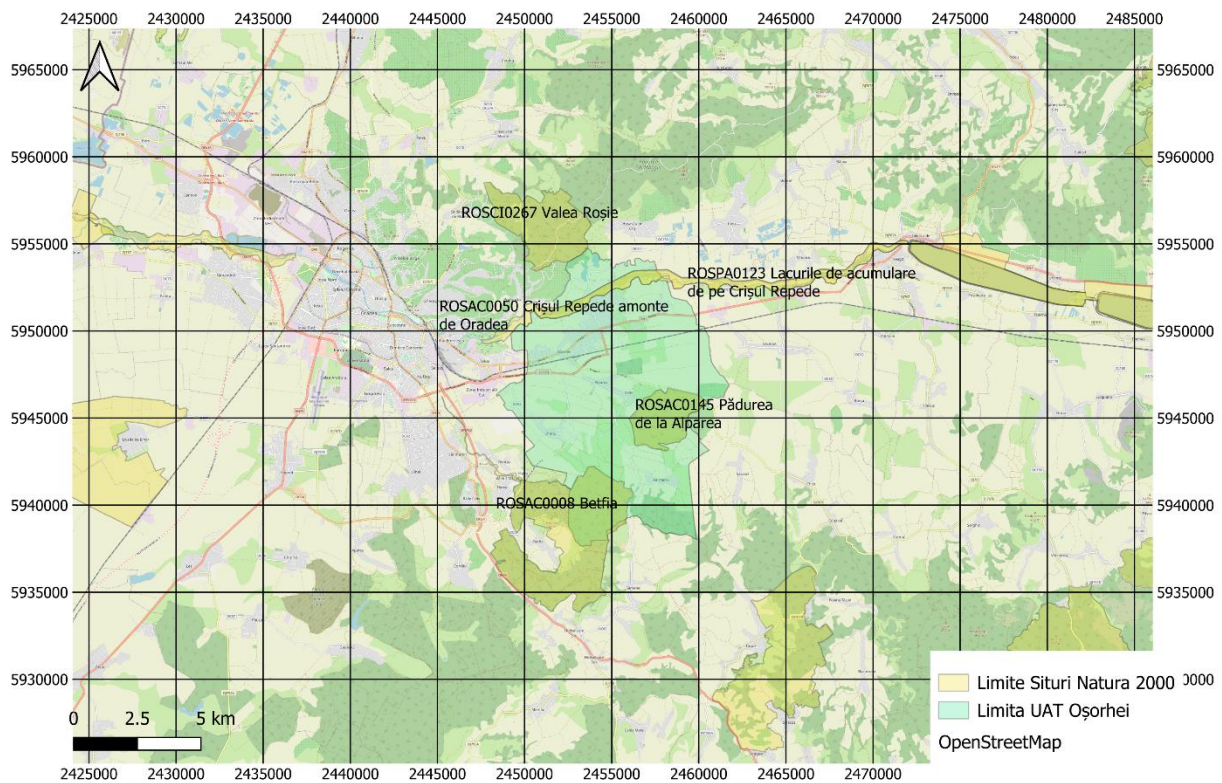

Figura 9 - Localizarea UAT Oșorhei în raport cu siturile Natura 2000

Patrimoniu construit cu valoare culturală

În comuna Oșorhei au fost identificate mai multe obiective:

Zone protejate/Monumente (Fughiu):

- M01 - Biserica Reformata Fughiu (sec. XV-sec. XVIII) - BH-II-m-B-01147**
- M02 - Situl arheologic "Ratul de Jos" (BH-I-s-B-00965) - fara localizare exacta**
- M03 - Biserica Ortodoxa Fughiu (1948-1954) - propunere clasare**

Zone protejate/Monumente(Osorhei):

- M04 - Biserica Ortodoxa Osorhei (1710) - BH-II-m-B-01179**
- M05 - Biserica Reformata Osorhei (jumătatea sec. XIX) - propunere clasare**
- M06 - Biserica Romano-Catolica Osorhei (jumătatea sec. XIX) - propunere clasare**
- M07 - Moara Sternberg Osorhei (1903) - BH-II-m-B-21225**
- M08 - Locuinta baroca str. 2, nr. 19 (propunere clasare)**

Zone protejate/Monumente(Cheriu):

- M09 - Biserica Ortodoxa Cheriu (1894-1896) - propunere clasare**

Zona Construită Protejată identificată pe baza actualei documentații va beneficia de protecție locală prin PUG și reglementările urbanistice aferente UTR-urilor.

Disfuncționalități și priorități (mediu) Disfuncționalități identificate:

- disfuncționalități privind zonarea și utilizarea teritoriului pe folosințe (zone construite, terenuri agricole, silvice, spații verzi permanente);
- existența unor folosințe incompatibile în proximitate (locuire – activități agricole/zootehnice – trafic);
- surse potențiale de poluare a apelor de suprafață și subterane generate de lipsa sau insuficiența sistemelor de canalizare și de gestionarea apelor uzate;
- poluarea solului și a apelor ca urmare a depozitării necontrolate a deșeurilor menajere;
- impact negativ asupra calității aerului și disconfort fonic generat de traficul rutier;
- degradarea punctuală a solului prin practici agricole intensive și utilizarea îngrășămintelor chimice;
- vulnerabilitate la riscuri naturale în anumite zone ale teritoriului administrativ.

Priorități de intervenție:

- clarificarea și corectarea zonării funcționale prin reglementări urbanistice coerente;
- extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare (apă, canalizare);
- prevenirea și reducerea surselor de poluare a solului, aerului și apelor;
- implementarea măsurilor de gestionare durabilă a deșeurilor;
- adoptarea de măsuri de adaptare la schimbările climatice și reducere a riscurilor naturale;
- protejarea patrimoniului construit și a zonelor cu potențial arheologic prin instituirea de zone de protecție și condiționări specifice.

2.11. Disfuncționalități

Ca urmare a analizei făcute rezultă următoarele disfuncționalități și aspecte critice din modul de desfășurare a activităților în localitate:

- Navetism accentuat din cauza locurilor de muncă excedentare față de nevoile și posibilitățile localității.
- Densitatea scăzută a întreprinderilor din comună, sub media înregistrată în localitățile rurale ale zonei;
- Deplasarea oamenilor pentru munca este rezolvată în mare parte de către mașini în convenție ale firmelor interesate, dar legăturile cu localități mai îndepărtate, municipiu sau orașe mai apropiate lasă de dorit, posibilitățile de circulație cu trenuri, autobuze este suplinit cu mijloace proprii, mașini sau ale unor firme particulare
- Inexistența unui drum / inel de ocolire a comunei care să devieze traficul de tranzit;
- Existența siturilor poluate din cauza depozitării în spații necorespunzătoare a deșeurilor în trecut;
- Terenuri afectate de nitrați din activități agricole;
- Poluarea cauzată de traficul rutier de pe E60;
- Insuficiența infrastructurii sanitare (cabinete medicale de familie, cabinete de specialitate, farmacii) raportat la volumul demografic;
- Lipsa pistelor de biciclete care să lege comuna de Municipiul Oradea
- Gradul de echipare a localității mai are lipsuri la capitolul canalizare menajeră, pluvială și

alimentare cu apă.

Tabel 16. Disfuncționalități la nivelul teritoriului comunei Oșorhei

2.11.1. Analiza SWOT Economia locală Puncte tari:

Primul pas în elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Oșorhei a constat în evaluarea situației curente a comunei din perspectiva domeniilor cheie, evaluare ce a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative, cu scopul de a formula obiectivele strategice pe termen lung și de a stabili direcțiile de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite. În procesul de elaborare a strategiei s-a folosit analiza **SWOT**, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta - într-un mod sau altul, evoluția viitoare a comunei.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">Amplasarea comunei la o distanță de 9 km de Municipiul Oradea și în apropiere de mai multe capitale europene;	<ul style="list-style-type: none">Densitatea scăzută a întreprinderilor din comună, sub media înregistrată în localitățile rurale ale zonei;
<ul style="list-style-type: none">Accesul facil al investitorilor atât prin intermediul căilor rutiere, cât și prin intermediul Aeroportului Internațional Oradea;	<ul style="list-style-type: none">Regresul înregistrat de majoritatea sectoarelor economice ca urmare a crizei economice mondiale;
<ul style="list-style-type: none">Diversitatea economică destul de ridicată a comunei;	<ul style="list-style-type: none">Slaba capacitate de cazare existentă și în funcțiune de la nivel local;
<ul style="list-style-type: none">Existența Grupului de Acțiune Locală „Valea Crișurilor”;	<ul style="list-style-type: none">Slaba dezvoltare a spiritului antreprenorial;
<ul style="list-style-type: none">Potențialul agricol ridicat al zonei: soluri fertile, productivitate ridicată, forță de muncă;	<ul style="list-style-type: none">Inexistența unui drum / inel de ocolire a comunei care să devieze traficul de tranzit;
<ul style="list-style-type: none">Fondul forestier destul de bogat al comunei;	<ul style="list-style-type: none">Existența siturilor poluate din cauza depozitării în spații necorespunzătoare a deșeurilor în trecut;
<ul style="list-style-type: none">Existența unui Centru de Afaceri și a unui Parc logistic;	<ul style="list-style-type: none">Terenuri afectate de nitrați din activități agricole;
<ul style="list-style-type: none">Calitatea bună a apelor Crișului Repede;	<ul style="list-style-type: none">Poluarea cauzată de traficul rutier de pe E60;

<ul style="list-style-type: none">• Numărul relativ mic de surse de poluare a aerului;	<ul style="list-style-type: none">• Slaba conștientizare a populației și agenților economici privind managementul ariilor protejate;
<ul style="list-style-type: none">• Implementarea Planului de Investiții pe Termen Lung privind „Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în județul Bihor”;	<ul style="list-style-type: none">• Resurse umane și financiare scăzute pentru managementul ariilor protejate;
<ul style="list-style-type: none">• Implementarea „Master Planului privind infrastructura de apă și apă uzată în județul Bihor”;	<ul style="list-style-type: none">• Insuficiența cadrelor didactice în raport cu populația școlară, în toate nivelurile educaționale;
<ul style="list-style-type: none">• Nivelul redus de poluare a solurilor și subsolurilor;	<ul style="list-style-type: none">• Infrastructura școlară suprasolicitată; număr scăzut de laboratoare școlare și PC-uri;
<ul style="list-style-type: none">• Existența ariilor protejate Natura 2000: ROSCI0008 Betfia, ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea, ROSCI0145 Pădurea de la Alparea;	<ul style="list-style-type: none">• Numărul mic de biblioteci școlare;
<ul style="list-style-type: none">• Organizarea periodică a unor evenimente cu un potențial impact turistic: Zilele comunei Oșorhei, Balul strugurilor;	<ul style="list-style-type: none">• Slaba promovare a patrimoniului cultural local;
<ul style="list-style-type: none">• Existența unui număr de 5 cămine culturale, amplasate în fiecare sat din cadrul comunei;	<ul style="list-style-type: none">• Insuficiența infrastructurii sanitare (cabine medicale de familie, cabine de specialitate, farmacii) raportat la volumul demografic;
<ul style="list-style-type: none">• Eterogenitatea etnică a populației din comună, care a menținut o cultură locală cu tradiții remarcate la nivel transfrontalier;	<ul style="list-style-type: none">• Numărul redus al personalului medical din comună;
<ul style="list-style-type: none">• Funcționarea unui centru de îngrijire la domiciliu al Asociației Caritas Catolica prcum și a Fundației Pro Progresio Oșorhei;	<ul style="list-style-type: none">• Recuperarea materială și energetică redusă a deșeurilor, principala modalitate de eliminare a acestora fiind depozitarea;
<ul style="list-style-type: none">• Creșterea fondului de locuințe în perioada 2016-2020;	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa pistelor de biciclete care să lege comuna de Municipiul Oradea
<ul style="list-style-type: none">• Starea tehnică a infrastructurii rutiere (drumuri comunale și sătești asfaltate și pietruite în stare bună sau acceptabilă);	<ul style="list-style-type: none">• Valoarea ridicată a ratei de dependență demografică, existând o presiune mai mare din partea populației tinere;
<ul style="list-style-type: none">• Implementarea investiției de Extindere a sistemului de canalizare în localitățile Oșorhei, Alparea și Fughiu (Compania de Apă Oradea – proiect Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bihor);	
<ul style="list-style-type: none">• Apartenența la Zona Metropolitană Oradea;	

<ul style="list-style-type: none">• Apartenența la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Aparegio;	
<ul style="list-style-type: none">• Evoluția pozitivă a populației stabile din comună în perioada 1997-2020;	
<ul style="list-style-type: none">• Distribuția echilibrată a populației pe sexe;	
<ul style="list-style-type: none">• Înregistrarea unui grad de îmbătrânire a populației inferior celui de la nivel județean, regional și național;	
<ul style="list-style-type: none">• Soldul pozitiv al schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrațiune externă).	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">• Potențialul de dezvoltare logistică a comunei, ca urmare a poziționării în vecinătatea Municipiului Oradea, precum și a graniței României cu Ungaria; amplasarea în apropierea graniței poate facilita dezvoltarea relațiilor de colaborare cu agenți economici și instituții publice din Ungaria;	<ul style="list-style-type: none">• Nivel ridicat de fiscalitate și birocrație excesivă;
<ul style="list-style-type: none">• Poziționarea comunei la o distanță de aproximativ 15,5 km de Aeroportul Internațional Oradea;	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa lichidităților poate conduce la falimentarea unităților locale active de tip microîntreprinderi și chiar a celor medii;
<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea și extinderea Aeroportului Internațional Oradea și includerea în ofertă a unor noi destinații;	<ul style="list-style-type: none">• Blocarea creditării din cauza crizei economice și a blocajelor financiare prelungite;
<ul style="list-style-type: none">• Sporirea dezvoltării economice ca urmare a finalizării marilor proiecte de infrastructură de la nivel metropolitan și județean: autostradă, drumuri expres etc;	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea prețurilor legate de furnizarea serviciilor publice pe fondul unei puteri de cumpărare reduse;
<ul style="list-style-type: none">• Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat;	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea ratei șomajului duce implicit la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației;
<ul style="list-style-type: none">• Cooperarea mediului privat cu autoritățile publice locale, cu instituțiile de învățământ superior și centrele de cercetare și dezvoltare;	<ul style="list-style-type: none">• Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor europene;

<ul style="list-style-type: none">• Accesarea programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM;	<ul style="list-style-type: none">• Migrația forței de muncă calificată în afara județului și în afara granițelor țării;
<ul style="list-style-type: none">• Accesarea programelor de finanțare nerambursabilă pentru sectorul public și privat;	<ul style="list-style-type: none">• Întârzieri în implementarea proiectelor pe fondul lipsei fondurilor și a capacității de cofinanțare a proiectelor în curs;
<ul style="list-style-type: none">• Integrarea comunei Oșorhei în limitele administrativ-teritoriale ale Municipiului Oradea în vederea creșterii gradului de atractivitate și dezvoltare a zonei;	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea poluării din cauza intensificării circulației rutiere în condițiile în care nu se implementează măsurile care prevăd reducerea și fluidizarea traficului;
<ul style="list-style-type: none">• Posibilitatea obținerii de finanțări guvernamentale sau fonduri europene pentru proiecte în domeniul mediului;	<ul style="list-style-type: none">• Reducerea suportabilității de plată a populației pentru serviciile de salubritate, alimentare cu apă și canalizare;
<ul style="list-style-type: none">• Organizarea unor campanii de educare a elevilor în spiritul ecologic;	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea presiunilor asupra mediului din cauza extinderii activităților umane la nivelul comunei;
<ul style="list-style-type: none">• Implicarea populației în activitățile de educație ecologică;	<ul style="list-style-type: none">• Apariția de dificultăți în implementarea planurilor adecvate de management ale ariilor naturale protejate datorită atitudinii proprietarilor privați ai terenurilor;
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea de parteneriate în vederea protecției mediului;	<ul style="list-style-type: none">• Modificările repetate ale legislației în vigoare pot duce la scăderea performanțelor școlare;
<ul style="list-style-type: none">• Construcția unui drum ocolitor în vederea reducerii nivelului de poluare datorat traficului de tranzit;	<ul style="list-style-type: none">• Scăderea interesului populației pentru cultură pe fondul dificultăților financiare întâmpinate în ultimii ani;
<ul style="list-style-type: none">• Accesarea fondurilor structurale sau fondurilor guvernamentale în vederea dezvoltării activității unităților de învățământ;	<ul style="list-style-type: none">• Practicarea turismului nesustenabil, aspect ce poate duce la degradarea patrimoniului cultural;
<ul style="list-style-type: none">• Posibilitatea dezvoltării de parteneriate între instituțiile educaționale din comună și alte unități din țară și străinătate;	<ul style="list-style-type: none">• Efectele negative ale accentuării fenomenului de îmbătrânire și îmbolnăvire a populației;
<ul style="list-style-type: none">• Posibilitatea preluării și adaptării modelelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice;	<ul style="list-style-type: none">• Posibilitățile limitate ale autorităților publice locale de susținere financiară a investițiilor;
<ul style="list-style-type: none">• Înființarea unui program de tip „After-school”;	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea numărului de persoane asistate social ca urmare a crizei economice mondiale;
<ul style="list-style-type: none">• Înființarea de noi biblioteci școlare în unitățile educaționale existente;	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa ofertelor de muncă pentru grupurile vulnerabile;
<ul style="list-style-type: none">• Îmbunătățirea promovării evenimentelor și patrimoniului cultural din comună;	<ul style="list-style-type: none">• Capacitatea redusă a instituțiilor publice de a cofinanța proiecte sociale;

<ul style="list-style-type: none">• Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru activități culturale;	<ul style="list-style-type: none">• Incapacitatea financiară a agenților economici de a implementa rețele proprii de valorificare energetică și materială a deșeurilor (co-procesare, reciclare, reutilizare);
<ul style="list-style-type: none">• Adaptarea fondului de carte la noua tehnologie (achiziționarea de documente pe suport electronic);	<ul style="list-style-type: none">• Ritmul haotic al construcțiilor care poate afecta potențialul natural și rezidențial al comunei;
<ul style="list-style-type: none">• Atragerea fondurilor europene pentru înființarea, reabilitarea și dotarea corespunzătoare a structurilor sanitare;	<ul style="list-style-type: none">• Apariția unor hazarde naturale (inundații, alunecări de teren) poate duce la afectarea fondului locativ;
<ul style="list-style-type: none">• Implementarea unor campanii de educare a populației cu privire la domeniul sănătății;	<ul style="list-style-type: none">• Inexistența unui inel de centură care să devieze traficul greu va amplifica riscul de accidente și nivelul de poluare;
<ul style="list-style-type: none">• Atragerea de noi medici la nivelul comunei;	<ul style="list-style-type: none">• Reducerea capacității autorităților publice locale în implementarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii;
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea voluntariatului și a spiritului civic;	<ul style="list-style-type: none">• Reducerea veniturilor populației și imposibilitatea plății serviciilor de utilități publice;
<ul style="list-style-type: none">• Existența structurilor consultative în care reprezentanții principalilor instituții (medic, preot, polițist, etc.) de la nivel local pot dezvolta componenta voluntară;	<ul style="list-style-type: none">• Depopularea spațiului rural în lipsa intervențiilor prompte de susținere a natalității, de atragere a tinerilor și familiilor din mediul urban și de atragere de noi investiții;
<ul style="list-style-type: none">• Existența cadrului legislativ ce creează facilități pentru mediul economic ce angajează persoane din grupurile vulnerabile în vederea integrării acestora în societate;	<ul style="list-style-type: none">• Migrarea populației în străinătate pe fondul crizei economice mondiale, lipsa oportunităților de angajare respectiv nivelul redus al puterii de cumpărare;
<ul style="list-style-type: none">• Implementarea de campanii de conștientizare a populației privind beneficiile colectării selective a deșeurilor;	<ul style="list-style-type: none">• Îmbătrânirea populației pe fondul scăderii numărului de nou născuți.
<ul style="list-style-type: none">• Existența fondurilor europene direcționate către proiecte în domeniul salubrității;	
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea de unități de valorificare energetică și materială a deșeurilor;	
<ul style="list-style-type: none">• Implementarea de sisteme de supraveghere video în spațiile publice	
<ul style="list-style-type: none">• Crearea unui serviciu de transport public la nivelul întregii Zone Metropolitane Oradea, care să deservească și populația din comuna Oșorhei.	

<ul style="list-style-type: none">• Programul Casa Verde - contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul clădirilor situate în comună;	
<ul style="list-style-type: none">• Programul Prima Casă - sprijină tinerele familii să își cumpere sau să își construiască o locuință;	
<ul style="list-style-type: none">• Realizarea de locuințe sociale;	
<ul style="list-style-type: none">• Existența terenurilor neexploatate în prezent, dar care ar fi oportune pentru desfășurarea unor investiții respectiv pentru atragerea de noi rezidenți;	
<ul style="list-style-type: none">• Finalizarea Autostrăzii Transilvania, care are traseul prin nordul comunei Biharia (la circa 23 km de comuna Oșorhei);	
<ul style="list-style-type: none">• Construirea inelului de centură care va permite devierea traficului de tranzit;	
<ul style="list-style-type: none">• Accesarea finanțărilor europene nerambursabile în vederea implementării unor investiții în domeniul reabilitării și extinderii rețelelor de apă, canalizare și epurare a apelor uzate, infrastructurii rutiere, eficienței energetice, amenajării de piste ciclabile la nivelul comunei;	
<ul style="list-style-type: none">• Susținerea natalității la nivel național și local prin diferite instrumente (ajutoare pentru copii, alocații, centre after-school terenuri pentru construcția de locuințe pentru tineri, etc.);	
<ul style="list-style-type: none">• Atragerea de noi investiții la nivelul comunei în vederea creării unor locuri de muncă va permite atragerea de noi rezidenți în comună;	
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea economică sustenabilă a zonei poate determina reîntoarcerea populației plecată la muncă în străinătate.	

2.12. Necesități și opțiuni ale populației

Populația își exprimă nemulțumirea față de necesitățile imediate:

- modul de funcționare a serviciilor
- diversitatea și specializarea magazinelor de mărfuri alimentare și nealimentare
- lipsa dotărilor care să suplinească nevoi cultural-educative și sportive, agrement, cluburi, baze sportive, parcuri, ștrand, etc.
- carențe în dotările edilitar gospodărești

În paralel, comunitatea își exprimă dorința pentru oportunități economice locale, fie prin susținerea IMM-urilor și atragerea de investiții, fie prin valorificarea resurselor proprii: pomicultură, viticultură, piscicultură, agroturism, energie solară și ape termale. Sunt dorite centre de afaceri, incubatoare, spații de producție și facilități pentru procesarea produselor agricole. De asemenea, locuitorii își exprimă interesul pentru zone de agrement moderne, locuri de joacă, terenuri de sport, piste de biciclete și organizarea unui festival local care să celebreze identitatea culturală a comunei.

Pe linia siguranței publice și a mediului, populația solicită montarea unui sistem de supraveghere video în toate satele, amenajarea de platforme pentru gunoiul de grajd, colectare selectivă, utilizarea surselor regenerabile (panouri fotovoltaice), precum și măsuri de prevenire a riscurilor naturale. În ansamblu, locuitorii comunei Oșorhei își doresc o comunitate modernă, bine conectată, atractivă pentru investitori și favorabilă întoarcerii tinerilor, iar revizuirea PUG trebuie să reflecte toate aceste nevoi și opțiuni, aliniindu-se direcțiilor strategice stabilite pentru perioada 2021–2027.

Conform procesului verbal, încheiat în data de, cu ocazia INFORMARII

POPULATIEI, privind Planul Urbanistic General al comunei Oșorhei, care a fost afișat la sediul primăriei comunei pentru luare la cunostință, un număr de aproximativ de persoane și-au exprimat următoarele opțiuni și sugestii:

3. Propuneri de dezvoltare urbanistică

3.1. Studii de fundamentare

Prezentul subcapitol oferă o prezentare sintetică a studiilor de fundamentare întocmite pentru actuala documentație de Plan Urbanistic General (PUG), evidențiind atât tipurile de studii realizate, cât și modul în care concluziile acestora au fost valorificate în structura reglementărilor urbanistice propuse. Elaborarea sau actualizarea PUG pentru comuna Oșorhei a presupus colaborarea cu specialiști din diverse domenii, fiecare contribuind cu analize și propuneri specifice ce stau la baza justificării și fundamentării soluțiilor urbanistice propuse.

A. STUDII DE FUNDAMENTARE ANALITICE

Actualizarea suportului topografic

Actualizarea suportului topografic a asigurat baza cartografică digitală unitară necesară elaborării PUG, prin preluarea și integrarea datelor OCPI (contur UAT și limite intravilane), corelarea cu documentațiile aprobate (PUZ/PUD) și validarea pe ortofotoplan (2009), cu verificări topologice

și livrare în formate interoperabile (DWG/SHP), în sistem Stereografic 1970 / Marea Neagră 1975. Pe acest suport au fost recalculare suprafețele utilizate în bilanțurile PUG (UAT 6492 ha, intravilan existent 2763,63 ha, intravilan propus 3034,48 ha), care trebuie preluate consecvent în toate piesele scrise și desenate. În consecință, PUG va utiliza geobaza ca referință unică pentru delimitarea intravilanului, UTR-urilor și zonificării funcționale, pentru trasarea coridoarelor de circulație și utilități și pentru stabilirea zonelor de protecție, asigurând compatibilitatea cu reglementările existente din PUZ/PUD și evitarea conflictelor de amplasament. La faza de autorizare, se recomandă introducerea unei condiționări tehnice: pentru investiții punctuale și situații cu necesar ridicat de precizie (dotări, drumuri, rețele, limite sensibile), autorizarea să fie susținută de ridicări topografice de detaliu la nivel de proiect, în timp ce reglementarea generală a comunei rămâne fundamentată pe suportul digital unitar, verificat topologic.

Condiții geotehnice și hidrogeologice

Comuna Oșorhei este situată la capătul estic al Câmpiei Tisei, formată pe terasele Crișului Repede. Conform regionalizării geomorfologice, pădurea face parte din Provincia Carpatică, Subprovincia Depresiunea Panonică, Regiunea Câmpia Banato-Crișană, Subregiunea Câmpia joasă, Țara Câmpiei Crișurilor, și Subregiunea Câmpia înaltă, Câmpia Miersig-Cermeu.

Substratul litologic pe care s-au format tipurile de sol de fond forestier este compus din depozite fluviale - depozite pietroase, nisipoase și argiloase de origine cuaternară, aparținând Holocenului.

Natura acestui substrat litologic face posibilă dezvoltarea unor tipuri de sol care favorizează instalarea și dezvoltarea vegetației forestiere aparținând formațiunilor forestiere querceline.

Apele subterane se află la o adâncime de aproximativ 0,8 m, în medie, datorită terenului plat, drenajul extern este scăzut, motiv pentru care fenomenele de pseudo-agregare sunt frecvente.

În Câmpia Crișurilor, solurile intrazonale (soluri aluvionare, soluri lacustre, soluri gleice și pseudogleice, solonoluri, vertisoluri și psamosoluri) predomină asupra solurilor zonale.

Soluri zonale

Solurile zonale sunt dispuse în benzi continue, alungite de la nord la sud și ordonate de la vest la est. Din clasa molisolurilor fac parte următoarele tipuri: cernoziom levigat, cernoziom argilos și cernoziom gleizat, care ocupă zona silvostepii, dar sunt dominate de soluri aluvionare, solonoluri, vertisoluri și lacustre.

Soluri intrazonale

Solurile intrazonale au o distribuție dispersată, în funcție de adâncimea pânzei freatice, topoclimat, salinitatea apei, intervenția omului. Clasa de soluri hidromorfe include următoarele tipuri: soluri lacustre, gleice și pseudogleice.

Zona studiată este caracterizată de soluri halomorfe, solurile dominante fiind solonolurile și vertisolurile, originea lor fiind legată de argilele fostelor lacuri sau de zonele mlăștinoase uscate.

Solurile aluvionare au o dezvoltare largă și se dezvoltă în această zonă într-o direcție descendentă de la nord-est la sud-vest.

Perimetrul studiat are o structură litologică uniformă în care găsim argile.

Parametrii geofizici ai terenului, conform P 100 -1/2006 sunt:

- zona seismică și valoarea coeficientului, $a_g = 0,10$,
- perioada de colț $T_c = 0,7$ sec
- accelerația proiectată la sol $a_g = 0,10g$ corespunzătoare gradului 7 pe scara de intensitate a cutremurelor MSK (SR-11100-93)

Presiunea de bază convențională variază în funcție de structura litologică și este în medie de 310 kPa (argilă siltoasă catifoasă).

În consecință, PUG trebuie să valorifice studiul prin reglementări clare, orientate spre prevenție: delimitarea pe planșe și în RLU a zonelor cu exces de umiditate/băltire și a zonelor cu potențial de alunecare (inclusiv marcarea explicită a sectorului de risc mediu–spre–mare din Felcheriu), cu condiționarea autorizării de studii geotehnice/hidrogeologice de detaliu pe amplasament și soluții de drenaj/stabilizare adaptate; evitarea amplasării funcțiunilor sensibile și a dezvoltărilor care cresc încărcarea pe teren în zonele cu risc mai ridicat; corelarea reglementărilor de construire cu condițiile locale de îngheț (talpa fundațiilor sub adâncimea de 0,70–0,80 m) și cu riscul seismic moderat; protejarea culoarelor hidrografice și a lucrărilor de gospodărire a apelor existente (baraje pe râul Oșorhei) prin zone de protecție și interdicții/limitări de construire; introducerea de măsuri obligatorii pentru gestionarea apelor pluviale (rigole/șanțuri, dirijarea scurgerilor, limitarea impermeabilizării excesive) în special în zonele joase cu nivel freatic ridicat; precum și integrarea prudentă a potențialului de valorificare a resursei geotermale în politicile de echipare/energie, fără a afecta corpurile de apă subterană și regimul hidrogeologic local.

Protecția mediului, riscuri naturale și antropice

Zone cu riscuri naturale

Cutremure

Zona județului Bihor se încadrează în zona seismică D, macrozona seismică corespunzătoare gradului 7. Conform normativului P100/92 privind proiectarea antisismică a construcțiilor, localitatea OȘORHEI se afla în zona seismică D- zona cu risc seismic mediu.

Inundații

Teritoriul comunei Oșorhei se află în bazinul hidrografic Crișuri, fiind traversat de cursuri de apă de interes local și de principalele văi secundare (Valea Tășad, Valea Bonor), care pot constitui factori de risc la inundații în condiții de precipitații intense.

Conform Planului de Management al Riscului la Inundații pentru bazinul hidrografic Crișuri (ciclul I), pe raza UAT Oșorhei au fost identificate următoarele zone cu risc potențial:

- Valea Tășad – lucrări propuse de declomerare pe o lungime de cca. 2,7 km, cu volum de 6 700 mc;
- Valea Bonor (zona Alparea – Oșorhei) – declomerare pe o lungime de cca. 1,2 km, volum de 3 000 mc;
- Crișul Repede – în scenariul de probabilitate 1 % (Q1%) zona inundabilă se extinde până la marginea zonei construite din Oșorhei, însă adâncimea apei nu depășește, în general, 40–45 cm, neafectând grav locuințele.

În „Obiective inundabile 2021 – județul Bihor” se menționează existența unei acumulări permanente pe teritoriul UAT, cu volum de 1,46 milioane mc și înălțime de 10,6 m, element relevant pentru gospodărirea apelor și prevenirea riscurilor.

Deși în PUG-ul anterior s-a precizat că pe teritoriul comunei nu există zone cu risc natural semnificativ, datele recente, corelate cu evenimentele istorice (precum viitura din iunie 2019 care a afectat localitățile Oșorhei și Cheriu), confirmă vulnerabilitatea unor sectoare joase și a zonelor agricole adiacente cursurilor de apă.

În acest context, pentru dezvoltarea durabilă a comunei și reducerea riscului de inundații, se impune:

- delimitarea strictă a zonelor inundabile conform hărților oficiale de hazard și risc;

- instituirea de zone de protecție în jurul cursurilor de apă și interzicerea construirii în banda inundabilă;
- întreținerea periodică a albiilor și executarea lucrărilor de declomerare prevăzute în planurile de management;
- integrarea măsurilor de adaptare la schimbări climatice (sisteme de drenaj pluvial, perdele forestiere, zone de retenție).

Astfel, includerea și respectarea acestor măsuri în cadrul PUG vor contribui la creșterea rezilienței locale la fenomene extreme și la asigurarea siguranței populației și a patrimoniului.

Tabel sinoptic – Zone cu risc de inundații în UAT Oșorhei

Curs de apă / zonă	Lungime / suprafață expusă	Observații privind riscul	Măsuri recomandate
Valea Tășad	~ 2,7 km (declomerare planificată), volum 6 700 mc	Albia poate genera acumulări de aluviuni și debite mari în perioade ploioase	Lucrări de declomerare și întreținere periodică a albiei; restricții de construire în lunca albiei majore
Valea Bonor (zona Alparea – Oșorhei)	~ 1,2 km, volum 3 000 mc	Zone joase cu potențial de viituri locale; terenuri agricole expuse	Regularizare albie, perdele forestiere de protecție, drenaj corespunzător
Crișul Repede (zonă limitrofă comunei)	Zone inundabile în scenariul Q1% (probabilitate 1%)	Apa poate ajunge la marginea zonelor construite din Oșorhei; adâncime < 0,45 m	Delimitare zonă inundabilă, interdicție construcții în bandă, întreținerea malurilor
Zone agricole joase / extravilan	Suprafață variabilă, adiacentă cursurilor de apă	Afectate de bălțiri și viituri temporare	Sisteme de drenaj pluvial, canale de desecare, monitorizare periodică
Exemple de evenimente istorice	iunie 2019 (localitățile Oșorhei și Chieriu afectate)	Viiturile au produs pagube la gospodăria și terenuri agricole	Creșterea capacității de retenție, planuri de intervenție rapidă, informarea populației

Amplasamentul zonelor inundabile în raport cu teritoriul comunei OȘORHEI

Alunecări de teren

Teritoriul comunei Oșorhei este situat în partea de vest a județului Bihor, pe contactul dintre câmpia joasă a Crișului Repede și formațiunile deluroase spre sud-est. Din punct de vedere

geomorfologic, zona prezintă un relief variat, alcătuit din câmpie ușor ondulată, terase și versanți deluroși cu pante moderate.

Conform studiilor geotehnice și documentațiilor regionale (Planul de amenajare a teritoriului județean Bihor, Planurile de prevenire a riscurilor naturale), pe teritoriul comunei nu au fost identificate alunecări de teren active majore. Totuși, există anumite zone cu potențial de instabilitate asociate versanților mai abrupti, în special:

- versanții sudici și estici ai satelor Felcheriu și Fughiu, unde pantele depășesc local 15–20%;
- zonele cu depozite argiloase sau marnoase, sensibile la umezeală și erodare;
- terenurile aflate în apropierea văilor torențiale, unde pot apărea alunecări superficiale sau ravene.

Factorii favorizanți pentru apariția fenomenelor de alunecare sunt: litologia argiloasă, pantele accentuate, defrișările și lucrările antropice (drumuri, fundații, săpături pentru construcții).

Deși nu s-au raportat evenimente majore recente, riscul local de alunecări de teren nu este nul, mai ales în contextul schimbărilor climatice, care aduc episoade de ploi torențiale ce pot destabiliza versanții.

Măsuri recomandate:

- monitorizarea permanentă a zonelor cu pantă și evidența zonelor instabile;
- interzicerea construirii în perimetrele cu risc potențial ridicat, conform reglementărilor de urbanism;
- împădurirea și menținerea vegetației pe versanți, pentru a reduce eroziunea;
- adoptarea unor soluții geotehnice adecvate (sprijiniri, drenaje) la construcții în zone cu pante;
- controlul scurgerilor pluviale și realizarea de șanțuri de gardă pentru protecția gospodăriilor.

Integrarea acestor măsuri în PUG și respectarea lor în fazele de autorizare a construcțiilor va contribui la reducerea vulnerabilității comunei la riscurile de instabilitate a terenurilor.

Furtuni și tornade

Se produc cu preponderență în perioada caldă a anului, pe spații destul de restrânse și produc pagube materiale nu foarte semnificative. Se manifestă prin cer înorat, ploi torențiale, descărcări electrice și intensificarea accentuată a vântului. Pagubele constau, în general, în acoperișuri afectate parțial, crengi ale copacilor rupte, rareori copaci smulși din rădăcină sau ruți. În funcție de locul de producere, pot fi afectate rețelele de alimentare cu energie electrică sau de telecomunicații. Datorită precipitațiilor abundente se pot produce inundații cauzate de torenți sau prin blocarea albiilor, ce afectează activitatea economico-socială, dar pe termen relativ scurt.

Tornade nu au fost consemnate pe teritoriul județului Bihor însă reprezintă un risc ce se poate manifesta dacă se ține seama de manifestările meteorologice din ultima vreme.

Seceta

Se poate produce în perioada caldă a anului, dar pe arii restrânse și nu produc pagube materiale însemnate.

Înghețul

Înzăpezirile apar ca rezultat al căderilor abundente de zăpadă și viscozelor care pot dura de la câteva ore la câteva zile. Ele îngreunează funcționarea transportului și telecomunicațiilor, activitatea obiectivelor agricole, aprovizionările de materii prime, energie electrică și gaze pentru obiectivele economice, chiar încetarea activității productive.

Anual, pe teritoriul județului, ninge circa 80 de zile pe cele mai mari înălțimi muntoase, 40 de zile în zona piemontă și 20-30 de zile în depresiuni. Iarna ninge în depresiune până la 10 zile lunar. Ninsori frecvente se aștern, sub forma unui strat continuu de zăpadă cu precădere în decembrie și ianuarie în depresiune, unde se menține până în martie, pe munte stratul de zăpadă se depune chiar din septembrie, menținându-se uneori până la sfârșitul lunii mai.

Combinat cu intensificări puternice ale vântului, căderile mari de zăpadă pot produce mari pagube materiale, modificări ale configurației terenului.

Incendii de pădure

Comuna Oșorhei dispune de suprafețe împădurite relativ reduse, comparativ cu alte zone din județul Bihor, acestea fiind localizate preponderent în partea sudică și estică a UAT, pe versanții deluroși și în apropierea satelor Felcheriu și Fughiu. Vegetația forestieră este alcătuită din păduri de foioase (gorun, carpen, stejar, fag), cu rol important în stabilizarea solului și în menținerea echilibrului ecologic.

Conform planurilor județene de apărare împotriva incendiilor și datelor puse la dispoziție de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Crișana” Bihor, în UAT Oșorhei nu s-au înregistrat incendii forestiere majore în ultimii ani. Totuși, prin poziționarea sa în zona de contact câmpie–deal, cu terenuri agricole și fânețe intercalate cu trupuri de pădure, localitatea prezintă vulnerabilitate moderată la astfel de fenomene.

Factorii de risc specifici:

- perioadele de secetă și temperaturi ridicate din sezonul estival, care cresc inflamabilitatea vegetației;
- arderile necontrolate de miriști și resturi vegetale pe terenurile agricole, care pot degenera în incendii de pădure;
- accesul dificil în anumite zone forestiere pentru autospecialele de intervenție;
- lipsa perdelelor de protecție și a benzilor de izolare în zonele de contact pădure–teren agricol.

Măsuri recomandate pentru reducerea riscului:

- menținerea și întreținerea căilor de acces forestiere și a punctelor de alimentare cu apă;
- interzicerea arderilor necontrolate de miriști și sancționarea încălcărilor;
- realizarea de benzi izolatoare între păduri și terenurile agricole;
- campanii de informare a populației privind comportamentul preventiv în zonele cu vegetație uscată și împădurită;
- monitorizarea permanentă a zonelor forestiere de către ocoalele silvice și primăria;
- implicarea voluntarilor locali în acțiuni de patrulare preventivă în perioadele cu risc ridicat.

Astfel, deși riscul de incendii forestiere în comuna Oșorhei este apreciat ca redus spre moderat, includerea măsurilor preventive în documentațiile de urbanism și cooperarea permanentă cu autoritățile silvice și ISU contribuie la menținerea unui nivel scăzut de vulnerabilitate.

Riscuri Antropice/Industriale

Activitatea industrială reprezintă o sursă importantă de presiune asupra mediului și poate constitui un factor de risc pentru sănătatea populației și pentru echilibrul natural, atât prin poluarea aerului și a apei, cât și prin generarea de zgomot, vibrații și deșeuri.

Pe teritoriul UAT Oșorhei, dezvoltarea industrială este concentrată de-a lungul DN1 și a căilor de acces locale, unde s-au amplasat unități cu profil de producție (materiale de construcții, prelucrarea lemnului, ambalaje, furaje, decoruri tematice etc.). Conform Inventarului local de emisii – 2024 (APM Bihor), principalele surse de poluanți atmosferici provin din:

- combustia staționară în industrie și construcții (76,44% din emisiile PM10 industriale la nivelul aglomerării Bihor);
- arderi în industrii de fabricații și construcții (17,03%);
- procese tehnologice specifice (ex. producția de aluminiu, 2,51%).

La nivel local, agenți economici precum stațiile de betoane și balastiere (ex. Erpal Cons SRL), producători de ambalaje (Romanbag Production SRL), unități de procesare hrană pentru animale (Profi Petfood SRL), spălătorii industriale (CPE Truck Wash SRL) sau unități de producție decoruri (TAA Industries) generează emisii în aer și ape uzate, cu potențial impact asupra mediului înconjurător.

Riscuri identificate:

- Poluarea aerului prin pulberi (PM10, PM2,5), compuși organici volatili, oxizi de azot, oxizi de sulf;
- Poluarea apei prin evacuarea neconformă a apelor reziduale industriale sau a apelor pluviale contaminate;
- Zgomot și vibrații produse de utilaje și instalații industriale;
- Accidente tehnologice (scurgeri de substanțe periculoase, incendii, explozii), cu impact punctual asupra comunității;
- Riscuri cumulative prin localizarea unităților în proximitatea locuințelor și a arterei principale (DN1).

Măsuri recomandate pentru diminuarea riscurilor:

- respectarea strictă a prevederilor autorizațiilor de mediu și de gospodărire a apelor;
- implementarea tehnologiilor mai curate și a echipamentelor moderne cu emisii reduse;
- instalarea și întreținerea sistemelor de captare și filtrare a emisiilor de pulberi și gaze;
- monitorizarea periodică a calității aerului și a apelor uzate industriale;
- elaborarea și aplicarea planurilor de prevenire și combatere a accidentelor tehnologice;
- crearea unor zone tampon verzi între platformele industriale și zonele rezidențiale;
- educarea și instruirea personalului privind procedurile de securitate și intervenție în caz de accident.

În concluzie, deși activitatea industrială din UAT Oșorhei nu are dimensiuni foarte mari, proximitatea față de zonele locuite și profilul activităților presupune existența unor riscuri antropice de tip industrial care trebuie integrate și gestionate prin reglementări urbanistice și măsuri preventive în cadrul PUG.

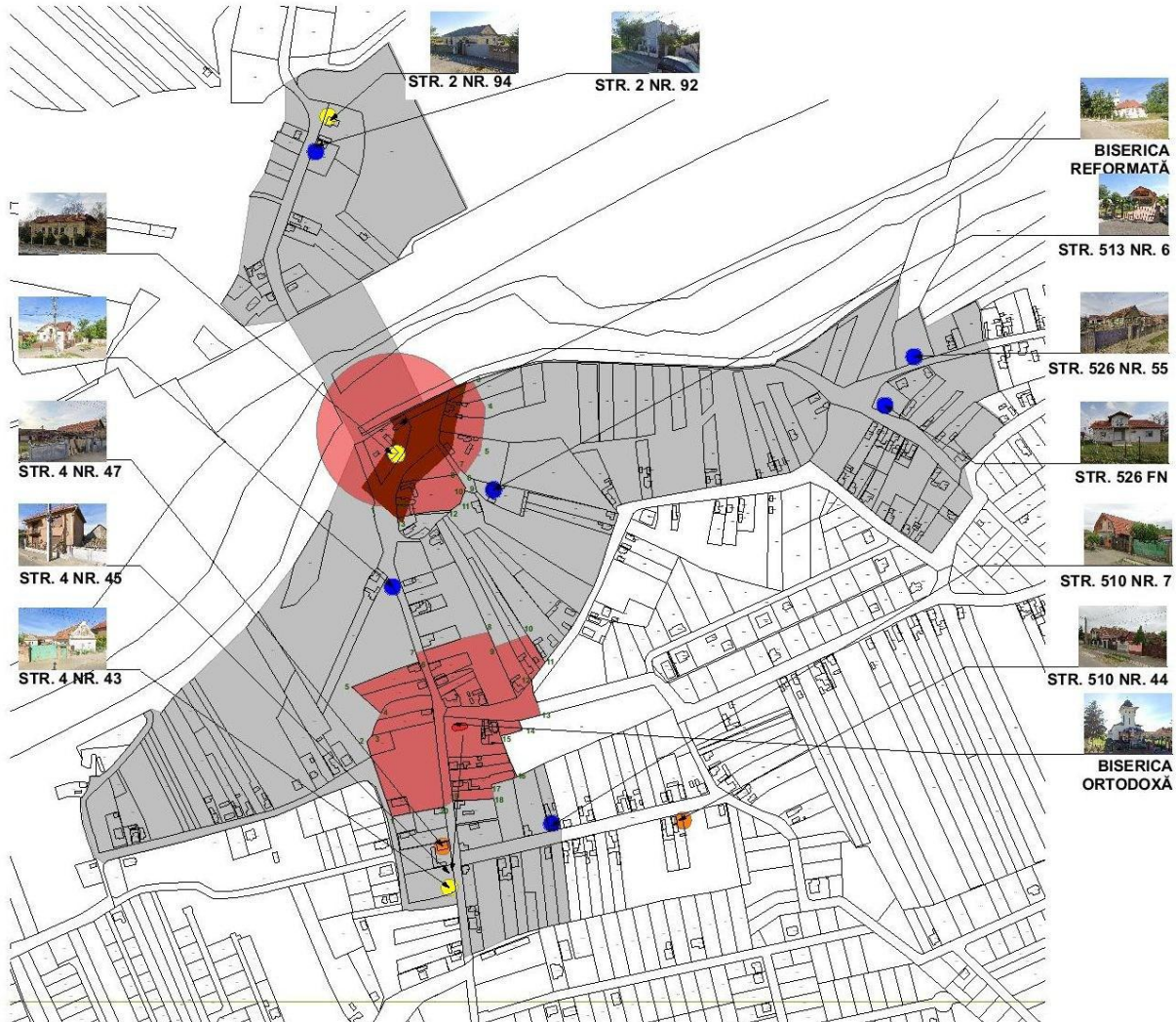
Studiu istoric, studiu peisagistic

Studiul istoric al comunei Oșorhei contribuie la fundamentarea Planului Urbanistic General prin identificarea evoluției așezărilor, valorilor patrimoniale și trăsăturilor morfologice ale localităților.

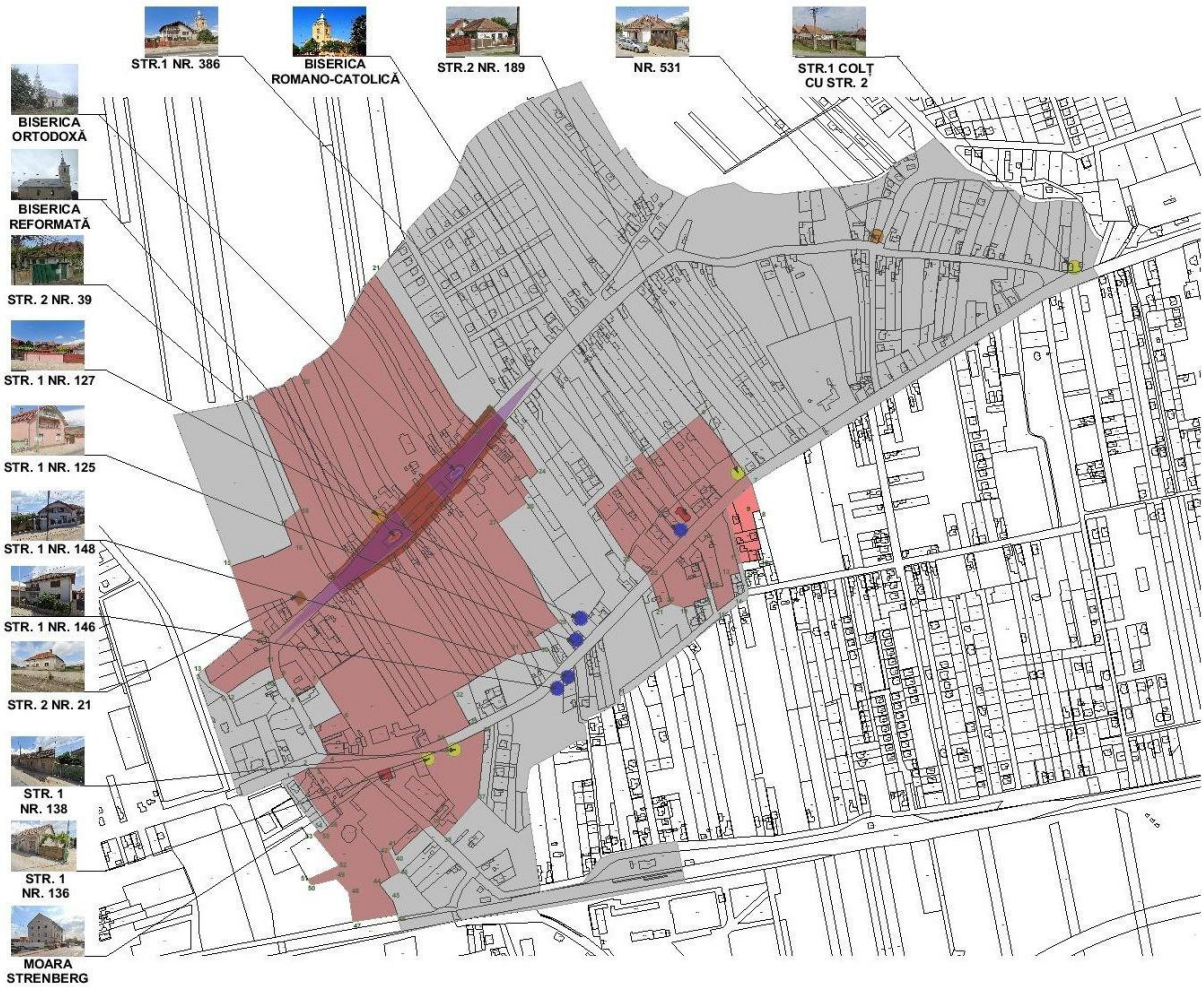
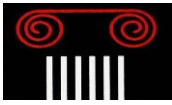
Zone protejate/Monumente (Fughiu):

- M01 - Biserica Reformata Fughiu (sec. XV-sec. XVIII) - BH-II-m-B-01147**
- M02 - Situl arheologic "Ratul de Jos" (BH-I-s-B-00965) - fara localizare exacta**
- M03 - Biserica Ortodoxa Fughiu (1948-1954) - propunere clasare**

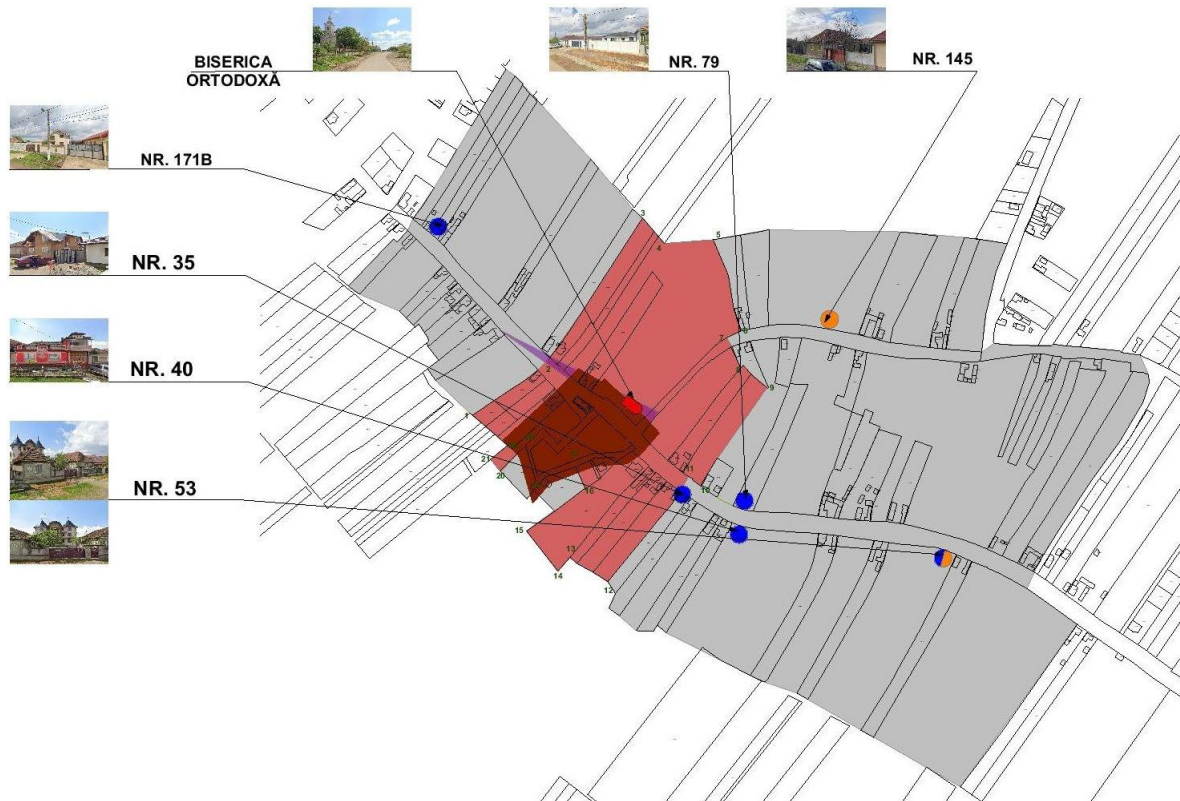
Zone protejate/Monumente(Osorhei):

- M04 - Biserica Ortodoxa Osorhei (1710) - BH-II-m-B-01179**
- M05 - Biserica Reformata Osorhei (jumătatea sec. XIX) - propunere clasare**
- M06 - Biserica Romano-Catolica Osorhei (jumătatea sec. XIX) - propunere clasare**
- M07 - Moara Sternberg Osorhei (1903) - BH-II-m-B-21225**
- M08 - Locuinta baroca str. 2, nr. 19 (propunere clasare)**

Zone protejate/Monumente(Chieriu):

M09 - Biserica Ortodoxa Chieriu (1894-1896) - propunere clasare

Zona Construită Protejată identificată pe baza actualei documentații va beneficia de protecție locală prin PUG și reglementările urbanistice aferente UTR-urilor.

Studiul istoric și peisagistic pentru comuna Oșorhei concluzionează că dezvoltarea propusă prin PUG trebuie să protejeze identitatea rurală a satelor (trama stradală, parcelarul tradițional, scara gospodăriei și reperatele de siluetă – biserici/clădiri publice) și să evite intervențiile care produc „rupturi” de imagine (monovolume, retrageri nejustificate, materiale/cromatică discordantă). În acest sens, PUG trebuie să introducă măsuri explicite de protecție și control al intervențiilor: preluarea în planșe și în RLU a monumentelor istorice identificate împreună cu zonele de protecție și condiționarea lucrărilor din perimetru de avizul Direcției Județene pentru Cultură; instituirea unei „planșe de valori” cu clădirile tradiționale/valoroase identificate și stabilirea unui regim de conservare (descurajarea demolărilor, orientarea spre reabilitare și intervenții compatibile); precum și includerea în RLU a unor reguli clare de încadrare în specificul local, în concordanță cu

„Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural – Zona Câmpia și Dealurile Crișanei și Sătmarului” (OAR): menținerea aliniamentelor și a fronturilor, volumetrii simple cu acoperișuri adecvate, limitarea înălțimilor la scara satului, controlul proporțiilor fațadelor și al materialelor/finisajelor pentru a păstra caracterul rural. Pentru zonele cu potențial arheologic și siturile indicate, PUG trebuie să delimiteze perimetrele și zonele de protecție și să condiționeze autorizarea lucrărilor de obținerea avizelor de specialitate și, după caz, de cercetări preventive/descărcare de sarcină arheologică înainte de intervenții (în special la infrastructură și terasamente). În completare, studiul recomandă ca investițiile publice (spații publice, dotări, modernizări) să fie concepute astfel încât să pună în valoare reperatele și perspectivele locale, prin amenajări compatibile și semnalizare, consolidând patrimoniul ca resursă de dezvoltare și nu ca limitare a evoluției comunei.

Tipuri de proprietate

Studiul privind tipurile de proprietate fundamentează PUG prin clarificarea statutului juridic al terenurilor (domeniu public – național/județean/local, domeniu privat al UAT și domeniu privat persoane fizice/juridice) și prin identificarea modului în care obiectivele de utilitate publică pot fi implementate fără blocaje majore de proprietate. În aplicarea concluziilor, se recomandă ca PUG să fie dublat de actualizarea/completarea registrului cadastral și a evidențelor de carte funciară pentru intravilan și extravilan, precum și de clarificarea delimitării dintre domeniul public și privat (inclusiv inventarul bunurilor), pentru a reduce riscul de litigii și întârzieri la investițiile publice. Totodată, PUG/Regulamentul Local de Urbanism trebuie să includă explicit servituțile de utilitate publică (patrimoniu, sănătate publică, echipare edilitară, magistrale/utilități, căi de comunicație) și să le reflecte în planșe și în condițiile de autorizare. Pentru zonele nou introduse în intravilan (locuire/dotări/agrement), studiul indică instituirea restricției de construire până la elaborarea și avizarea PUZ/PUD, astfel încât să fie rezolvate coerent accesul, traseele de utilități și integrarea în rețeaua stradală. În plus, pentru realizarea noilor străzi în extinderile de locuire, PUG trebuie să precizeze terenurile vizate pentru circulație juridică (cedare/schimb/concesiune/expropriere, după caz), iar baza de date cu obiectivele de utilitate publică (marcată pe plan la scara 1:5000) trebuie menținută și actualizată permanent.

Infrastructură tehnico-edilitară

Studiul arată că echiparea edilitară este funcțională, dar neuniformă și cu deficite majore la canalizare/epurare și gaze, ceea ce impune ca PUG să coreleze strict dezvoltarea intravilanului cu capacitatea rețelelor și cu investițiile etapizate. În acest sens, PUG va utiliza ca bază rețeaua publică de apă (administrată de CAO) și va introduce reglementări de modernizare/întreținere și completare pe zonele periferice (pentru reducerea pierderilor și asigurarea continuității serviciului).

Pentru a elimina riscul de poluare a solului și pânzei freatice, PUG trebuie să trateze canalizarea ca infrastructură critică: extinderea rețelelor la toate localitățile.

La energie electrică, PUG va proteja coridoarele și zonele de siguranță ale liniilor/posturilor, va corela extinderile de locuire cu necesarul de putere și va solicita operatorului analiza încărcării posturilor de transformare (creșterea consumului și a riscului de defecte), astfel încât extinderile de rețea să fie incluse în etapizarea investițiilor.

Pentru iluminatul public, se recomandă modernizarea integrală cu corpuri eficiente energetic și extinderea în zonele insuficient deservite, inclusiv înlocuirea sistemelor de prindere/conductoare și completarea circuitelor de comandă. În lipsa alimentării cu gaze naturale, PUG va rezerva coridoare și amplasamente tehnice pentru o viitoare rețea (aliniată cu trama stradală), iar până la realizare va orienta reglementările către soluții de încălzire cu impact redus și eficiență energetică ridicată.

Complementar, studiul indică potențial pentru surse regenerabile, iar PUG poate susține explicit implementarea de panouri solare/fotovoltaice (comuna fiind în zona II de radiație solară 1300–1350 Wh/mp/an, inclusiv pentru clădiri publice și iluminat) și pregătirea valorificării geotermale/biomasei prin reguli de amplasare, protecția infrastructurilor și integrarea în investițiile publice.

Evoluția socio-demografică

Studiul arată că PUG trebuie să trateze componenta socio-demografică drept criteriu de dimensionare a intravilanului și a dotărilor:

Comuna Oșorhei este una dintre localitățile cu populație numeroasă din Zona Metropolitană Oradea, în anul 2020 populația stabilă după domiciliu a comunei cifrându-se la 7.310 persoane, valoare în creștere cu un procent de 6,68% față de anul 2016, când au fost înregistrate 6.822 de persoane. Singurele localități la nivel metropolitan care înregistrează o populație stabilă mai numeroasă decât comuna Oșorhei sunt Municipiul Oradea (221.413 persoane) și comuna Sânmartin (12.137 persoane). Comuna Oșorhei ocupă o pondere de 2,61% din populația stabilă a Zonei Metropolitane Oradea.

Din punctul de vedere al îmbătrânirii demografice, situația din comuna Oșorhei este mai bună decât media la nivelul Zonei Metropolitane Oradea. Populația este în curs de întinerire. Astfel, în prezent, la 1.000 de tineri cu vârsta de 0-14 ani revin 680 vârstnici, față de 720 vârstnici (65 ani și peste) în anul 2016. În Zona Metropolitană Oradea, la 1.000 de tineri revin cu 59% mai mulți vârstnici decât la nivelul comunei.

În ceea ce privește gradul de dependență demografică (raportul dintre numărul populației de 0-14 ani și peste 65 ani, pe de o parte, și numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani), în anul 2020, în comuna Oșorhei, la 1.000 persoane adulte au revenit 514 persoane tinere și vârstnice. Gradul ridicat de dependență demografică se datorează numărului mare de tineri. Atât rata de dependență demografică, cât și raportul de dependență a tinerilor din comuna Oșorhei sunt superioare mediilor din Zona Metropolitană Oradea, unde, pentru anul 2020, rata de dependență demografică la nivelul Zonei Metropolitane Oradea a fost de 434% iar cea de la nivel județean de 465%.

După comuna Ineu, comuna Oșorhei înregistrează cea mai mare rată de natalitate din Zona Metropolitană Oradea, la 1.000 de locuitori revenind, în anul 2020, 11,49 născuți vii, rată de natalitate superioară celei din Zona Metropolitană Oradea (9,24%), precum și celei de la nivelul județului Bihor, de (9,4%), dar în scădere față de anul 2016, când rata de natalitate din comuna Oșorhei a avut valoarea de 13,93%.

În anul 2020, rata mortalității este în creștere ușoară față de anul 2016, respectiv 11,72% față de 11,63%. Astfel, pentru anul 2020 rezultă un spor natural negativ (84 născuții vii și 85 persoane decedate), față de anul 2016, când la 95 de născuți vii, s-au înregistrat 80 de decese.

PUG trebuie să asigure condiții de menținere/atragere a familiilor tinere (rezervă rezonabilă de teren pentru locuire, reguli clare pentru construire individuală, acces pietonal sigur către școală/stații/dotări, spații verzi și locuri de joacă) și, simultan, să planifice o rețea minimă de servicii pentru îmbătrânire activă (accesibilitate, proximitate la servicii medicale și sociale, spații publice prietenoase, posibilități de locuire adaptată).

Având în vedere nivelul redus al ocupării/salariaților și numărul important de șomeri, PUG trebuie să sprijine crearea de locuri de muncă prin zone pentru activități economice compatibile (servicii, microproducție, depozitare nepoluantă, activități agroalimentare), amplasate pe accesuri bune, cu reguli de protecție față de locuire.

Pentru educație și sănătate, studiul susține necesitatea ca PUG să rezerve terenuri și reglementări

pentru modernizarea/ completarea bazei materiale (inclusiv funcțiuni sportive și spații pentru activități extrașcolare, acolo unde lipsesc) și pentru îmbunătățirea serviciilor medicale locale (dispensar și servicii conexe), astfel încât dotările să fie proporționate cu distribuția populației pe sate și cu accesibilitatea reală.

În final, recomandarea transversală este ca PUG să includă o etapizare corelată cu investițiile publice și un set de indicatori simpli de monitorizare (populație, migrație, populație școlară, ocupare) care să permită ajustări ale reglementărilor în perioada de valabilitate, fără a pierde coerența dezvoltării.

Impactul schimbărilor climatice

Studiul privind impactul schimbărilor climatice evidențiază creșterea stresului termic, alternanța mai frecventă secetă–ploi torențiale și vulnerabilități locale legate de drenajul redus, colmatarea rigolelor/șanțurilor și extinderea suprafețelor impermeabile, cu efect direct asupra bălților și asupra funcționării infrastructurii. În consecință, PUG trebuie să transpună reziliența climatică în reglementări aplicabile la autorizare, prin introducerea unor condiții privind limitarea impermeabilizării pe parcelă, asigurarea unui procent minim de spațiu verde și utilizarea soluțiilor permeabile (pavaje drenante, rigole verzi, grădini de ploaie) pentru controlul scurgerilor. Gestionarea apelor pluviale trebuie tratată ca infrastructură, prin corelarea extinderilor construite cu capacitatea de colectare/evacuare, rezervarea de amplasamente pentru retenție/zone de acumulare controlată în arealele predispușe și impunerea întreținerii periodice a șanțurilor și rigolelor, astfel încât viiturile de scurtă durată să nu producă degradări și disfuncții.

În vederea ameliorării efectelor climatice, care afectează în consecință producția agricolă, se propun următoarele:

- Perdele forestiere de protecție
- Amenajarea de perdele de protecție și reabilitarea canalelor de irigație în vederea creșterii productivității agricole, reducerii factorilor de risc și ameliorarea condițiilor de mediu.
- Irigații Agricole
- Perdelele de protecție se vor amplasa corelat cu sistemul canalelor de irigație și u rețeaua drumurilor de explatare.

La nivel de amplasare și funcțiuni, PUG va orienta dotările sensibile (școală, dispensar, servicii sociale, spații de agrement) către zone cu confort climatic mai bun, acces la umbrire și spații verzi, iar în zonele vulnerabile va condiționa autorizarea de măsuri suplimentare de adaptare. Pentru reducerea efectelor caniculei și a vânturilor, se recomandă instituirea și protejarea unei infrastructuri verzi–albastre coerente (aliniamente de arbori, perdele de protecție, coridoare verzi de-a lungul văilor/cursurilor de apă), precum și reguli pentru construcții adaptate fenomenelor extreme (umbrire, colectarea și evacuarea controlată a apelor pluviale de pe acoperiș, materiale/soluții rezistente la vânt și grindină). Totodată, PUG trebuie să coreleze dezvoltarea cu modernizarea rețelelor și a serviciilor publice (apă–canal, energie, iluminat), să susțină utilizarea surselor regenerabile și eficiența energetică prin reglementări de amplasare și protecție a coridoarelor tehnico-edilitare și să integreze măsuri de mobilitate cu emisii reduse (continuități pietonale și velo), astfel încât adaptarea climatică să fie parte a structurii de reglementare și a etapizării investițiilor, nu doar o recomandare generală.

3.2. Diagnostic general și prospectiv

Zona Metropolitană Oradea a fost creată prin asocierea Municipiului Oradea cu alte 8 unități administrativ teritoriale localizate în aria de proximitate, respectiv comunele **Biharia, Borș, Cetariu, Nojorid, Oșorhei, Paleu, Sânmartin și Sântandrei**. Aceste 9 entități au înființat, prin hotărârea Adunării Generale a Asociaților din data de 9 mai 2005, prima asociație de dezvoltare intercomunitară cu personalitate juridică din România, în format de arie metropolitană, respectiv **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Oradea – ADIZMO**.

La data de 31 iulie 2007 comuna **Girișu de Criș** a aderat la asociație iar ulterior a devenit membru și comuna **Toboliu** - care s-a desprins de Girișu de Criș, devenind o unitate administrativ-teritorială separată. Din data de 2 iunie 2010, A.D.I. Zona Metropolitană Oradea (ADIZMO) numără 12 membri, Adunarea Generală a Asociaților (AGA) aprobând cu unanimitate de voturi și includerea comunei **Ineu**, ca membru cu drepturi depline.

Scopul asocierii, stabilit prin documentele de constituire, este de a stimula și sprijini creșterea prosperității teritoriului zonei, a bunăstării cetățenilor acesteia, respectiv a calității vieții locuitorilor.

O

biectivul general al ADIZMO

marchează conceptul de **dezvoltare durabilă a teritoriului metropolitan**, în perspectiva unui spațiu urbanistic comun, urmărind implementarea tuturor principiilor necesare asigurării unei coeziuni teritoriale bine încheiate.

Obiectivele specifice ale ADIZMO

stabilite de comun acord de către membrii asociați, țin de alinierea Zonei Metropolitane Oradea la standardele economice și sociale euro-atlantice, în consens cu cele naționale, de instaurare în teritoriul metropolitan a unui climat de piață aliniat procedurilor competiționale internaționale și, nu în ultimul rând, de creștere a coeziunii economice și sociale la nivelul zonei.

Între principalele **direcții de activitate** la nivel metropolitan regăsim elemente legate de promovarea unei strategii coerente de dezvoltare durabilă, de aplicare de politici publice care să permită o creștere continuă de valoare adăugată, de atragere, facilitare și sprijinire a investițiilor directe, de elaborare și implementare de proiecte cu impact major pentru sustenabilitatea zonei, la care se adaugă o serie de considerente care fac trimitere către viabilizarea unei poziții de pol centru transfrontalier major.

Principalii factori care influențează traiectoria de dezvoltare a Zonei Metropolitane Oradea și implicit și a comunei Oșorhei, sunt de ordin politic, economic, socio-cultural și tehnologic.

Factori politici

Un prim factor de ordin politic ce poate afecta dezvoltarea unei comunități locale se referă la legătura dintre formațiunile politice aflate la guvernare și apartenența politică a persoanelor care administrează/reprezintă interesele comunității locale respective.

De asemenea, reforma administrației publice este un alt factor politic ce poate avea implicații atât asupra județului Bihor cât și asupra comunei Oșorhei. Descentralizarea serviciilor publice

presupune atât transferul de autoritate și responsabilități de la nivelul administrației publice centrale la cel al administrației publice locale cât și transferul surselor de finanțare necesare bunei funcționări a serviciilor respective. Nu în ultimul rând, posibilitatea reorganizării administrative a teritoriului României poate duce la o creștere a importanței pe care o vor avea Zonele Metropolitane, cu efecte benefice și asupra comunei Oșorhei.

Alți factori politici care pot afecta dezvoltarea județului Bihor și a comunei Oșorhei pot fi din categoriile: grupuri de presiune (lobby) naționale și internaționale, conflicte militare, aderarea României la spațiul Schengen, calitatea de membru a României în diverse alianțe sau organizații internaționale etc.

Factori economici

Aderarea României la Uniunea Europeană reprezintă punctul de la care - la nivel național, a fost înregistrată o creștere economică ce poate fi caracterizată ca fiind spectaculoasă, dar care a fost bazată preponderent pe consum și nu pe producție, ceea ce - în coordonate economice, înseamnă un impact major și o durată prelungită a crizei mondiale la nivel național, comparativ cu alte țări. Astfel, putem afirma că un prim factor economic ce influențează dezvoltarea județului Bihor și implicit și a comunei Oșorhei, este contextul macroeconomic general.

Un alt factor economic important este reprezentat de nivelul fiscalității din România, în contextul în care există două categorii de obligații fiscale pentru operatorii economici: obligațiile fiscale față de bugetul de stat și obligațiile fiscale față de bugetul local. Principalele obligații fiscale față de bugetul de stat - impozitul pe profit, impozitul pe venit, taxa pe valoare adăugată, accizele, au o influență semnificativă asupra dezvoltării socio-economice a fiecărui județ și implicit și asupra fiecărei unități administrativ-teritoriale.

Per ansamblu, politica monetară a României reprezintă un factor major de influență asupra dezvoltării, prin acțiunile pe care autoritățile le realizează pentru a interveni pe piață: stabilirea cantității de masă monetară aflată în circulație, stabilirea unui prag maxim al inflației, stabilirea nivelului ratei dobânzii etc. De asemenea, situația macro economică generală afectează veniturile bugetului de stat și, în acest fel și sumele alocate bugetelor locale pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare.

Factori socio-culturali

Unul dintre cei mai importanți factori socio-culturali ce influențează dezvoltarea județului Bihor și implicit și a comunei Oșorhei, este evoluția demografică, factor afectat de rata natalității și de fenomenul migrației externe. Efectele migrației de ordin social sunt reflectate în creșterea numărului familiilor monoparentale, creșterea abandonului școlar, creșterea delincvenței juvenile, creșterea ratei divorțialității etc.

De asemenea, trebuie avută în vedere și atitudinea populației vis-à-vis de valorile/elementele culturale, dar și interesul autorităților publice centrale (care se transferă și la nivel local) pentru dezvoltarea infrastructurii culturale și modernizarea patrimoniului cultural.

Și, nu în ultimul rând, un factor social ce afectează și dezvoltarea județului Bihor este reprezentat de politica din domeniul asistenței sociale, în contextul în care, raportat la nivelul european, România cheltuiește foarte puțin cu asistența socială. Astfel, conform datelor disponibile, în anul 2018, România se afla pe unul dintre ultimele locuri în Uniunea Europeană în ceea ce privește cheltuielile cu protecția socială ca și procentaj din PIB, respectiv o alocare de doar 14,7 % din produsul intern brut.

Factori tehnologici

Finanțarea cercetării, nivelul de dotare tehnologică, rata de înnoire a produselor tehnologice, tehnologia informației și comunicării, accesul la rețelele electronice de comunicare rapide, sunt factori care influențează în mod fundamental dezvoltarea județului Bihor și implicit și a comunei Oșorhei. În România, fondurile alocate domeniului cercetării-dezvoltării, diminuate odată cu începerea crizei economice mondiale și lipsa de investiții suficiente în acest domeniu au repercusiuni importante asupra tuturor celorlate sectoare ale vieții economice și sociale.

Dezvoltarea durabilă

reprezintă forma de creștere care satisface nevoile societății în termeni de bunăstare pe termen scurt, mediu și lung și care vine în întâmpinarea nevoilor prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Cu alte cuvinte, o conciliere între mediul înconjurător și economie, ce reprezintă o cale de dezvoltare care susține progresul uman pentru întreaga planetă și pentru un viitor îndelungat, urmărind interacțiunea compatibilității celor patru sisteme: economic, uman, ambiental și ecologic precum și simultaneitatea progresului în toate aceste patru sisteme.

Contextul strict necesar unui astfel de demers îl reprezintă calitatea activității administrative, competența, asumarea responsabilității deciziilor, garantarea respectării legilor și asigurarea accesului cetățenilor la informațiile de interes public, cu alte cuvinte **o guvernare eficientă**.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Oșorhei îl reprezintă **creșterea standardului de viață pentru locuitorii săi, prin valorificarea resurselor existente și promovarea potențialului local.**

În demersul de realizare a acestui obiectiv s-a pornit de la o analiză completă și realistă a situației existente la nivelul comunei Oșorhei, corelată cu analiza contextului de la nivelul Zonei Metropolitane Oradea, din județul Bihor, din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, precum și de la nivel național, identificând problemele existente și măsurile care trebuie adoptate, urmate de conturarea profilului strategic urmărit și a unui portofoliu de proiecte bine structurat, cu accent pe relevanță și cu un potențial real de implementare.

3.3. Evoluție posibilă, priorități

În condițiile unei intervenții strategice coordonate, comuna Oșorhei are potențialul de a deveni o localitate rurală modernizată, sustenabilă și competitivă la nivel regional. Evoluția demografică moderat pozitivă, potențialul agricol diversificat, cadrul natural valoros și apropierea de Municipiul Oradea creează premise pentru relansarea socio-economică și pentru consolidarea rolului comunei în teritoriul județean.

Pentru atingerea acestui potențial, sunt necesare intervenții prioritare pe mai multe direcții:

1. Infrastructură edilitară de bază

- Finalizarea rețelei de canalizare și extinderea rețelei de apă în toate satele.
- Realizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale.
- Modernizarea sistemului de iluminat public, trecerea la soluții eficiente energetic (LED, fotovoltaic).

2. Economie locală și ocupare

- Sprijinirea cooperativelor agricole, a fermelor mici și a procesării locale.
- Crearea de incubatoare de afaceri, spații de producție și micro-platforme economice.
- Încurajarea meșteșugurilor, turismului rural și economiei circulare.
- Facilitarea accesului la fonduri pentru tineri antreprenori și femei din mediul rural.

3. Calitatea vieții și atractivitatea localității

- Amenajarea de spații verzi, locuri de joacă și zone de recreere în toate satele.
- Dotarea unităților de învățământ cu echipamente moderne și servicii de tip „after school”.
- Înființarea unui centru medico-social și dezvoltarea serviciilor sociale de bază.
- Creșterea siguranței publice prin extinderea sistemelor de supraveghere.

4. Protecția mediului și adaptarea la schimbări climatice

- Gestionarea eficientă a deșeurilor, amenajarea de platforme de compost și reciclare.
- Reabilitarea și conservarea terenurilor degradate.
- Promovarea surselor de energie regenerabilă (fotovoltaic, geotermal).
- Introducerea măsurilor de protecție împotriva riscurilor naturale: inundații, secetă, alunecări.

5. Guvernanță locală și capacitate administrativă

- Digitalizarea serviciilor publice și a bazei de date urbanistice.
- Dezvoltarea capacității administrative pentru atragerea de fonduri.
- Implicarea comunității în procesele de consultare și planificare participativă.

3.4. Optimizarea relațiilor în teritoriu

Situându-se la distanță de 9 km de Municipiul Oradea, comuna (satul) Oșorhei este traversată de drumul european E60 (DN1). Astfel, teritoriul comunei Oșorhei este străbătut de drumuri de interes național (DN1 Oradea-București), județean (DJ 767E Oșorhei - Copăcel) și local.

În administrarea autorităților locale se află drumurile comunale DC 44 Fughiu - Husasău de Criș, DC 54 Oradea - Cheriu și DC 86 Alparea - Felcheriu.

Din punct de vedere tehnic, comuna se află într-o zonă de complementaritate metropolitană cu centrele urbane și rurale din proximitate. Este necesară consolidarea relațiilor terțiare (complementare) prin următoarele direcții:

- **modernizarea infrastructurii rutiere** pentru reducerea timpilor de deplasare;
- **introducerea unui serviciu de transport public rural** adaptat cererii sezoniere și navetismului școlar și profesional;
- **digitalizarea serviciilor publice** (e-administrație, e-sănătate, e-learning) pentru reducerea presiunii pe deplasările fizice;
- **parteneriate intercomunitare** pentru servicii comune: centre de zi, procesare agricolă, dotări educaționale, piețe agroalimentare;
- **extinderea rețelelor de utilități și infrastructuri verzi** în logica rețelelor funcționale (rețele de distribuție gaze, fibre optice, energie regenerabilă interconectată etc.).

În perspectiva 2027, relațiile teritoriale ale comunei trebuie planificate în logica **dezvoltării policentrice și integrate**, prin:

- **interoperabilitate spațială și funcțională** cu comunele
- **valorificarea potențialului turistic local** prin includerea în circuite culturale regionale
- **sprijinirea fluxurilor agroalimentare scurte** prin cooperative și centre de colectare care deserveșc mai multe comune.

Prin această abordare, comuna Oșorhei își poate optimiza poziția în teritoriu, trecând de la o relație de dependență funcțională către una de interdependență activă, cu rol de nod rural consolidat în rețeaua de localități din sudul județului Bihor.

3.5. Dezvoltarea activităților

Dezvoltarea activităților economice, sociale și de utilitate publică în comuna Oșorhei trebuie abordată dintr-o perspectivă integrată, echilibrată teritorial și adaptată specificului rural local. Comuna are un profil economic predominant agricol, desfășurat în gospodării familiale și asociații agricole, dar cu potențial pentru diversificare funcțională prin activități de procesare locală, meșteșuguri, servicii și turism rural.

1. Activități economice

Zona agricolă beneficiază de terenuri fertile, o structură de culturi diversificată (porumb, grâu, floarea-soarelui, legume, livezi) și un nucleu de fermieri activi. Se recomandă:

- extinderea activităților de **procesare agroalimentară la scară mică**;
- **crearea de cooperative agricole** și centre de colectare/comercializare locală;
- **dezvoltarea de micro-activități neagricole**: ateliere meșteșugărești, reparații, catering, produse bio;
- crearea unor **platforme economice intercomunale** (ex. hale de producție, centre logistice, spații comune de lucru – co-working rural).

2. Activități turistice și culturale

Turismul este în fază incipientă, dar are un nucleu cultural valoros: monumentele de patrimoniu, peisaje agricole tradiționale.

Se propune:

- dezvoltarea **turismului cultural și memorial**;
- sprijin pentru **pensiuni rurale**, ferme agroturistice, centre de informare turistică;
- organizarea de **evenimente tematice locale** (festivaluri, târguri de produse tradiționale);
- reabilitarea și integrarea căminelor culturale și a spațiilor publice în rețeaua funcțională.

3. Activități sociale și de utilitate publică

Dezvoltarea activităților sociale este esențială pentru coeziunea comunitară și echilibrarea disparităților interne. Direcții prioritare:

- înființarea unui **centru social multifuncțional** (activități pentru vârstnici, copii, persoane vulnerabile);
- dezvoltarea **serviciilor medico-sociale** la nivel local și în cooperare intercomunală;
- sprijinirea inițiativelor de **economie socială** și întreprinderi cu profil comunitar;
- digitalizarea serviciilor publice și integrarea funcțională a instituțiilor educaționale,

sanitare și administrative.

4. Activități pentru tineri și economie verde

O prioritate transversală este atragerea și reținerea tinerilor prin:

- sprijin pentru **start-up-uri rurale** și formare profesională;
- promovarea **activităților verzi**: producție fotovoltaică, reciclare, agricultură ecologică;
- integrarea tinerilor în viața economică prin hub-uri rurale și consilii consultative.

3.6. Evoluția populației

Pe baza datelor demografice actuale și a tendințelor din ultimul deceniu, comuna Oșorhei se înscrie pe o traiectorie de creștere a populației, cu o posibilă stabilizare și creștere ușoară în următorii 10 ani, condiționată de investiții în infrastructură, servicii publice și locuri de muncă.

Estimarea resurselor de muncă:

- La nivelul anului 2018, numărul mediu al salariaților din județul Bihor a fost de 162.820 de persoane, reprezentând aproximativ 23,55% din numărul salariaților înregistrat la nivel regional (de 692.451 de persoane) și 3,21% din
- numărul salariaților de la nivel național, care era de 5.068.063 de persoane.
- Numărul salariaților din comuna Oșorhei a fost de 1.182 persoane, în ușoară creștere față anul 2016 - respectiv cu 176 de persoane și reprezentând 1,07% din totalul salariaților din Zona Metropolitană Oradea

Factori cheie în influențarea resurselor de muncă:

- **Reducerea migrației externe** și reintegrarea localnicilor reîntorși.
- **Creșterea calității locuirii și a serviciilor locale** – condiție pentru reținerea tinerilor.
- **Diversificarea oportunităților economice locale** – turism, servicii, energie regenerabilă, producție alimentară.
- **Programe de formare profesională și reconversie** în domenii non-agricole (servicii, tehnologie, logistică rurală).

Recomandări prin PUG:

- Rezervarea de terenuri pentru dezvoltare economică (zone productive, platforme de sprijin antreprenorial).
- Crearea unui nucleu funcțional intercomunal pentru ocupare (parc economic rural, centru de formare).
- Integrarea resurselor umane în proiectele de dezvoltare: întreprinderi sociale, ferme de inserție, HUB-uri pentru muncă sezonieră.

3.7. Organizarea circulației

Organizarea circulației rutiere în cadrul teritoriului administrativ al comunei Oșorhei

Pentru stabilirea direcțiilor de intervenție privind organizarea circulației în comuna Oșorhei, au fost formulate câteva recomandări. Acestea vizează comportamentul rețelei rutiere și al mobilității locale în funcție de gradul de investiții în infrastructura existentă și propusă.

Investiții în modernizarea rețelei rutiere

Se propune un program etapizat de modernizare a infrastructurii de circulație, corelat cu dezvoltarea altor funcțiuni urbane prevăzute în PUG:

- reabilitarea și asfaltarea drumurilor comunale prioritare și a legăturilor între sate;
- modernizarea tronsoanelor DJ pe teritoriul comunei, în colaborare cu Consiliul Județean Bihor;
- amenajarea de **trotuare noi** în toate satele, în zonele centrale și în proximitatea dotărilor publice;
- implementarea de **piste pentru biciclete**
- dotarea cu **stații de autobuz moderne**, spații de parcare și mobilier urban pentru circulație pietonală sigură;
- regândirea accesului către terenurile agricole prin **drumuri tehnologice dedicate**, pentru a separa traficul greu de zonele de locuire.

Modernizarea infrastructurii va conduce la:

- **creșterea siguranței rutiere** și a confortului pentru toate tipurile de participanți la trafic;
- **fluidizarea circulației** și îmbunătățirea legăturilor între satele comunei și cu orașul Tășnad;
- **stimularea mobilității nepoluante** și a accesului la facilități educaționale, culturale și medicale;
- **creșterea atractivității economice și turistice** a comunei, prin conectivitate îmbunătățită și accesibilitate extinsă;
- încurajarea unei **mobilități sustenabile** și orientate spre pieton și bicicletă, conform tendințelor europene.

Ierarhizarea și dimensionarea arterelor de circulație

În vederea unei dezvoltări teritoriale coerente și a unei funcționări eficiente a mobilității în cadrul comunei Oșorhei, se propune organizarea rețelei de circulație pe patru nivele funcționale, în conformitate cu reglementările tehnice în vigoare (STAS 10144/1–90, GP 118/1999), dar și cu specificul rural extins al localității. Această ierarhie va permite diferențierea fluxurilor de trafic, alocarea spațiului public în mod echilibrat și planificarea etapizată a investițiilor în infrastructură. Arterele de importanță teritorială sunt reprezentate de drumurile național DN și județene DJ, care preiau fluxurile majore de legătură între comuna Oșorhei și centrele urbane învecinate. Aceste drumuri asigură integrarea comunei în rețeaua rutieră regională/națională și vor beneficia de profiluri extinse, cu lățimi minime ale zonei drumului de 18–20 metri, incluzând carosabilul, acostamentele, trotuarele și zonele de protecție. Se recomandă păstrarea de rezervă de teren pentru eventuale lărgiri, astfel încât să poată fi amenajat un profil de circulație cu două benzi de câte 3,5 metri și trotuare de minimum 1,5 metri pe cel puțin o parte.

La un nivel inferior, drumurile comunale, precum DC 42 și DC 39, îndeplinesc rolul de artere de legătură intracomunală, asigurând conexiunea între satele componente și între acestea și funcțiunile economice și sociale distribuite pe teritoriul administrativ. Pentru acest nivel, se recomandă un profil minim de 10–12 metri, care să cuprindă o cale de rulare de 5,5–6 metri, însoțită de trotuare sau taluzuri pietonale de minimum 1,2 metri. În zonele în care se propune extinderea intravilanului sau în apropierea instituțiilor publice, aceste dimensiuni pot fi extinse până la 14 metri, pentru a permite introducerea unor funcțiuni complementare, cum ar fi parcări în lungul străzii, piste pentru biciclete sau spații verzi liniare.

Străzile de distribuție locală, situate în intravilanul existent sau în noile zone de locuire, vor avea un caracter preponderent rezidențial și de acces la loturi. Acestea vor fi dimensionate în funcție de caracterul zonei și de intensitatea utilizării, cu un profil uzual de 9–10 metri. Carosabilul va

permite circulația bilaterală pe o bandă de cel puțin 5 metri, completată de trotuare sau acostamente laterale de 1–1,5 metri, în funcție de particularitățile spațiului construit. În noile zone de locuire, se va respecta o lățime minimă a străzilor de 10 metri, cu posibilitatea configurării de sensuri unice și zone calmate acolo unde spațiul disponibil este limitat.

Pentru asigurarea funcționării sectorului agricol, precum și pentru degrevarea intravilanului de trafic greu, se propune menținerea și extinderea rețelei de drumuri de exploatare. Aceste drumuri tehnologice, situate în extravilan, vor deserve terenurile agricole, pășunile, fondul forestier și infrastructura tehnico-edilitară extinsă. Profilul propus pentru aceste drumuri este cuprins între 6 și 8 metri, cu platforme pietruite sau stabilizate, adaptate pentru traficul utilajelor grele. Ele vor constitui o rețea funcțională coerentă, corelată cu amplasamentele unităților agricole, rețelele de irigații și zonele de dezvoltare economică propuse prin documentația de urbanism.

Amenajarea intersecțiilor

În cadrul comunei Oșorhei, majoritatea intersecțiilor existente sunt parțial reglementate sau unele slab echipate, cu vizibilitate redusă, suprafețe de racordare improvizate și lipsa semnalizării rutiere corespunzătoare. Aceste disfuncționalități sunt amplificate în zonele în care traficul auto se intersectează cu fluxurile pietonale sau cu traseele utilitare (agricole, transport școlar), mai ales în apropierea centrelor de sat, a unităților de învățământ sau a drumurilor județene.

Prin actualizarea Planului Urbanistic General, se impune reorganizarea și amenajarea funcțională a principalelor intersecții de pe teritoriul administrativ al comunei. Această intervenție urmărește atât creșterea gradului de siguranță pentru toate categoriile de utilizatori, cât și integrarea coerentă a circulației în zonele construite și de dezvoltare propuse.

În zonele de intersectare a drumurilor comunale cu drumuri naționale/județene, se propune reprofilarea geometrică a racordurilor pentru asigurarea razelor minime de curbură și a câmpurilor de vizibilitate necesare conform reglementărilor tehnice. Se recomandă introducerea de refugii pentru pietoni, amplasarea de treceri de pietoni semnalizate vertical și orizontal, precum și delimitarea clară a marginilor carosabilului prin marcaje și borduri. În intersecțiile amplasate în intravilan, mai ales în zonele centrale sau în apropierea școlilor și căminelor culturale, se vor introduce insule de calmare a traficului, spații de așteptare pentru pietoni și limitatoare de viteză acolo unde fluxurile și configurația terenului o permit.

Amenajarea corespunzătoare a intersecțiilor va include și dotarea acestora cu iluminat public adecvat, semnalizare rutieră verticală (indicatoare de prioritate, limitări de viteză, avertizare) și, în anumite cazuri, oglinzi rutiere pentru asigurarea vizibilității în curbe sau intersecții cu unghiuri obtuze. Pentru intersecțiile care vor deserve zone de extindere a intravilanului sau platforme de activități, se va rezerva spațiu pentru amenajări ulterioare (lărgiri, spații de viraj pentru autovehicule de mare tonaj), cu profiluri de minim 16–18 metri în zona de intersecție.

3.8. Intravilan propus. Zone funcționale. Bilanț teritorial

În urma analizării situației existente, necesităților și opțiunilor populației, s-au conturatsuprafețe de teren pentru cuprinderea lor în intravilanul comunei Oșorhei.

TERITORIU ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (ha) - propus								
	Agricol			Neagricol					TOTAL
	Arabil	Pășuni /fă nete	Vii /Livezi	Păduri	Ape	Drumuri/ Infrastructuri	Curți- Constr.	Neprod.	
EXTRAVILAN	909	1,024	0	1,242	149	62	2	70	3458
INTRAVILAN	2,354	0	6	0	29	116	495	34	3034
TOTAL	3,263	1,024	6	1,242	178	178	497	104	6492
% din total	68,47 %			31,53 %					100 %

3.8.1. Modificări propuse pentru intravilanele localităților

În urma perimetrărilor realizate pe planșe, suprafață propusă a intravilanului este de **3034 ha**. Suprafața propusă este repartizată pe localități după cum urmează:

Oșorhei	957,60 ha
Fughiu	653,70 ha
Alparea	543,50 ha
Cheriu	689,10 ha
Felcheriu	190,10 ha

3.8.2. Bilanțul teritorial al zonelor cuprinse în intravilan

Reședința de comună **Oșorhei** este un sat de dimensiuni medii, situat central în cadrul comunei, cu un potențial important de dezvoltare în sectoarele agricol și turistic. Bilanțul teritorial al acestei localități se prezintă după cum urmează:

BILANT TERITORIAL INTRAVILAN - OSORHEI				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>
Locuințe și funcțiuni complementare	478,69	55,49	647,93	67,65
Unități industriale și depozite	140,89	16,33	127,25	13,30
Unități agro-zootehnice	-	-	-	-
Instituții și servicii de interes public	95,17	11,03	11,20	1,18
Căi de comunicație și transport	103,17	12,00	114,30	11,96
Spații verzi, sport, agrement, protecție/turism	35,93	4,16	47,85	5,00
Construcții tehnico-edilitare	-	-	-	-
Gospodărire comunala, cimitire	4,03	0,46	4,03	0,43
Destinație specială	-	-	-	-
Terenuri libere	-	-	-	-
Ape	4,61	0,53	4,60	0,48
Păduri	-	-	-	-
Terenuri neproductive	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	862,49	100	957,60	100

Satul Fughiu, sat aparținător comunei Oșorhei, este o așezare rurală de dimensiuni medii, cu profil agricol bine conturat și o structură funcțională echilibrată. Comunitatea locală beneficiază de infrastructură de bază, iar modificările propuse în bilanțul teritorial reflectă preocuparea pentru dezvoltarea serviciilor publice și creșterea calității vieții.

BILANT TERITORIAL INTRAVILAN - FUGHIU				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>
Locuințe și funcțiuni complementare	426,04	72,31	449,00	68,68
Unități industriale și depozite	10,00	1,69	84,11	12,87
Unități agro-zootehnice	-	-	-	-
Instituții și servicii de interes public	48,86	8,29	3,20	0,49
Căi de comunicație și transport	37,53	6,41	41,80	6,40
Spații verzi, sport, agrement, protecție/turism	62,49	10,60	63,79	9,75
Construcții tehnico-edilitare	-	-	-	-
Gospodărire comunala, cimitire	1,00	0,16	1,10	0,17
Destinație specială	-	-	-	-
Terenuri libere	-	-	-	-
Ape	3,21	0,54	10,70	1,64
Păduri	-	-	-	-
Terenuri neproductive	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	589,15	100	653,70	100

Satul Alparea, aparținător comunei Oșorhei, este o localitate rurală cu o structură predominant rezidențială și o rețea funcțională în dezvoltare. Satul își diversifică funcțiunile prin creșterea zonelor destinate activităților economice și gospodăriei comunale. Poziționarea și accesul favorabil contribuie la potențialul de creștere sustenabilă, în special în domeniul agro-economic și al infrastructurii locale.

BILANT TERITORIAL INTRAVILAN - ALPAREA				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>
Locuințe și funcțiuni complementare	545,88	85,75	364,02	66,96
Unități industriale și depozite	3,07	0,48	90,25	16,60
Unități agro-zootehnice	-	-	-	-
Instituții și servicii de interes public	1,50	0,24	2,65	0,49
Căi de comunicație și transport	60,71	9,52	56,30	10,36
Spații verzi, sport, agrement, protecție/turism	22,95	3,60	27,18	5,00
Construcții tehnico-edilitare	-	-	-	-
Gospodărire comunala, cimitire	0,70	0,11	1,26	0,23
Destinație specială	-	-	-	-
Terenuri libere	-	-	-	-
Ape	1,94	0,30	1,94	0,36
Păduri	-	-	-	-
Terenuri neproductive	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	636,78	100	543,60	100

Satul Cheriu, aparținător comunei Oșorhei, este a doua localitate ca mărime din cadrul unității administrativ-teritoriale. Are o structură compactă, predominant rezidențială, cu activități agro-zootehnice specifice mediului rural și o rețea funcțională bine definită pentru dimensiunea sa.

BILANT TERITORIAL INTRAVILAN - CHERIU				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>
Locuințe și funcțiuni complementare	397,64	78,36	438,60	63,65
Unități industriale și depozite	0,33	0,06	115,30	16,73
Unități agro-zootehnice	-	-	-	-
Instituții și servicii de interes public	14,19	2,79	0,86	0,13
Căi de comunicație și transport	61,97	12,21	82,70	12,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție/turism	31,20	6,18	48,25	7,00
Construcții tehnico-edilitare	-	-	-	-
Gospodărire comunala, cimitire	1,66	0,32	2,98	0,43
Destinație specială	-	-	-	-
Terenuri libere	-	-	-	-
Ape	0,41	0,08	0,41	0,06
Păduri	-	-	-	-
Terenuri neproductive	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	507,42	100	689,10	100

Satul Felcheriu, aparținător comunei Oșorhei, este cel mai mic sat ca mărime din cadrul unității administrativ-teritoriale. Este o localitate cu specific rural, caracterizată printr-o structură compactă de locuire și o rețea de drumuri în dezvoltare, păstrând un caracter tradițional și o comunitate stabilă.

BILANT TERITORIAL INTRAVILAN - FELCHERIU				
ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPOS	
	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent % din total intravilan</i>
Locuințe și funcțiuni complementare	130,59	77,83	152,20	80,05
Unități industriale și depozite	-	-	-	-
Unități agro-zootehnice	-	-	-	-
Instituții și servicii de interes public	0,58	0,35	0,76	0,40
Căi de comunicație și transport	17,33	10,33	17,32	9,12
Spații verzi, sport, agrement, protecție/turism	17,37	10,00	17,92	9,43
Construcții tehnico-edilitare	-	-	-	-
Gospodărire comunală, cimitire	1,66	1,11	1,86	0,98
Destinație specială	-	-	-	-
Terenuri libere	-	-	-	-
Ape	0,04	0,02	0,04	0,02
Păduri	-	-	-	-
Terenuri neproductive	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	167,79	100	190,10	100

3.9. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

3.9.1. Zone afectate de cutremure

Având în vedere încadrarea comunei Oșorhei într-o zonă cu risc seismic mediu (categoria E, ag =

0,15 g), se impune aplicarea unor măsuri specifice pentru reducerea vulnerabilității fondului construit și limitarea efectelor potențiale ale mișcărilor seismice asupra comunității. Construcțiile noi vor respecta prevederile normativului P100-1/2013 privind proiectarea antiseismică, iar documentațiile tehnice vor include analiza seismică de amplasament și studii geotehnice detaliate, adaptate condițiilor locale de teren.

Pentru construcțiile existente, în special cele realizate anterior actualizării normelor de protecție seismică, se recomandă expertizarea structurală și, acolo unde este cazul, aplicarea unor soluții de consolidare. Prioritate vor avea clădirile cu funcțiuni publice – unități de învățământ, centre sociale, spații cu aglomerări de persoane – precum și locuințele aflate în zone cu soluri slab coezive sau instabilitate locală. În zonele de extindere propuse, este necesară impunerea unor reglementări clare privind regimul de înălțime și controlul coeficientului de utilizare a terenului, pentru evitarea concentrării de masă seismică și a supraîncărcării infrastructurii existente.

Măsurile structurale vor fi completate de intervenții non-structurale, cum ar fi desemnarea unor spații de evacuare temporară în caz de cutremur (curți ale școlilor, terenuri de sport, zone verzi centrale), campanii de informare și simulare pentru populație, precum și dotarea serviciilor locale de intervenție cu echipamente și planuri de reacție post-dezastru. Se recomandă menținerea acestor măsuri ca parte a unei strategii permanente de prevenire și reziliență la hazardul seismic.

3.9.2. Zone afectate de alunecări de teren

Deși nu s-au raportat evenimente majore recente, riscul local de alunecări de teren nu este nul, mai ales în contextul schimbărilor climatice, care aduc episoade de ploi torențiale ce pot destabiliza versanții.

Măsuri recomandate:

- monitorizarea permanentă a zonelor cu pantă și evidența zonelor instabile;
- interzicerea construirii în perimetrele cu risc potențial ridicat, conform reglementărilor de urbanism;
- împădurirea și menținerea vegetației pe versanți, pentru a reduce eroziunea;
- adoptarea unor soluții geotehnice adecvate (sprijiniri, drenaje) la construcții în zone cu pante;
- controlul scurgerilor pluviale și realizarea de șanțuri de gardă pentru protecția gospodăriilor.

Integrarea acestor măsuri în PUG și respectarea lor în fazele de autorizare a construcțiilor va contribui la reducerea vulnerabilității comunei la riscurile de instabilitate a terenurilor.

Pentru terenurile aflate în zonele cu risc natural identificat, planurile urbanistice detaliate (PUZ/PUD) vor include obligativitatea întocmirii de studii geotehnice specifice cu analiza stabilității versanților și măsuri de diminuare a presiunii hidraulice. Totodată, se va prevedea o zonă-tampon de protecție în jurul zonelor cu risc ridicat, în care se vor interzice excavațiile, terasamentele abrupte și intervențiile care pot dezechilibra pantele naturale.

Pe termen lung, este necesară realizarea unei baze de date locale privind dinamica acestor alunecări, coroborată cu observații de teren periodice și, eventual, cu modelări topografice în zonele cu risc activ. În paralel, se recomandă ca infrastructura nouă (drumuri, rețele tehnico-edilitare, platforme de dotări) să fie amplasată cu prioritate în zonele cu potențial scăzut de

instabilitate, unde riscurile pot fi controlate mai ușor și costurile de intervenție sunt reduse.

Măsurile propuse vizează nu doar protejarea construcțiilor și siguranța utilizatorilor, ci și conservarea valorii funcționale a terenurilor agricole și prevenirea degradării ecologice a peisajului rural.

3.10. Dezvoltarea echipării tehnico-edilitare

3.10.1. Gospodărirea apelor

Comuna Oșorhei este situată într-o zonă în care straturile permeabile alternante – formate din praf nisipos, nisipuri cu pietrișuri și bolovani – permit variații rapide ale nivelului apelor subterane, în funcție de regimul precipitațiilor.

Acvifere și ape subterane

Principalele sisteme acvifere din subsolul regiunii sunt localizate în:

- depozitele Holocene și Pleistocene, care conțin ape reci, la adâncimi mici și medii;
- depozitele Pannoniene, Cretacice inferioare și Triasice, care adăpostesc ape termale, valorificate în special în zona Felix–1 Mai și în Oradea.

La nivel local, comuna Oșorhei exploatează cu precădere apele subterane freatică și de adâncime medie, cantonate în depozitele aluvionare cuaternare ale Crișului Repede. Pânza freatică este prezentă la adâncimi reduse, în special în lunca și terasele râului. Apele de adâncime medie, situate în Pleistocenul superior, se găsesc până la 300–400 m.

Un statut aparte îl au apele termale din zona Felix–1 Mai și Oradea, aflate în continuarea structurală a zonei Oșorhei, unde sistemul acvifer intersectează complexul calcaro-dolomitic triassic și cretacic inferior, la adâncimi de 2000–3000 m, cu temperaturi de 67–91°C și debite între 200 și 1100 m³/zi.

Hidrografie

Din punct de vedere hidrografic, comuna Oșorhei face parte din bazinul Crișului Repede.

- Crișul Repede traversează zona sudică a comunei, reprezentând principalul curs de apă. Cu un bazin hidrografic de 2517 km² pe teritoriul României și o lungime de 150 km, Crișul Repede este al doilea ca importanță din bazinul Crișurilor.
- În dreptul comunei, râul prezintă terase și lunci aluvionare fertile, dar și potențial de inundații în perioade de topire bruscă a zăpezilor sau ploi abundente.
- Printre afluenții locali se numără pârâul Bonda, care se varsă în Crișul Repede în satul Fughiu.

Regimul hidrologic

- Regimul este pluvio-nival: debitele maxime se înregistrează primăvara (martie–mai), prin topirea zăpezilor suprapusă peste precipitații, și iarna (ianuarie–februarie), când încălziri bruște pot genera viituri.
- Volumul minim de scurgere este vara și începutul toamnei, când debitele pot scădea până la 7–14% din totalul anual.

- La stația hidrometrică Oradea (amonte de Oșorhei), debitul mediu multianual este de aproximativ 24,3 m³/s, cu maxime istorice de peste 500–800 m³/s și minime de sub 1 m³/s în anii secetoși.

Inundații și protecție

- Regiunea a fost supusă în trecut inundațiilor periodice, dar amenajările hidroenergetice de pe Crișul Repede (Tileagd, Lugaș) și de pe afluenți (barajele Drăgan și Valea Iadului) au redus considerabil riscul.
- Totuși, zonele de luncă din Oșorhei, Fughiu și Cheriu rămân vulnerabile la debite excepționale.

Corpurile de apă asociate

Conform Planului de Management Bazinal Crișuri, teritoriul comunei se suprapune cu următoarele corpuri de apă:

5. Crișul Repede – de la confluența Bonor până la frontieră (RW3.1.44_B7)
6. Acvifere freatice și de adâncime din Câmpia de Vest (ROCR01, ROCR07, ROCR08)

Comuna Oșorhei beneficiază de o resursă hidrografică și hidrogeologică diversă:

- Crișul Repede, care modelează relieful și asigură surse de apă de suprafață, dar și riscuri de inundații;
- acviferele cuaternare și panoniene, ce furnizează resurse de apă potabilă;
- continuitatea structurală spre zona Felix–1 Mai, cu potențial termal.

Această poziționare conferă comunei avantaje economice (agricultură, apă potabilă, posibile valorificări turistice), dar și obligații de protecție (gestionarea poluărilor difuze, prevenirea inundațiilor și protejarea resurselor subterane).

3.10.2. Alimentarea cu apă

La nivelul comunei Oșorhei, în anul 2020, rețeaua de distribuție a apei potabile însuma o lungime totală de 58,43 km. Evoluția gradului de racordare evidențiază o creștere de la 2.004 gospodării racordate în anul 2016 la 2.177 gospodării racordate în anul 2020.

Volumul de apă potabilă distribuit consumatorilor casnici în anul 2020 a fost de 185,79 m³, reprezentând o creștere de peste 115% comparativ cu anul 2016 (86 m³). Cantitatea totală de apă distribuită în comună a atins 381,44 m³, față de doar 100 m³ înregistrată în 2016, ceea ce confirmă o extindere a consumului și o eficientizare a rețelei.

3.10.3. Canalizarea

În intervalul 2012–2015, comuna Oșorhei a beneficiat de investiții majore privind infrastructura de apă și canalizare, prin proiectul „Extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și apă uzată în județul Bihor”, finanțat prin POS Mediu 2007–2013.

În cadrul acestui proiect au fost realizate 23 km de rețea de canalizare, prin care sunt asigurate serviciile de colectare și epurare a apelor uzate. În anul 2020, la sistemul de canalizare erau racordate 785 gospodării, contribuind la creșterea gradului de conformare cu normele de mediu și de sănătate publică.

3.10.4. Alimentarea cu energie electrică

Comuna Oșorhei este alimentată cu energie electrică prin stația de transformare Oradea Est, echipată cu 2 transformatoare de 16 MVA și tensiune nominală de 110/20 kV, amplasată pe axa Oradea–Aștileu. Linia de transport aferentă este construită pe stâlpi din beton și utilizează conductori din oțel-aluminiu cu secțiunea de 50 mm².

Rețeaua de distribuție locală este asigurată prin:

- 9 posturi de transformare,
- o linie de medie tensiune de 20 kV,
- rețele de joasă tensiune montate pe stâlpi de beton, echipate cu conductori din oțel-aluminiu cu secțiuni cuprinse între 16–50 mm².

Această configurație asigură stabilitatea alimentării cu energie electrică și permite acoperirea consumului în creștere, inclusiv pentru viitoarele extinderi ale zonei rezidențiale și pentru obiectivele economice din comună.

3.10.5. Alimentarea cu gaze naturale

În vederea accesării finanțării nerambursabile în vederea dezvoltării rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale în cadrul POIM 2014 – 2020, aprobat prin Decizia CE C(2020) 4680 / 07.07.2020, Axa Prioritară (AP) 8 Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific (OS) 8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine și concesionării serviciului de distribuție a gazelor naturale în com. Oșorhei, în condițiile cadrului general privind regimul juridic al contractelor de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale, procedurile pentru acordarea concesiunilor, conținutul-cadru al caietului de sarcini, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 209/03.04.2019 publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 284 din 15 aprilie 2019 sunt necesare avize de principiu prevazute de cadrul legal, drept pentru care s-a întocmit prezenta documentație.

Rețeaua de gaze la nivelul comunei are în componență:

- A. Rețea inteligentă de distribuție gaze naturale în regim de medie presiune în loc. Oșorhei, Fughiu, Alparea, Cheriu, Felcheriu, în lungime de cca. 54076 m, cuplată în SD Oradea, în: Punct cuplare PC1: coordonate Stereo 70: (619613.812; 272.966,860), situat pe str. Calea Clujului (drumul național DN1(E60) București – Oradea), în apropierea imobilului cu nr. 311 – pentru alimentarea loc. Oșorhei, Fughiu și Alparea;

Punct cuplare PC2: coordonate Stereo 70: (618731.442; 272.104,706), situat pe str. Ogorului, în apropierea imobilului cu nr. 3J – pentru alimentarea loc. Oșorhei, Fughiu și Alparea;

- B. Bransamente de gaze naturale și posturi de reglare măsurare a gazelor naturale echipate cu contoare inteligente pentru gestionarea și monitorizarea consumurilor de gaze naturale – 1427 buc.

3.10.6. Telefonie, internet

Infrastructura de telecomunicații din comuna Oșorhei oferă, în prezent, acoperire integrală pentru telefonie mobilă și acces la internet prin fibră optică și conexiuni mobile. Totuși, în unele zone, calitatea serviciilor poate fi afectată de densitatea rețelelor sau de lipsa investițiilor recente în echipamente și capacități de transmisie.

Pentru consolidarea conectivității digitale la nivel comunal, se recomandă extinderea rețelelor de fibră optică în zonele nou dezvoltate și în extremitățile localităților unde serviciile sunt slabe sau inegale. De asemenea, este oportună instalarea unor puncte de acces public la internet (ex. în zonele instituțiilor, spațiilor de agrement sau în apropierea căminelor culturale).

În perspectivă, comuna poate sprijini dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații prin colaborări cu operatorii existenți, facilitând amplasarea echipamentelor și accelerând tranziția digitală în educație, administrație și antreprenariat rural.

3.10.7. Alimentarea cu gaze și căldură

Comuna Oșorhei este în prezent în curs de racordare la rețeaua națională de gaze naturale, iar încălzirea locuințelor și a spațiilor publice se realizează în principal prin sobe/cazane individuale pe lemne, cărbune sau alți combustibili solizi. Această situație implică un consum energetic ineficient, emisii ridicate de poluanți și un nivel scăzut de confort termic, în special în clădirile socio- culturale.

Pentru diversificarea și modernizarea surselor de încălzire, se propune abordarea unei strategii multisursă, care să combine:

- **Finalizarea racordării la rețeaua de gaze naturale**, în funcție de fezabilitatea tehnico- economică și densitatea locuirii;
- **Sisteme individuale eficiente**, precum centrale pe peleți, pompe de căldură aer-apă sau sol-apă, mai ales în clădirile publice nou construite sau renovate;
- **Panouri solare pentru preîncălzire** și producerea apei calde menajere în locuințe și unități publice;
- **Stimularea izolării termice a clădirilor** pentru reducerea pierderilor energetice și scăderea costurilor de încălzire.

În paralel, este recomandată elaborarea unei **strategii locale pentru eficiență energetică și energie verde**, care să includă măsuri de audit energetic, identificarea consumatorilor vulnerabili și promovarea accesării de fonduri prin PNRR, AFM sau POR pentru modernizarea instalațiilor și echiparea spațiilor publice cu soluții sustenabile.

3.10.8. Gospodăria comunală

Serviciile de salubritate la nivelul comunei Oșorhei sunt organizate în conformitate cu prevederile Legii nr. 101/2006 privind serviciul de salubritate a localităților și sunt integrate în sistemul de management al deșeurilor gestionat la nivelul Zonei Metropolitane Oradea.

Colectarea deșeurilor menajere și asimilabile se realizează pe bază de contract, prin operatorul licențiat al zonei. Gospodăriile și agenții economici din comună dispun de recipiente individuale (pubele, europubele) pentru colectarea deșeurilor reziduale, iar ridicarea acestora se efectuează conform unui grafic săptămânal stabilit de operator.

Colectarea separată este implementată pentru următoarele fracții:

- deșeuri reciclabile (hârtie/carton, mase plastice, metal, sticlă), colectate atât din sistem „din poartă în poartă”, cât și prin punctele de colectare selectivă amplasate în comună;
- deșeuri biodegradabile, care sunt colectate separat și dirijate către instalații de compostare sau alte fluxuri de valorificare;
- deșeuri voluminoase, deșeuri din construcții și demolări, deșeuri periculoase din gospodării (vopsele, solvenți, uleiuri, echipamente electrice și electronice), gestionate prin Centrul cu Aport Voluntar (CAV) din Oșorhei, funcțional o zi pe săptămână, dotat cu containere specializate.

Transportul deșeurilor colectate se realizează către stațiile de transfer și instalațiile de tratare/valorificare finale prevăzute în cadrul Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor din județul Bihor.

Măsurile de igienizare și salubritate stradală:

- curățarea și întreținerea domeniului public (căi de acces, spații publice, rigole stradale);
- activități de dezapezire pe timp de iarnă și combatere a poleiului;
- cosirea periodică a vegetației spontane pe domeniul public;
- măsuri pentru menținerea curățeniei în zonele verzi și perimetrul instituțiilor publice.

Monitorizare și conformitate: Primăria Oșorhei, în colaborare cu operatorul de salubritate, asigură monitorizarea indicatorilor de performanță ai serviciului, urmărind creșterea gradului de colectare separată și reducerea cantității de deșeuri depozitate final. Totodată, la nivel local se desfășoară campanii de informare și educare a populației privind colectarea selectivă și reducerea deșeurilor.

Prin aceste măsuri, comuna Oșorhei asigură un nivel corespunzător de salubritate, contribuind la respectarea obiectivelor stabilite prin legislația națională și europeană în domeniul gestionării deșeurilor.

3.11. Protecția mediului

Protecția mediului în comuna Oșorhei este abordată transversal în cadrul documentației de urbanism, fiind corelată cu planificarea riscurilor naturale, gospodărirea durabilă a resurselor, echiparea tehnico-edilitară și adaptarea la schimbările climatice.

În toate intervențiile propuse – infrastructură, extinderea intravilanului, amplasarea noilor funcțiuni – se vor respecta cerințele legale privind protejarea calității factorilor de mediu (aer, apă, sol), prevenirea poluării, gestionarea responsabilă a deșeurilor și conservarea elementelor de biodiversitate.

Documentația urbanistică este corelată cu:

- **O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului**, republicată;
- **O.U.G. nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor**;
- **Pachetul European pentru Economia Circulară**;
- **Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) Bihor 2019–2025**;
- și prevederile **Green Deal și Fit for 55**, acolo unde este cazul.

Noile zone de dezvoltare vor include soluții pentru:

- extinderea infrastructurii edilitare în mod sustenabil;
- protejarea zonelor cu risc natural identificat;
- promovarea construcțiilor eficiente energetic și a energiilor regenerabile (ex. valorificarea resurselor geotermale existente);
- și amenajarea de **spații verzi funcționale și coridoare ecologice** în interiorul și la marginea localităților.

În zonele rurale cu potențial natural sau agricol, utilizările propuse vor ține cont de capacitatea de suport a mediului, iar pentru obiectivele cu potențial impact asupra sănătății publice sau resurselor naturale se va impune elaborarea de studii de specialitate și respectarea zonelor de protecție sanitară conform **O.M.S. 119/2014**.

Biodiversitate și spații verzi

Amplasamentul comunei este situat la aproximativ 0,78 km de aria naturală protejată situl Natura 2000 ROSPA 0103 Valea Alceului și uncluse suprafețe din aria naturală protejată situl Natura 2000 ROSAC0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede

Amenințări asupra biodiversității comunei OȘORHEI:

Introducerea speciilor invasive- sunt specii a căror introducere și/sau extindere poate reprezenta o amenințare la adresa diversității biologice sau poate avea alte consecințe neprevăzute. Presiunile asupra mediului, precum abandonarea terenurilor, extinderea intravilanului în zona de siprapunere cu ROSAC0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede, folosința intensivă a pășunilor, modificarea regimului perturbațiilor și degradarea crescândă a habitatelor sunt elemente care facilitează instalarea și răspândirea acestor specii. Principalele căi de transport a speciilor invazive sunt drumurile și căile ferate, iar dintre cele naturale zonele aluviale, deoarece aceste elemente geografice sunt lineare și sunt afectate de perturbații naturale (fluctuarea nivelului de apă) sau antropice (construcții, terenuri agricole, drumuri, depozite de gunoaie, etc.

- Poluarea și încărcarea cu nutrienți
- Schimbările climatice
- Modificarea habitatelor datorată unor activități nereglementate

Fragmentarea ecosistemelor- Fragmentarea habitatelor este cauzată de o întreagă serie de factori diferiți legați de schimbări în utilizarea terenurilor, printre care se numără extinderea urbană, infrastructurile de transport și intensificarea practicilor agricole sau silvice. Pierderea zonelor naturale are repercusiuni care se extind dincolo de dispariția speciilor rare.

Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale- Turismul necontrolat practicat intens creează impact negativ de intensitate prin deteriorarea și degradarea florei sălbatice, neliniștirea speciilor de animale, degradarea solurilor în pantă prin nerespectare traseelor marcate, precum și prin câmpări și focuri deschise în locuri nepermise, aruncarea de deșeuri menajere oriunde și oricum. Toate acestea au determinat o mare presiune asupra cadrului natural, ducând la degradarea acestuia, fiind necesară astfel implementarea conceptului de ecoturism, nu numai în ariile naturale protejate. Activitățile care au parcurs procedura de reglementare din punct de vedere al protecției mediului s-au supus măsurilor de protecție și conservare impuse, astfel încât impactul să fie diminuat. Extinderea intravilanului în interiorul ariilor naturale protejate sau în imediata vecinătate a acestora generează o presiune uriașă asupra ariilor naturale protejate

Exploatarea excesivă a resurselor naturale- Deteriorarea solurilor are loc prin eroziune, agricultură intensivă, acumularea de pesticide și îngrășăminte chimice. Supraexploatarea pășunilor duce la modificarea structurii covorului vegetal, la sărăcirea acestuia; în combinație cu seceta prelungită se ajunge la deșertificare. Dereglarea circuitului hidrologic apare prin despăduriri, construirea de canale de irigație, de drenare a excesului de apă, realizarea de baraje și lacuri de acumulare, lucrări de îndiguire, utilizarea menajeră și industrială a apei

Spații verzi

Spațiile verzi reprezintă suprafețe de teren cu vegetație în general amenajată, la care se asociază o serie de construcții specifice pentru satisfacerea funcțiilor sociale, culturale, estetice și igienico-sanitare. Natura urbană are ca scop ameliorarea peisagistică și este compusă din arbori, arbuști, pomi fructiferi și legume, în gospodăriile individuale.

Conform OUG nr. 114/2007 care modifică și completează OUG 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, articolul II aliniatul (1), **autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 mp/locuitor.**

Precizăm că, prin prevederile Legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, art. 3, spațiile verzi se compun din: spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii, spații verzi publice de folosință specializată: (i) grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement pentru animalele dresate în spectacolele de circ; (ii) cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire; (iii) baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță; spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive; spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă; culoare de protecție față de infrastructura tehnică; păduri de agrement; pepiniere și sere.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) apreciază că, pentru desfășurarea în condiții optime a activităților umane, ar fi necesari 50 mp zonă verde intravilană/locuitor și 300 mp zonă verde extravilană/locuitor.

Spațiile verzi în comuna OȘORHEI există prin plantațiile de aliniament de-a lungul străzilor principale sau din fața gospodăriilor, izolat de-a lungul Crișului Repede și a cursurilor de apă și alte câteva spații verzi.

Tabel – Necesari minimi de spații verzi publice cu acces nelimitat, după numărul populației pe localități (conf. Legea 24/2007 art. 10)

Cod SIRUTA	Comuna, Sat	Populația rezidențială (pers/localitate)	Spații verzi cu acces public nelimitat (20 mp/pers.)
30283	Oșorhei	4121	82.420 mp
30327	Fughiu	1398	27.960 mp
30292	Alparea	1426	28.520 mp
30309	Cheriu	1138	22.760
30318	Felcheriu	453	9.060 mp
30274	Total UAT Oșorhei	8536	170.720 mp

Zona de sport este reprezentată de terenurile de sport din Oșorhei și Alparea.

Suprafața totală a spațiilor verzi în comuna OȘORHEI este de cca 173.94 ha (conform Registrului spațiilor verzi). Raportat la numărul de locuitori (8536 locuitori la 1 ianuarie 2024) rezultă că este asigurată o suprafață minimă de spațiu verde de 20 mp/locuitor, fiind astfel îndeplinită cerința legală.

Concluzii și propuneri de măsuri referitoare la protecția biodiversității și a spațiilor verzi în comuna OȘORHEI

- Pe teritoriul UAT OȘORHEI există ariile naturale protejate ROSCI0008 Betfia - 8% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei, ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea – 3% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei, ROSCI0145 Pădurea de la Alparea – 6% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei;
- Pe teritoriul UAT OȘORHEI nu există alte categorii de arii naturale protejate
- Vulnerabilități potențiale asupra biodiversității din comuna OȘORHEI- Introducerea speciilor invazive, Poluarea și încărcarea cu nutrienți, Schimbările climatice, Modificarea habitatelor datorat unui turism dezorganizat, Fragmentarea ecosistemelor, Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale, Exploatarea excesivă a resurselor naturale
- Suprafața de spațiu verde la nivelul comunei OȘORHEI este de peste 26 mp/locuitor, fiind astfel îndeplinită cerința legală

- Se constată lipsa unor plantatii de protectie in jurul unitatilor economice poluante

Propuneri de măsuri:

- Întreținerea malurilor cursurilor de apă care tranzitează comuna.
- Amenajarea de perdele de protectie (minim 20% din suprafata terenului rezervat) pentru unitatile agricole, industriale/ depozitare).
- Plantarea de fâsii verzi de protectie de-a lungul cailor de circulatie (CF, DN, DJ, DC)- fără a periclita vizibilitatea la trafic
- Teritoriul împădurit amplasat în estul localitatii ca fi pastrat ca zona verde, de agrement .
- Identificarea de noi suprafete pentru spatii verzi astfel incat sa se pastreze indicatorul de xxx mp/locuitor, avand in vedere tendinta de crestere a populatiei comunei.
- la amenajarea spațiilor verzi din comună se vor utiliza specii adaptate condițiilor locale

Referitor la protectia ariilor naturale protejate ROSCI0008 Betfia - 8% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei, ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea – 3% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei, ROSCI0145 Pădurea de la Alparea – 6% din teritoriul administrativ al comunei Oșorhei vor de incluse in RLU din PUG masurile prevăzute în Planul de management al ariilor natural protejate.

Educația ecologică, responsabilizarea cetățenilor și implicarea comunității în procesul de protecție a mediului vor reprezenta piloni complementari ai dezvoltării durabile, alături de planificarea spațială propriu-zisă.

Reglementări urbanistice

Reglementările urbanistice pentru teritoriul administrativ al comunei Oșorhei sunt stabilite prin prezentul Plan Urbanistic General și se aplică unitar asupra întregului intravilan și extravilan, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, HG nr. 525/1996 privind aprobarea Regulamentului General de Urbanism (R.G.U.), cu modificările și completările ulterioare, precum și cu Regulamentul Local de Urbanism (RLU) elaborat. Aceste reglementări sunt corelate cu concluziile studiilor de fundamentare, Strategia de dezvoltare spațială și Planul de acțiune / programul de investiții publice.

Zonificarea funcțională a intravilanului este realizată prin delimitarea clară a zonelor de locuire, activități economice, dotări publice, circulații, spații verzi, zone agricole în intravilan, echipamente tehnico-edilitare și zone cu regim special. Pentru fiecare subzonă funcțională sunt stabiliți indicatorii urbanistici de bază (POT, CUT, regim de înălțime), utilizările admise și interzise, regimul juridic și tehnic al terenurilor, precum și condițiile de amplasare și retragere ale construcțiilor.

În extravilan, reglementările vizează în principal protejarea fondului agricol și silvic, delimitarea zonelor construibile pentru activități economice sau infrastructură edilitară, acolo unde este justificat, precum și păstrarea traseelor drumurilor agricole, tehnologice și a servituților funcționale. Orice construire în extravilan este permisă numai cu respectarea strictă a funcțiunii aprobate, a avizelor de specialitate și a limitărilor impuse prin legislația specifică (Legea nr. 18/1991, Legea nr. 50/1991, Legea nr. 289/2002).

Pentru fiecare localitate componentă a comunei (Oșorhei, Fughiu, Alparea, Cheri, Felcheriu), reglementările urbanistice sunt detaliate prin fișe de reglementare aferente unităților teritoriale de referință (UTR), care definesc perimetrele construibile, regimul de construire și normele de compatibilitate funcțională.

Zonele cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, risc seismic), precum și zonele supuse protecției sanitare sau de mediu, sunt tratate prin reglementări speciale, fiind stabilite interdicții, condiționări sau măsuri tehnice obligatorii, în conformitate cu NP 074/2014, O.M.S. nr. 119/2014 și legislația de mediu în vigoare.

Monumentele istorice, siturile arheologice, zonele protejate și zonele de protecție aferente acestora sunt identificate și delimitate în cadrul planșelor de reglementări urbanistice ale PUG și în Regulamentul Local de Urbanism. Pentru aceste zone se instituie reglementări speciale, având ca obiectiv protejarea valorilor arhitecturale, istorice și culturale și menținerea caracterului rural tradițional al localităților. Intervențiile asupra construcțiilor existente cu valoare istorică sau arhitecturală, precum și construcțiile noi amplasate în zonele de protecție, vor respecta caracterul arhitectural local, regimul de înălțime, proporțiile fațadelor și relația cu fondul construit existent. Orice documentație de urbanism sau proiect de construire care afectează monumente istorice sau zonele de protecție ale acestora va fi supus avizării Ministerului Culturii, prin Direcția Județeană pentru Cultură Bihor, conform legislației în vigoare.

De asemenea, prin reglementările urbanistice sunt stabilite cerințe privind:

- asigurarea accesibilității și a circulației în noile zone de locuire sau de dezvoltare economică;
- integrarea infrastructurii edilitare și a utilităților în noile zone construibile;
- protejarea valorilor naturale și culturale identificate (siturile arheologice, fondurile forestiere, zonele umede);
- menținerea coerenței peisagistice și funcționale a spațiului rural tradițional.

Reglementările urbanistice au caracter obligatoriu și stau la baza emiterii certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire. Aplicarea acestora este corelată cu planurile de dezvoltare locală, investițiile publice și direcțiile strategice stabilite prin documentele de amenajare a teritoriului la nivel județean și regional.

3.12. Obiective de utilitate publică

3.12.1. Proprietatea asupra terenurilor

Pe teritoriul intravilan al localităților comunei Oșorhei sunt identificate următoarele tipuri de proprietate asupra terenurilor:

- Terenuri aparținând domeniului public de interes național;
- Terenuri aparținând domeniului public de interes județean;
- Terenuri aparținând domeniului public de interes local, în administrarea Consiliului Local al comunei Oșorhei;
- Terenuri aparținând domeniului privat al statului;
- Terenuri în proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

Dreptul de proprietate publică este dreptul de proprietate care aparține exclusiv statului și unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor ce fac parte din domeniul public și al cărui regim juridic este de drept public, fiind inalienabil, imprescriptibil și insesizabil.

Proprietatea privată este dreptul titularului de a poseda, folosi și dispune de un bun în mod exclusiv, absolut și perpetuu, în limitele legii.

În teritoriul administrativ al comunei Oșorhei se identifică următoarele tipurile de proprietăți:

- **Terenuri aflate în domeniul public de interes național**, care includ:
 - Drumul Național DN1
 - Bogățiile minerale aflate în stare de zăcământ;
 - Spațiul aerian;
 - Apele de suprafață, cu albiile râului Oșorhei și afluenții săi;
 - Pădurile și terenurile destinate împăduririi, precum și terenurile neproductive incluse în amenajamente silvice, parte a fondului forestier național;
 - Rețelele de transport a energiei electrice (Linia de 400V - Transelectrica);
 - Spectrele de frecvență și rețelele de transport și distribuție de telecomunicații;
 - Sediul Poliției Oșorhei, aparținând Ministerului Afacerilor Interne.
- **Terenuri aflate în domeniul public de interes județean**
 - Drumul județean DJ767E
 - Rețelele de alimentare cu apă realizate în sistem zonal sau microzonal, precum și stațiile de tratare cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora;
 - Infrastructura electrică publică, inclusiv rețelele de distribuție și stațiile de transformare de interes județean, necesare pentru asigurarea unui serviciu public constant și sigur pentru locuitorii comunei.
- **Terenuri aflate în domeniul public de interes local**, în administrarea Consiliului Local al comunei Oșorhei, ce includ:
 - Drumuri comunale
 - Străzi în intravilanul localităților Oșorhei, Fughiu, Alparea, Cheriș și Felcheriu,
 - Terenurile pe care sunt amplasate obiectivele publice locale, cum ar fi: primăria, școlile, grădinițele, căminele culturale, dispensarele medicale, bisericile și cimitirele de interes local
 - Spațiile verzi și parcurile publice din intravilan
 - Gospodăria comunală și terenurile aferente acesteia
 - Alte terenuri de interes local pentru infrastructură și servicii publice (ex. terenuri pentru rețele de apă, canalizare, energie electrică și telecomunicații)
- **Terenuri aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice**
 - Locuințe și anexe gospodărești
 - Activități agricole și zootehnice
 - Activități economice (magazine, ateliere, service-uri auto, unități de producție, cariere de piatră în regim privat)
 - Activități comerciale și servicii
 - Activități conexe turismului local (pescuit, agrement)

Această structură a proprietății reflectă organizarea teritorială și funcțională a comunei Oșorhei, în concordanță cu nevoile și atribuțiile administrative, asigurând gestionarea eficientă a patrimoniului public și privat, precum și protecția intereselor comunității locale.

3.12.2. Obiective de utilitate publică

Conform Legii nr. 351/2001, satul Oșorhei, reședința comunei cu același nume, se încadrează la localități de rang IV. Conform anexei IV a Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național, Secțiunea a IV-a – Rețeaua de Localități, dotările minime obligatorii pentru o localitate de rang IV, ca și satul Oșorhei, necesare pentru deservirea întregii

unități administrativ-teritoriale, sunt:

- Sediul de primărie;
- Grădiniță, școală primară și gimnazială;
- Dispensar medical, farmacie sau punct farmaceutic;
- Poștă, servicii telefonice;
- Sediul de poliție;
- Cămin cultural cu bibliotecă;
- Magazin general și spații pentru servicii;
- Teren de sport amenajat;
- Parohie;
- Cimitir;
- Dispensar veterinar;
- Sediul al serviciului de pompieri;
- Puncte locale pentru depozitarea controlată a deșeurilor;
- Alimentație cu apă prin cișmele stradale.

Pentru satele componente cu rang V, precum Alparea, Felcheriu, Cheriu și Fughiu, dotările minime obligatorii pentru localitățile cu peste 200 de locuitori sunt:

- Școală primară;
- Punct sanitar;
- Magazin pentru comerț alimentar și nealimentar.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, sunt considerate lucrări de utilitate publică, aplicabile și teritoriului administrativ al comunei Oșorhei, următoarele intervenții:

- Construcția, modernizarea și reabilitarea drumurilor de interes județean și local, precum și a infrastructurii rutiere aferente, inclusiv amenajarea traseelor de legătură, a intersecțiilor și a zonelor de acces;
- Lucrări de gospodărire a apelor, incluzând construcții hidrotehnice, baraje, diguri, canale de desecare, stații de pompare și lucrări de regularizare și consolidare a albiilor, aplicabile inclusiv văilor Oșorhei, Felcheriu și Râtului;
- Extinderea și modernizarea rețelelor de utilități, precum rețeaua electrică, de gaze naturale, alimentație cu apă, canalizare și telecomunicații, în vederea susținerii dezvoltării infrastructurii edilitare și îmbunătățirii calității vieții în comună;
- Implementarea sistemului de perdele forestiere de protecție și împădurirea terenurilor degradate, ca măsură complementară de adaptare la schimbările climatice și reducere a riscurilor naturale.

În funcție de nivelul de interes, expropriatorii pot fi: statul român pentru obiectivele de interes național, județul Bihor pentru cele de interes județean, respectiv Consiliul Local al comunei Oșorhei pentru obiectivele de interes local.

Obiectivele de utilitate publică propuse pentru implementare pe durata de valabilitate a prezentului Plan Urbanistic General se împart în două categorii principale:

- obiective finanțate din fonduri publice, provenite din bugetul local, județean sau fonduri europene nerambursabile;
- obiective realizate prin parteneriate public-private sau inițiativă privată, dar cu rol

de interes public.

În interiorul intravilanului comunei Oșorhei, obiectivele de utilitate publică care presupun reorganizarea proprietăților și necesită reglementare urbanistică sunt:

- modernizarea căilor de circulație rutieră, pentru optimizarea mobilității și creșterea accesibilității locale și intercomunale;
- extinderea și eficientizarea rețelelor tehnico-edilitare, cu accent pe serviciile de alimentare cu apă potabilă, canalizare menajeră, electricitate și comunicații electronice, contribuind la atingerea standardelor minime de echipare și la dezvoltarea durabilă a comunei.

3.13. Direcții de dezvoltare de la nivel suprateritorial

a) Direcții de dezvoltare rezultate din cadrul strategic european

La nivel european, strategia comunei Oșorhei se aliniază în principal cu **Politica de Coeziune 2021–2027, Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, Agenda Teritorială 2030, Pactul Ecologic European și Agenda Urbană pentru UE**, care promovează:

- dezvoltarea echilibrată și policentrică a teritoriilor, cu accent pe reducerea disparităților dintre mediul urban și cel rural;
- creșterea rezilienței comunităților locale în fața schimbărilor climatice și a riscurilor naturale;
- tranziția către o economie verde, circulară și eficientă din punct de vedere energetic;
- îmbunătățirea conectivității fizice și digitale și promovarea mobilității durabile;
- consolidarea coeziunii sociale, incluziunii și accesului echitabil la servicii publice;
- valorificarea patrimoniului cultural și natural și dezvoltarea turismului durabil.

Aceste orientări sunt reflectate în strategia locală prin promovarea unei dezvoltări integrate a localităților, limitarea extinderilor necontrolate ale intravilanului, protejarea resurselor naturale și susținerea investițiilor în infrastructură, servicii publice și economie locală.

b) Direcții de dezvoltare din cadrul strategic național

La nivel național, strategia comunei Oșorhei este corelată cu **Acordul de Parteneriat al României 2021–2027**, cu programele operaționale sectoriale și cu documentele strategice naționale relevante, care vizează:

- modernizarea infrastructurii de transport și creșterea accesibilității teritoriale;
- extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare (apă, canalizare, gestionarea deșeurilor);
- creșterea eficienței energetice a clădirilor și utilizarea surselor regenerabile de energie;
- digitalizarea administrației publice și a serviciilor pentru populație;
- dezvoltarea serviciilor de educație, sănătate și incluziune socială;
- sprijinirea dezvoltării economiei rurale și a activităților non-agricole.

În acest context, direcțiile strategice locale urmăresc realizarea investițiilor de bază în infrastructură, crearea condițiilor necesare pentru atragerea de finanțări nerambursabile și susținerea inițiativelor locale de dezvoltare economică și socială.

c) Direcții de dezvoltare din cadrul strategic regional (Regiunea Nord-Vest)

Strategia de dezvoltare spațială a comunei Oșorhei se integrează în viziunea și obiectivele **Planului de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021–2027**, care promovează o dezvoltare

regională echilibrată, competitivă și durabilă. Direcțiile relevante pentru nivelul local includ:

- dezvoltarea economiei rurale și valorificarea potențialului agro-alimentar și turistic;
- îmbunătățirea accesibilității și conectivității prin modernizarea infrastructurii locale;
- creșterea calității vieții în mediul rural prin investiții în infrastructura de bază și dotări publice;
- protecția mediului, managementul durabil al resurselor naturale și adaptarea la schimbările climatice;
- susținerea inițiativelor de specializare inteligentă și a cooperării intercomunitare. Strategia locală transpune aceste orientări printr-o abordare etapizată a dezvoltării, care prioritizează infrastructura și serviciile publice, protejează cadrul natural și susține diversificarea funcțională a teritoriului comunei.

d) Integrarea direcțiilor suprateritoriale în documentația de urbanism

Direcțiile de dezvoltare stabilite la nivel suprateritorial sunt integrate în Planul Urbanistic General al comunei Oșorhei prin:

- reglementări clare privind utilizarea terenurilor și controlul dezvoltării spațiului construit;
- corelarea zonificării funcționale cu infrastructura existentă și propusă;
- identificarea amplasamentelor pentru dotări publice și investiții de interes comunitar;
- introducerea măsurilor de protecție a mediului și de reducere a riscurilor naturale;
- asigurarea compatibilității dezvoltării locale cu strategiile și programele de finanțare europene, naționale și regionale.

3.14. Strategia de dezvoltare spațială a comunei Oșorhei

Viziunea de dezvoltare spațială urmărește configurarea unui ansamblu rural coerent și competitiv, cu localități funcționale integrate, infrastructură modernizată și un spațiu construit controlat prin reguli clare, astfel încât creșterea calității vieții să fie dublată de protecția resurselor și de valorificarea potențialului economic și turistic. Dezvoltarea este tratată ca proces etapizat, bazat pe prioritizarea investițiilor publice și corelarea lor cu evoluția fondului construit, astfel încât extinderile și noile funcțiuni să fie susținute de acces și utilități adecvate și să reducă disfuncționalitățile dintre localități.

În acest cadru, direcțiile esențiale sunt: consolidarea accesibilității (modernizarea rețelei de drumuri și organizarea circulațiilor, inclusiv măsuri pentru pietoni și mobilitate nemotorizată), creșterea gradului de echipare tehnico-edilitară (apă, canalizare, gaze, iluminat și gospodărire comunală), îmbunătățirea dotărilor și serviciilor publice (educație, sănătate, servicii sociale), protecția mediului și creșterea rezilienței (deșeuri, eficiență energetică, surse regenerabile și integrarea riscurilor în reglementări), precum și consolidarea identității locale prin intervenții asupra infrastructurii culturale și patrimoniului, completate de amenajări pentru sport, agrement și timp liber. Implementarea acestor direcții este susținută prin transpunerea lor în PUG – zonificare, compatibilități, indicatori, profile stradale, coridoare de utilități, amplasamente pentru dotări și condiționări de mediu/risc – astfel încât proiectele să aibă un cadru clar de amplasare și realizare.

Strategia operaționalizează viziunea printr-un portofoliu de proiecte prioritare și proiecte aflate în

derulare/finalizate (infrastructură rutieră și de exploatare, utilități, mobilitate nemotorizată, dotări comunitare, mediu/energie, cultură/patrimoniu, siguranță publică), precum și printr-o planificare temporală care pune întâi accent pe finalizarea investițiilor curente și pe intervențiile „de bază” (infrastructură și utilități), continuă cu proiectele structurale care condiționează dezvoltarea și programează pe termen lung investițiile complexe de diversificare funcțională (agrement, turism, patrimoniu).

Detalierea viziunii, a obiectivelor, a direcțiilor de dezvoltare și a portofoliului de proiecte este prezentată în **Volumul III – Strategia de dezvoltare spațială a comunei Oșorhei**, document care fundamentează și completează prevederile sintetizate în prezentul memoriu.

3.15. Politici și programe de investiții publice necesare pentru implementare

Comuna Oșorhei își va continua dezvoltarea în principal pe baza activităților agricole, completate de diversificarea treptată în servicii, industrie nepoluantă, turism rural și mici activități neagricole. Economia locală va avea ca fundament activitățile agricole, completate într-o măsură mai redusă de activități neagricole și servicii. Realizarea obiectivelor propuse prin programul propriu al Consiliului Local va trebui susținută atât din bugetul local, cât și din bugetul de stat și prin atragerea de finanțări nerambursabile din fonduri europene și alte surse externe, prin intermediul următoarelor politici, programe și instrumente:

- **Agenda strategică a UE 2024–2029** – democrație și stat de drept, siguranță și reziliență, economie competitivă, tranziție verde și digitală, care justifică proiecte locale de conectivitate, servicii publice, eficiență energetică și adaptare la schimbări climatice;
- **SNDDR 2030 & Planul Național de Acțiune** – cadru național pentru dezvoltare durabilă (economică, socială, de mediu), cu finanțare din PNRR, Cadrul Financiar 2021–2027 și alte fonduri externe;
- **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)** – reforme și investiții majore în infrastructură (apă–canal, protecția împotriva inundațiilor, cadastrul apelor), digitalizare, mediu, educație și sănătate;
- **Planul Național Strategic (PNS) 2023–2027** – sprijin pentru agricultură și dezvoltare rurală: investiții în ferme, procesare, digitalizare, mediu și climă, tineri fermieri și diversificarea economiei rurale;
- **Politica de Coeziune 2021–2027 / Acordul de Parteneriat** – cadrul pentru programele regionale și tematice (FEDR, FSE+, FC) din care se finanțează infrastructură, servicii publice, mediu, eficiență energetică și digitalizare;
- **Programul Regional Nord–Vest** – finanțări pentru specializare inteligentă, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, infrastructură verde și rutieră, educație, regenerare urbană și rurală, turism și patrimoniu cultural;
- **Programul Dezvoltare Durabilă (PDD)** – program național pentru apă–apă uzată, deșeuri, economie circulară, biodiversitate, calitatea aerului și adaptare la schimbări climatice;
- **Programul Educație și Ocupare (PEO)** – măsuri „soft” în domeniul educației, formării profesionale, ocupării, antreprenoriatului și economiei sociale, complementare investițiilor în infrastructură;
- **Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS)** – servicii și infrastructuri sociale, intervenții în comunități vulnerabile, reducerea sărăciei și a excluziunii sociale;
- **Programul Sănătate** – investiții și dotări pentru infrastructura medicală, cu impact asupra accesului și calității serviciilor de sănătate;

- **PoCIDIF** – finanțări pentru digitalizare, cercetare–inovare, tehnologii avansate și soluții „smart” pentru administrație și economie;
- **Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”** – investiții în drumuri locale/județene, rețele de apă–canal și gaze naturale, infrastructura de bază la nivel comunal;
- **Compania Națională de Investiții (CNI)** – construcția și modernizarea de săli de sport, cămine culturale, unități sanitare, drumuri locale, reabilitări termice etc.;
- **Administrația Fondului pentru Mediu (AFM)** – programe pentru mediu și eficiență energetică (iluminat public LED, clădiri eficiente, alte măsuri punctuale);
- **Fondul pentru Modernizare (FM)** – proiecte de energie regenerabilă, autoconsum și modernizare energetică, cu impact asupra emisiilor și costurilor;
- **Institutul Național al Patrimoniului – Timbrul Monumentelor Istorice (TMI)** – finanțări pentru documentații și intervenții la monumente istorice și punerea lor în valoare;
- **Administrația Fondului Cultural Național (AFCN)** – proiecte și programe culturale, educație culturală și valorizarea patrimoniului, ca componentă „soft” a investițiilor culturale.

3.15.1. Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare. Direcții de acțiune.

LISTA PROIECTELOR PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2021 - 2027

DOMENIU	DENUMIRE PROIECT	ACTIVITĂȚI/OBIECTIVE	SURSA DE FINANȚARE	BUGET ESTIMAT (MII LEI)
INFRASTRUCTURĂ	1. ÎNFIINȚAREA REȚELELOR INTELIGENTE DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE ÎN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare_Îmbunătățirea condițiilor de trai ale locuitorilor comunei Oșorhei și facilitarea desfășurării activităților economice prin furnizarea gazelor naturale	POIM 2014 – 2020, AP 8 Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale	32,112
	2. EXTINDERE SISTEM DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE MENAJERĂ ÎN LOCALITĂȚILE DIN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare_Extinderea și modernizarea infrastructurii de furnizare a apei potabile și a rețelei de canalizare	Fondul de Mediu; Buget local	38,400
	3. MODERNIZAREA STRĂZILOR DIN COMUNA OȘORHEI	Creșterea standardului de viață și stimularea dezvoltării economico-sociale ca urmare a extinderii și modernizării infrastructurii rutiere	FEADR; Buget local	10,000
	4. REALIZAREA DE LOCURI DE PARCARE	Extinderea și modernizarea infrastructurii rutiere	Buget local	1,000

	5. ÎNFIINȚARE PARC INDUSTRIAL ÎN OȘORHEI	Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri	POR; Buget local	9,600
	6. CENTRU PENTRU COLECTAREA SELECTIVĂ A DEȘEURILOR	Dezvoltarea serviciului de salubritate și de gestionare a deșeurilor.	POIM; Buget local	10,000
	7. AMENAJAREA DE PISTE PENTRU BICICLIȘTI (ORADEA – OȘORHEI, ORADEA – CHERIU, OȘORHEI – FUGHIU, ALPAREA – FELCHERIU)	Încurajarea utilizării bicicletei	Buget local	2,000

	8. REALIZAREA CADASTRĂRII TERITORIULUI COMUNEI OȘORHEI	Înregistrarea imobilelor proprietatea UAT în sistemul integrat de cadastru și carte funciară	Buget local	500
	9. AMENAJARE ZONĂ DE AGREMENT	Îmbunătățirea calității vieții	FEADR; Buget local	1,000
	10. ÎNFIINȚARE PIAȚĂ AGROALIMENTARĂ	Suținerea producătorilor locali în vederea fructificării resurselor existente	Buget local	3,500
	11. DIGITALIZAREA SERVICIILOR PUBLICE LOCALE ALE UAT COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Cresterea gradului de digitalizare a serviciilor publice. Fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor.	POR Nord-Vest 2021-2027 Buget local	1.900
	12. BAZA ECVESTRĂ SPORTIVĂ ȘI TURISTICĂ	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive	FEDR	5.000
SERVICII PUBLICE	1. CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Trecerea la un sistem de iluminat bazat pe tehnologia LED / Creșterea siguranței cetățenilor ca urmare a modernizării și extinderii iluminatului stradal	Fondul de Mediu; Buget local	936

	2. CONSTRUIRE CAPELĂ MORTUARĂ ȘI ÎMPREJMUIRE TEREN ÎN LOCALITATEA CHERIU	Dezvoltarea infrastructurii specifice pentru serviciile publice / Construirea unei capele dotate cu frigider pentru asigurarea serviciilor funerare	Buget local	617
	3. CONSTRUIRE CAPELA MORTUARĂ ȘI ÎMPREJMUIRE TEREN ÎN LOCALITATEA FELCHERIU	Dezvoltarea infrastructurii specifice pentru serviciile publice / Construirea unei capele dotate cu frigider pentru asigurarea serviciilor funerare	Buget local	500

	4. STAȚII REÎNCĂRCARE PENTRU VEHICULE ELECTRICE ÎN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin stimularea utilizării vehiculelor electrice	AFM Buget local	1.709
EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	1. CONSTRUIRE CREȘĂ ÎN LOCALITATEA OȘORHEI	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație prin dezvoltarea infrastructurii	POR 2021 - 2027	960
	2. CONSTRUIRE CANTINĂ PENTRU ELEVI	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație prin dezvoltarea infrastructurii	Buget local	600
	3. ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU AFTER-SCHOOL	Sprijinirea accesului la educație a grupurilor vulnerabile. Înființarea unui centru After School la nivel local, care va duce la reducerea ratei abandonului școlar în cadrul unităților educaționale din comună și creșterea performanțelor școlare a elevilor cu părinți plecați la muncă în străinătate.	Programul Național de Dezvoltare Rurală; Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria România; Buget local	480

4. ASIGURAREA ACCESULUI ELEVILOR LA PROCESUL DE INVATARE IN MEDIUL ON-LINE IN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a actului educațional prin îmbunătățirea dotărilor din structurile de învățământ	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, AP 2 Tehnologia informației și comunicațiilor-TIC	700
5. CRESTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ÎN UNITĂȚILE DE INVATAMANT DIN COMUNA OȘORHEI, JUDEȚUL BIHOR	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlare de la nivel local/ Modernizarea clădirilor cu destinație de unități de învățământ pentru creșterea eficienței energetice a acestora	Fondul de Mediu; Bugetul local	936
6. CONSTRUIRE TRIBUNĂ LA STADIONUL DIN ALPAREA	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive	Buget local	532
7. CONSTRUIREA, AMENAJAREA ȘI DOTAREA UNEI SĂLI DE SPORT	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive și educaționale pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene	PNDR; Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria România; Buget local	4.800

Sursa: Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Oșorhei – perioada 2021-2027

Pentru proiectele de dezvoltare și restructurare enumerate mai sus au fost elaborate fișe de proiect, care detaliază obiectivele, amplasamentele, etapele de implementare, sursele potențiale de finanțare și rezultatele așteptate. Aceste fișe de proiect sunt prezentate în **Volumul III – Strategia de dezvoltare spațială a comunei Oșorhei**, document care fundamentează și completează lista proiectelor incluse în prezentul memoriu.

3.15.2. Planul de acțiune pentru implementarea planului

Etapa 1- Stabilirea Obiectivelor

În etapa de stabilire a obiectivelor, planul de acțiune pornește de la cadrul deja asumat la nivel local, structurat pe domenii prioritare, astfel încât toate proiectele și intervențiile propuse să fie încadrate unitar, să poată fi urmărite prin indicatori și să se poată implementa etapizat, fără suprapuneri sau contradicții între investiții. Obiectivele urmăresc, în primul rând, creșterea funcționalității teritoriale a comunei prin îmbunătățirea mobilității persoanelor și a fluxurilor de mărfuri, reducerea disparităților între sate și facilitarea accesului la servicii, completate de susținerea mobilității nemotorizate ca element de calitate urbană rurală și ca măsură de reducere a emisiilor asociate transportului. În paralel, dezvoltarea este condiționată de creșterea nivelului de echipare tehnico-edilitară și de modernizarea infrastructurii publice, astfel încât extinderile și funcțiunile noi să se bazeze pe utilități și servicii adecvate, iar investițiile să conducă la un standard de trai comparabil cu cel al zonelor urbane apropiate.

Pe componenta umană, obiectivele urmăresc consolidarea serviciilor publice esențiale: creșterea calității educației și a nivelului de instruire/calificare ca premisă pentru ocupare și venituri mai bune, asigurarea accesului la servicii medicale la standarde ridicate pentru îmbunătățirea stării de sănătate și a speranței de viață sănătoasă, precum și furnizarea de servicii sociale diversificate și adaptate nevoilor reale, pentru reducerea sărăciei și a marginalizării. În același timp, dezvoltarea rurală este abordată integrat, prin creșterea competitivității agriculturii și diversificarea economiei locale, astfel încât comuna să își valorifice resursele, să atragă investiții și să genereze locuri de muncă mai bine plătite, reducând presiunea migrației și vulnerabilitățile demografice.

Dimensiunea de mediu și reziliență urmărește creșterea calității vieții prin acces la apă potabilă de calitate, reducerea deversărilor de ape uzate neepurate, management integrat al deșeurilor, diminuarea riscurilor naturale și antropice și consolidarea capacității de intervenție în situații de urgență, precum și reducerea risipei de energie și trecerea graduală către utilizarea surselor regenerabile. Complementar, obiectivele includ componenta culturală și de coeziune comunitară, prin creșterea accesului populației la infrastructură culturală și la activități pentru toate vârstele, încurajarea sportului (de performanță și de masă) și diversificarea oportunităților de agrement, ca factori de atractivitate locală și de sănătate publică. Toate aceste direcții sunt susținute prin întărirea capacității administrative – dezvoltarea resurselor umane, digitalizarea, aplicarea standardelor de calitate și integritate și consolidarea capacității de planificare strategică și teritorială – pentru ca obiectivele să fie transformate în proiecte implementabile, cu surse de finanțare identificate, documentații pregătite și rezultate măsurabile la nivelul întregii comune.

Etapa 2 – Analiza Contextului

În această etapă, se va studia așezarea geografică și analiza contextului comunei Oșorhei, precum și analiza contextului socio-economic.

Etapa 3 – Stabilirea priorităților

Stabilirea priorităților în planul de acțiune are rolul de a ordona proiectele și măsurile astfel încât implementarea să fie realistă, etapizată și corelată cu capacitatea administrativă, sursele de finanțare și condiționările tehnice. Prioritizarea se realizează prin raportare la impactul direct asupra calității vieții și funcționării teritoriului, la gradul de urgență (remediarea disfuncționalităților majore), la dependențele dintre investiții (proiecte „precondiție” pentru altele), la maturitatea proiectelor (documentații/avize existente) și la posibilitatea de finanțare în perioada 2021–2027.

În acest cadru, se conturează o ierarhie logică a intervențiilor:

- **prioritate ridicată** pentru investițiile de bază care condiționează dezvoltarea: infrastructura de circulații și acces (drumuri, străzi, drumuri de exploatare), utilitățile publice și echiparea edilitară (apă–canal, gaze, iluminat, gospodărire comunală), precum și proiectele de mediu cu efect imediat asupra sănătății publice (deșeuri, gunoi de grajd, centre de colectare);
- **prioritate medie** pentru proiectele care cresc calitatea serviciilor și reduc vulnerabilitățile: investiții în sănătate și social (dispensar, servicii/centre pentru vârstnici și grupuri vulnerabile, locuințe sociale) și intervenții în educație/dotări, în funcție de stadiul de pregătire și de disponibilitatea finanțării;
- **prioritate complementară** pentru proiectele de atractivitate și diversificare funcțională: agrement, sport, turism, patrimoniu și evenimente culturale, care devin eficiente mai ales după îmbunătățirea accesului și a utilităților;
- **prioritate transversală** pentru măsurile de capacitate administrativă și digitalizare (formare profesională, „comună smart”, supraveghere video), care sprijină implementarea tuturor celorlalte proiecte și pot fi derulate în paralel, în funcție de resurse.

Prin această etapă se asigură că investițiile sunt programate într-o succesiune coerentă: întâi se rezolvă infrastructura și utilitățile care „susțin” dezvoltarea, apoi se consolidează serviciile publice și componenta socială, iar ulterior se dezvoltă proiectele de agrement, turism și patrimoniu, toate fiind susținute de îmbunătățirea capacității administrative și a instrumentelor de management local.

Etapa 4 – Elaborarea planurilor de acțiune

Proiectele incluse în Planul de acțiune pentru implementare vizează, în mod integrat, echiparea zonelor neechipate și a zonelor de extindere a intravilanului cu infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și dotări publice, fiind corelate cu reglementările urbanistice ale PUG. Extinderile de rețele și modernizările propuse sunt diferențiate pe fiecare localitate componentă a comunei Oșorhei, astfel încât introducerea terenurilor în intravilan să se realizeze etapizat, condiționat de asigurarea accesului rutier și a utilităților publice (apă, canalizare, gaze, iluminat public).

La nivelul întregului Plan de acțiune, fiecare obiectiv este descompus în măsuri și acțiuni concrete, iar proiectele din portofoliul de investiții publice sunt programate pe o succesiune logică (pregătire–finanțare–execuție–punere în funcțiune–operare), astfel încât implementarea să fie coordonată și verificabilă.

Planurile de acțiune se elaborează după o structură comună, aplicată pentru fiecare proiect/pachet de proiecte:

- **definirea exactă a intervenției** (scop, amplasament, beneficiari direcți, rezultate așteptate);
- **încadrarea în reglementările urbanistice** (necesar de rezervări de teren/coridoare, compatibilități funcționale, condiții și restricții, avize specifice);
- **stabilirea etapelor de pregătire**: clarificarea regimului juridic al terenurilor (identificare, intabulare/CF, drept de administrare), elaborarea documentațiilor tehnico- economice (temă, studii, SF/DALI/PT), obținerea avizelor/acordurilor;
- **planificarea implementării**: proceduri de achiziție, contractare, execuție, recepție, punere în funcțiune;
- **asigurarea finanțării** (surse potențiale, contribuție locală, eligibilitate, calendar de apeluri);
- **organizarea operării și mentenanței** (responsabil, costuri anuale, modul de administrare);
- **indicatori și monitorizare** (termene, progres fizic și financiar, rezultate măsurabile). Pentru eficiență, acțiunile se grupează în planuri tematice, care pot rula în paralel, dar sunt corelate prin dependențe:
 1. **Plan de acțiune pentru infrastructură și mobilitate** – drumuri/străzi, circulații pietonale, mobilitate nemotorizată, siguranță rutieră;
 2. **Plan de acțiune pentru utilități și echipare edilitară** – apă/canal, gaze, iluminat, gospodărire comunală;
 3. **Plan de acțiune pentru servicii publice și coeziune socială** – educație, sănătate, social, locuire;
 4. **Plan de acțiune pentru mediu și energie** – deșeuri, gunoi de grajd, eficiență energetică, surse regenerabile;
 5. **Plan de acțiune pentru cultură, patrimoniu și agrement** – cămine culturale, biserici/monumente, sport, agrement, turism;
 6. **Plan de acțiune pentru capacitate administrativă și digitalizare** – resurse umane, procese, „comună smart”, supraveghere video.

Rezultatul etapei este un set de planuri de acțiune care permit urmărirea implementării pe termen scurt, mediu și lung, printr-un calendar realist și printr-o repartizare clară a responsabilităților între administrația locală, parteneri instituționali și operatori, astfel încât proiectele să fie pregătite din timp, finanțate și implementate fără blocaje.

Etapa 5 – Alocarea resurselor

Alocarea resurselor se face prin asocierea proiectelor din portofoliu cu o **sursă principală de finanțare** și, unde este necesar, cu **surse alternative/complementare**, completate de **bugetul local** pentru documentații (SF/DALI/PT), avize, intabulări, cofinanțări, cheltuieli neeligibile și costuri de operare/mentenanță.

Infrastructură și mobilitate

- **Sursă principală**: Programul național „Anghel Saligny” (drumuri comunale/sătești, străzi).

- **Complementar:** Planul Strategic PAC (pentru drumuri de exploatare/acces agricol), PNRR (pentru trasee pietonale și piste pentru biciclete – unde există apel), Programul Regional Nord-Vest (dacă există apel relevant).

- **Buget local:** proiectare, semnalizare, lucrări conexe și întreținere.

Utilități și servicii edilitare

- **Gaze naturale:** „Anghel Saligny” (principal) + buget local (avize, cofinanțare, neeligibile).

- **Apă și canalizare:** Programul Dezvoltare Durabilă / PNRR (în funcție de eligibilitate și apeluri) + alternativ „Anghel Saligny”; buget local pentru bransamente, refaceri și lucrări conexe.

Mediu și energie

- **Deșuri (centru de colectare / infrastructură de colectare):** Programul Dezvoltare Durabilă (principal) + buget local (teren, acces, operare).

- **Gunoși de grajd / valorificare:** PNRR și/sau Programul Dezvoltare Durabilă (în funcție de schema aplicabilă).

- **Iluminat public eficient:** Administrația Fondului pentru Mediu (principal) + buget local (mentenanță).

- **Energie regenerabilă (fotovoltaic / soluții alternative) și sisteme pentru clădiri publice:** Fondul pentru Modernizare (principal) + Administrația Fondului pentru Mediu / Programul Regional Nord-Vest (complementar, dacă există apel).

- **Eficiență energetică la clădiri publice:** PNRR / Programul Regional Nord-Vest / Administrația Fondului pentru Mediu (în funcție de apel).

Educație

- **Sursă principală:** Programul Regional Nord-Vest (investiții/dotări, unde se încadrează).

- **Complementar:** Programul Educație și Ocupare (componentă „soft” – sprijin educațional/competențe).

- **Buget local:** completări și mentenanță.

Sănătate

- **Sursă principală:** Programul Sănătate (în funcție de eligibilitatea apelului pentru tipul de investiție).

- **Alternativ:** Compania Națională de Investiții (unde se încadrează) + buget local (dotări/functionare).

Social

- **Sursă principală:** Programul Incluziune și Demnitate Socială (servicii și infrastructură socială).

- **Buget local:** cofinanțare și costuri de funcționare (personal, utilități, întreținere).

Cultură, patrimoniu, sport, agrement și turism

- **Sport:** Compania Națională de Investiții (principal) + buget local.

- **Cămine culturale și infrastructură culturală:** Compania Națională de Investiții și/sau Programul Regional Nord-Vest (unde există apel) + buget local.

- **Monumente istorice și punere în valoare:** Institutul Național al Patrimoniului (Timbrul Monumentelor Istorice) și/sau Programul Regional Nord-Vest; Administrația Fondului Cultural

Național pentru componenta de programe/evenimente/promovare.

- **Agrement/turism și spații de recreere:** Programul Regional Nord-Vest (unde se încadrează) + buget local.

Capacitate administrativă, digitalizare și siguranță

- **Digitalizare / soluții de tip „comună smart”:** Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare și/sau Programul Regional Nord-Vest (în funcție de apel).
- **Dotări cu utilaje și echipamente pentru servicii publice:** buget local și/sau programe naționale (după eligibilitate).
- **Supraveghere video pentru siguranță publică:** buget local (cu posibilitatea de completare din apeluri dedicate, dacă apar).

Etapa 6 – Planificare temporală

Etapa 6 stabilește programarea în timp a portofoliului de proiecte, prin încadrarea intervențiilor pe termen scurt, mediu și lung, astfel încât implementarea să fie coerentă și realistă în raport cu capacitatea administrativă, maturitatea documentațiilor și calendarul surselor de finanțare. Planificarea temporală urmărește o succesiune logică a investițiilor: se finalizează cu prioritate proiectele aflate în derulare și se lansează intervențiile cu impact imediat asupra funcționării comunei, se implementează în etapa următoare proiectele structurale de infrastructură și utilități care condiționează dezvoltarea, iar pe termen lung se programează investițiile complexe de diversificare funcțională (agrement, turism, patrimoniu), care devin eficiente după asigurarea accesului, echipării edilitare și a serviciilor publice de bază.

Termen scurt

- Finalizarea și operaționalizarea proiectelor aflate deja în derulare/finalizate: dotarea școlii cu mobilier/materiale didactice/echipamente digitale; modernizări de străzi; extinderea rețelei de canalizare menajeră în toate localitățile; achiziția de utilaje și echipamente pentru serviciile publice; construirea centrului de colectare prin aport voluntar; înființarea centrului de consiliere și sprijin pentru copii și părinți (Fughiu); creșterea eficienței energetice a iluminatului public; parc fotovoltaic (dacă este în fază de implementare); reabilitarea clădirilor căminelor culturale; sistem centralizat de asigurare a energiei termice pentru clădiri publice din surse regenerabile (geotermal), dacă este în execuție; locuințe sociale (dacă este în execuție).
- Pregătirea proiectelor majore (documentații, avize, terenuri) pentru: modernizarea drumurilor satești și a drumurilor comunale de legătură; înființarea rețelei de distribuție gaze; dispensar medical; cămin pentru persoane vârstnice; sistem de supraveghere video.

Termen mediu

- Modernizarea drumurilor satești și a drumurilor comunale de legătură (inclusiv sectoarele principale) și modernizarea drumurilor de exploatare, corelate cu lucrările de utilități.
- Înființarea rețelei de distribuție gaze metan, etapizat, în funcție de finanțare și de zonele prioritare.
- Realizarea aleilor pietonale și a pistei pentru bicicliști, corelată cu reabilitările de străzi/drumuri și cu organizarea spațiului public.
- Construirea / reabilitarea / modernizarea și dotarea dispensarului medical.
- Înființarea căminului pentru persoane vârstnice și dotarea acestuia cu echipamente de

fizioterapie.

- Realizarea sistemului de supraveghere video pentru creșterea siguranței publice.
- Amenajarea terenurilor de sport și amenajarea/dotarea spațiilor de joacă și recreere, ca dotări comunitare etapizate.

Termen lung

- Construirea unui complex turistic și de agrement în comună (proiect complex, cu necesar mare de operare și condiționat de infrastructură/utilități).
- Construirea/amenajarea zonei de agrement pentru petrecerea timpului liber în zona acumulării Felcheriu.
- Construirea / reabilitarea / modernizarea bisericilor (în funcție de surse și de statutul juridic/eligibilitate).
- Reabilitarea/restaurarea monumentelor istorice și promovarea acestora (intervenții etapizate, corelate cu programe culturale și promovare).
- Creșterea eficienței energetice a sediului primăriei, ca investiție de optimizare și reducere a costurilor de operare.

Etapa 7 – Monitorizare și evaluare

Monitorizarea și evaluarea asigură urmărirea sistematică a implementării portofoliului de proiecte și a rezultatelor obținute, astfel încât deciziile de management să poată fi ajustate la timp, iar resursele să fie utilizate eficient. Procesul se bazează pe un set de indicatori simpli, măsurabili, corelați cu obiectivele stabilite, și pe raportări periodice privind progresul fizic și financiar, riscurile și măsurile corective.

Monitorizarea se realizează prin: actualizarea periodică a situației proiectelor (stadiu documentații, avize, achiziții, execuție, recepție), urmărirea execuției bugetare (cheltuieli eligibile/neeligibile, cofinanțare, plăți), respectarea termenelor și a condițiilor din contractele de finanțare și execuție, precum și prin verificarea funcționării investițiilor după punerea în operare (mentenanță, costuri recurente, grad de utilizare). În acest scop se recomandă desemnarea unei structuri de coordonare la nivelul administrației locale (responsabil proiect/portofoliu), cu rol de centralizare a datelor, menținere a calendarului și comunicare cu finanțatorii și executanții.

Evaluarea se realizează la intervale prestabilite (cel puțin anual și la final de etapă), urmărind dacă proiectele produc efectele așteptate asupra funcționării comunei și calității vieții. Evaluarea include: analiza gradului de atingere a indicatorilor de rezultat (de exemplu îmbunătățirea accesului și a mobilității, creșterea gradului de echipare cu utilități, îmbunătățirea serviciilor publice, reducerea consumului energetic, creșterea capacității de colectare/valorificare a deșeurilor, creșterea accesului la servicii sociale și medicale), identificarea blocajelor (tehnice, juridice, financiare), reevaluarea priorităților și, dacă este cazul, revizuirea calendarului și a portofoliului.

Pentru transparență și asumare publică, rezultatele monitorizării se pot sintetiza în rapoarte scurte publice (anuale/semestriale) și pot fi discutate în cadrul ședințelor de consiliu local, astfel încât comunitatea să fie informată privind stadiul investițiilor și impactul lor. Prin această etapă se asigură continuitatea implementării, corectarea rapidă a deviațiilor și menținerea direcției strategice stabilite pentru dezvoltarea comunei.

4. Concluzii

Extinderile de intravilan s-au realizat la solicitarea autorităților locale, motivate de cererile venite din partea populației. Aceste extinderi sunt dimensionate astfel încât să acopere necesarul de teren pentru locuire, activități economice și dotări publice pe termen mediu și lung.

Pentru continuarea și aprofundarea propunerilor reglementate prin prezentul P.U.G., în perioada următoare se impune elaborarea de:

- planuri urbanistice zonale pentru zonele prevăzute în P.U.G., studii de fezabilitate și alte documentații tehnico-economice;
- decizii ale Consiliului Local privind regimul juridic și economic al terenurilor.

Pe baza analizelor efectuate și a propunerilor de amenajare teritorială și dezvoltare a comunei Oșorhei se desprind următoarele concluzii:

- resursele materiale locale și forța de muncă, utilizate într-un sistem economic diversificat, pot asigura relansarea economico-socială a comunei;
- echiparea edilitară implică dezvoltări prioritare în domeniul alimentării cu apă în sistem centralizat, canalizării, alimentării cu gaze naturale și telecomunicațiilor.

Prezenta actualizare a P.U.G. urmează să fie supusă dezbaterilor publice în cadrul comunității, cu respectarea procedurilor de consultare. După obținerea avizelor legale din partea factorilor interesați, P.U.G., inclusiv Regulamentul Local de Urbanism, se supun aprobării Consiliului Local al comunei Oșorhei.

Odată cu aprobarea, P.U.G., împreună cu R.L.U., capătă valoare juridică și se constituie în principalul instrument de lucru al administrației publice locale pentru:

- fundamentarea solicitării de fonduri de la bugetul de stat pentru realizarea obiectivelor de utilitate publică (modernizarea căilor de comunicație, alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, instituții publice);
- emiterea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire, în conformitate cu prevederile P.U.G.;
- rezolvarea problemelor curente ale serviciilor de specialitate (înstrăinări, parcelări etc.);
- clarificarea unor litigii între persoane fizice, persoane juridice sau între acestea și autoritatea locală;
- respingerea solicitărilor de construire neconforme cu prevederile P.U.G.

Întocmit,
urbanism/Verificat,

Coordonator

COLONNA PROIECT SRL

Arh. Urb. Dorin-Florian LETEA